

Programma's 2024

Inhoud

0. Sociale voorzieningen.....	1
1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	5
2. Onderwijs	14
3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	17
4. Milieu.....	37
5. Veiligheid.....	47
6. Verkeer en vervoer	52
7. Cultuur, sport en recreatie	61
8. Economische structuur	67
9. Bestuur en organisatie	73
10. Algemene baten en lasten	78
11. Overheadkosten.....	79

0. Sociale voorzieningen

De activiteiten die vallen onder dit programma hebben als doel het volgende maatschappelijke effect te realiseren: **“Inwoners kunnen in hun levensbehoefte voorzien”**.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
INKOMEN		
Indicator	Realisatie	Norm
1. Netto arbeidsparticipatie <i>(verplicht)</i> % van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2024 Eersel: 75,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 73,8%	Norm: > het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 75,5% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 73,7%	Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? KempenPlus ondersteunt de ontwikkeling van cliënten met als doel regulier aan het werk te gaan en te blijven. Als regulier werk niet (of niet direct) haalbaar is, wordt er gekeken naar mogelijkheden tot gesubsidieerde arbeid op de reguliere arbeidsmarkt of een beschutte werkplek bij of via KempenPlus, of een andere vorm van zinvolle dagbesteding. KempenPlus bepaalt voor elke cliënt een passende aanpak: cliënten zijn aan het werk, werken aan werk, participeren, werken aan participatie of hebben een zorgtraject.		
Indicator	Realisatie	Norm
2. Werkloze jongeren <i>(verplicht)</i> % 16 t/m 22-jarigen	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%	
- KempenPlus biedt ondersteuning aan jongeren van 16 of 17 jaar met een leerplicht of kwalificatieplicht en jongeren van 18 tot 27 die hulp nodig hebben voor het volgen van een leer-werktraject. - KempenPlus zet een breed scala aan re-integratie instrumenten in voor werkloze jongeren en biedt specifieke trainingen aan op basis van nut en noodzaak.		

Indicator	Realisatie	Norm
3. Personen met een bijstandsuitkering (verplicht)	2024 Eersel: 90,9 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 176,0	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
Aantal per 10.000 inwoners	2023 Eersel: 91,5 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 173,7	Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? - KempenPlus verstrekt een bijstandsuitkering aan wie daar recht op heeft. - Alle uitkeringsgerechtigden hebben een actueel plan van aanpak naar (betaald) werk (of een ontheffing van de actieve arbeidsverplichtingen).		
Indicator	Realisatie	Norm
4. Aantal personen met een lopend re-integratietraject per 10.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar (verplicht)	2024 Eersel: 171,2 Gemeenten tot 25.000: 156,6	Norm: > het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 178,1 Gemeenten tot 25.000: 146,7	Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? • KempenPlus stelt een persoonlijk ontwikkelplan voor de cliënt op om ervoor te zorgen dat de cliënt naar vermogen kan participeren. • Re-integratietrajecten worden op basis van nut en noodzaak ingezet. Trajecten zijn niet het doel op zich, maar worden ingezet als middel om participatie/arbeidsinschakeling te realiseren.		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

KempenPlus

KempenPlus is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, de sociale werkvoorziening, de minimaregelingen en een deel van de Wet inburgering. Daarnaast verstrekt KempenPlus leefgeld aan Oe-kraïense ontheemden. KempenPlus ondersteunt inwoners met als doel hen zo regulier mogelijk aan het werk te laten gaan en te houden, of als dat (nog) niet mogelijk is, zich bezig te houden met een andere vorm van een nuttige dagbesteding. Daarnaast verzorgt KempenPlus de dienstverlening richting werkgevers. Zij bemiddelen, detacheren of nemen bijvoorbeeld de bemensing van een hele productielijn over. Voor inwoners die geen of te weinig inkomen hebben, beoordeelt KempenPlus het recht op bijstand en verzorgt de uitbetaling hiervan.

Toekomstverkenning KempenPlus

In 2019 is bij de start van KempenPlus afgesproken om te zijner tijd te kijken of de opdracht, de organisatie en de daarvoor ter beschikking gestelde middelen nog passend zijn om de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken. Er heeft een voorverkenning plaatsgevonden op basis van 9 thema's. In september 2024 is gestart met het vervolg. Enerzijds wordt gekeken naar de verbetermogelijkheden in de doelmatigheid, dat wil zeggen de mate waarin beleidsdoelen en maatschappelijke waarde worden gerealiseerd en de kosten die daar tegenover staan; anderzijds wordt onderzocht of de gemeentelijke taken die gericht zijn op financiële bestaanszekerheid juist zijn belegd bij de uitvoeringsorganisaties KempenPlus en GRSK. Daarnaast doet Berenschot onderzoek naar de verdeling van de kosten onder de deelnemende gemeenten in de GR.

Geldzorgen

Inwoners met een laag inkomen kunnen een beroep doen op minimaregelingen. Deze minimaregelingen worden sinds 1 januari 2024 uitgevoerd door KempenPlus. In december 2024 is de nieuwe Kadernota Geldzorgen voor de periode 2025-2028 vastgesteld. Hiermee wordt de focus gelegd op het bereiken van meer inwoners met geldzorgen met het bestaande ondersteuningsaanbod. Daarnaast wordt voorgesteld om in te

zetten op het in een eerder stadium bereiken van inwoners met geldzorgen, zodat de geldstress beperkt blijft en betalingsachterstanden minder oplopen.

Inwoners met een migratieachtergrond

Inburgering statushouders

De focus van onze inburgeringstaken en -aanpak was in 2024 gericht op doorvertaling van de landelijke beleidsdoelen naar lokale uitvoeringsprocessen. Beleidsdoelen zijn: tijdige start van de inburgering, snelheid, maatwerk, dualiteit en kwaliteit van het inburgeringsaanbod:

- **Snelle start:** statushouders hebben we zo vroeg mogelijk begeleid naar inburgeringvoorzieningen tijdens AZC periode. Gemeente Eersel heeft hiervoor intensief samengewerkt met de tussenvoorziening in Veldhoven.
- **Maatwerk:** de ambities, talenten en ook de beperking van statushouders hebben we in beeld gebracht en vertaald naar kansrijke en haalbare inburgeringstrajecten. De trajecten die in gang zijn gezet (77) lopen geen vertraging op en verwacht wordt dat we hiermee ook kunnen voldoen aan de **snelheid** en afronding van trajecten binnen de gestelde inburgeringstermijn.
- **Dualiteit:** in onze aanpak zetten we in op een combinatie van werken en leren gedurende de inburgeringstermijn. In een vroeg stadium (tijdens AZC periode) hebben we geïnvesteerd om inburgeraars, die de gemeente Eersel als toekomstige huisvestingsgemeente heeft, aan het werk te krijgen. United Works (landelijk uitzendbureau) is erin geslaagd om sommige inburgeraars een baan aan te bieden. Gemeente Eersel heeft hierin gesprekken gevoerd en maatwerk geboden om het inburgeringsonderwijs dusdanig op maat te faciliteren zodat werk fulltime mogelijk is. Voor inburgeraars met een uitkering zijn met KempenPlus afspraken gemaakt dat in het geval dat uitstroom naar werk niet mogelijk is, de inburgeraar op zijn minst een actieve dagbesteding heeft.
- Op gebied van **kwaliteit van het inburgeringsaanbod** werken we samen met de Kempengemeenten aan passend en kwalitatief onderwijs door structureel met taalscholen de voortgang te bewaken en belemmerende factoren voor inburgeringsonderwijs weg te halen. Hierbij kan gedacht worden aan problemen rondom kinderopvang.

Het aantal statushouders dat we moeten huisvesten neemt de laatste jaren toe. We hebben een achterstand in de taakstelling. Zie hierover meer in programma 3. Daar zijn ook onze taken met betrekking tot de huisvesting van Oekraïners en de voorbereiding van de opvang van asielzoekers verantwoord.

Maatschappelijke activering/vorming en -zelfredzaamheid

Samen met de vluchtelingenwerkgroep Eersel, taalcoaches, de bibliotheek en andere partijen is gewerkt aan het maatschappelijke groeiproces van de statushouders. Dit laatste vormt een belangrijk aanvullend geheel op onze wettelijke taken en het verplichte deel van de inburgering. Met de vluchtelingenwerkgroep Eersel is onder andere gewerkt aan financiële zelfredzaamheid middels een wekelijks coachingssprekkuur. Er is gekozen voor maatschappelijke begeleiding en activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en aanvulling van de PIP doelen. Tijdens de contactmomenten met inburgeraars is gestuurd op kansrijke taal- en werk netwerken. Er is gedurende één week het participatieverklaringstraject georganiseerd gericht op maatschappelijke betrokkenheid en participatie.

Er zijn bijeenkomsten en extra taalhulp door de taalcoaches georganiseerd gericht op inburgering van de zelfredzaamheidsroute kandidaten. Gemeente Eersel en de vluchtelingenwerkgroep hebben intermediairs en interculturele coaches ingezet als onderdeel van de maatschappelijke begeleiding van statushouders. Deze coaches zijn ervaringsdeskundigen die ingezet worden als verbinders en bruggenbouwers, maar vooral ook als rolmodel voor nieuwe inburgeraars

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Werk (uitvoering van het re-integratiebeleid);
2. Inkomen (uitkeringen in het kader van de Participatiewet, minimabeleid/ bijzondere bijstand en schuldhulpverlening);
3. Inwoners met migratieachtergrond

Programma: Sociale voorzieningen					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	3.437.501	3.915.641	4.036.557	-120.916	N
Kapitaallasten	0	0	0	0	N
Apparaatskosten	5.704.227	5.759.227	5.736.934	22.293	V
Totaal lasten	9.141.728	9.674.868	9.773.491	-98.623	N
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.380.303	2.826.789	3.283.113	456.324	V
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0	N
Totaal baten	2.380.303	2.826.789	3.283.113	456.324	V
Saldo programma	6.761.425	6.848.079	6.490.379	357.700	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 357.700. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Sociale voorzieningen					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Werk	123.694	123.694	147.055	-23.361	N
Inkomen	2.858.210	3.310.350	3.442.698	-132.348	N
Inwoners met migratieachtergrond	455.597	481.597	446.805	34.792	V
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	3.437.501	3.915.641	4.036.557	-120.916	N
BATEN					
Werk	7.753	7.753	10.588	2.835	V
Inkomen	2.372.550	2.819.036	2.942.504	123.468	V
Inwoners met migratieachtergrond	0	0	330.021	330.021	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.380.303	2.826.789	3.283.113	456.324	V

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 364.813 voordelig. Gelet het grote aantal producten en de daaraan gekoppelde budgetten worden de verschillen op hoofdlijnen verklaard. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op de budgetten uit de productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Werk (nadeel van € 20.526)

Geen significante afwijkingen.

Productgroep inkomen (nadeel van € 8.880)

BUIG (nadeel van € 80.470)

De uitgaven BUIG 2024 bedragen € 2.789.360. Hier staat een rijksbijdrage van € 2.819.376. De uitgaven kunnen daarmee worden gedekt uit de rijksmiddelen en resteert € 30.016. Bij de 2^e bestuursrapportage was de verwachting dat de totale jaaruitgaven lager uit zouden vallen en is reeds met € 110.486 afgeraamd, waardoor nu een nadeel is ontstaan van € 80.470.

Bijzondere bijstand/gemeente minimabeleid (voordeel van € 2.330)

Bij de resultaatbestemming 2023 is voor de uitvoering van de eenmalige energietoeslag 2023 dit budget verhoogd met € 75.000. De kosten zouden dan gedekt worden uit een onttrekking uit de algemene reserve om zo geen invloed te hebben op het resultaat van 2024.

In 2024 zijn de laatste energietoelagen 2023 uitbetaald. De uitgaven hiervoor zijn echter zeer beperkt geweest, waardoor de hiervoor gereserveerde € 75.000 niet nodig is geweest. Dit is budgetneutraal voor de exploitatie. Per saldo kent deze post een voordeel van € 2.330.

Productgroep inwoners met een migratieachtergrond (voordeel van € 364.813)

SPUK Statushouders (voordeel van € 194.106)

Dit voordeel is opgebouwd vanaf 01-07-2022 en vanaf deze datum hebben we de programmakosten goedkoper kunnen invullen. Inzet tolken, kosten maatschappelijke begeleiding, kosten van de participatieverklaringstrajecten hebben we kunnen beperken door inzet van regiehouders inburgering en vrijwilligers van vluchtelingenwerk. Daarbij hebben we minder statushouders gehuisvest en in de taalschoolkosten minder hoeven uitgeven.

Integratie statushouders (voordeel van € 82.784)

Dit voordeel heeft te maken met de lagere uitvoeringskosten regiefunctie inburgering. Deze regiefunctie is geïmplementeerd in het takenpakket van de regiehouders inburgering

Leefgeld opvang vluchtelingen (voordeel van € 88.103)

We vangen sinds begin 2022 vluchtelingen uit Oekraïne op. We hebben circa 210 plaatsen voor vluchtelingen in gemeentelijke opvanglocaties. Daarnaast worden nog circa vijftien personen opgevangen door particulieren. Als deze personen geen betaald werk verrichten, hebben zij recht op leefgeld. Doordat meer personen inmiddels werken, geven we minder uit aan leefgeld dan verwacht. We ontvangen van het Rijk een bijdrage van de werkelijke uitgaven voor leefgeld. Het positief resultaat wordt daarmee geheel tenietgedaan door een lagere rijksbijdrage. Dit punt heeft een directe relatie met de post Tijdelijke huisvesting vluchtelingen onder programma 3.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, leven en aan deel kunnen nemen, wat hen in staat stelt zichzelf te ontplooiën in goede gezondheid”.**

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
JEUGD		
Indicator	Realisatie	Norm
5. Jongeren met een delict voor de rechter (verplicht) % 12 t/m 21-jarigen	2024: Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023: Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%	
Wat hebben we daarvoor gedaan? Samenwerking met politie; Vroege signalering in het voorliggende veld (preventie); Monitoring van de aanmeldingen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) via de verschillende aandachtsgebieden.		
Indicator	Realisatie	Norm
6. Kinderen in uitkeringsgezin (verplicht) % kinderen tot 18 jaar	2024: Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023: Eersel: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 3%	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 3%	

Wat hebben we daarvoor gedaan? We kunnen niet altijd voorkomen dat kinderen opgroeien in een uitkeringsgezin. Wél kunnen we deze kinderen zo optimaal mogelijk ondersteunen. Dat doen we door in samenwerking met Stichting Leergeld Veldhoven en de Kempen een kindpakket aan te bieden. Dit pakket maakt het mogelijk dat ook deze kinderen mee kunnen doen op de terreinen onderwijs, sport, cultuur en welzijn. Daarnaast betaalt stichting Leergeld voor kinderen de abonnementskosten van de kledingbank waardoor ook deze kinderen regelmatig iets nieuws kunnen dragen.		
Indicator	Realisatie	Norm
7. Jongeren met jeugdhulp <i>(verplicht)</i> % van alle jongeren tot 18 jaar	2024 Eersel: 9,8% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 13,1%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 9,3% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 10,9%	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 9,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 10,6%	
Wat hebben we daarvoor gedaan? • Preventief werk CJG+: gratis online trainingen gericht op het versterken van opvoedvaardigheden van ouders, preventief spreekuur en trainingen en online spreekuren rondom het thema kind en scheiding, preventieve telefonische spreekuren vanuit team Toegang. • Veel casussen worden door het Lokaal ondersteuningsteam (LOT) zelf opgepakt waardoor de inzet van specialistische jeugdhulp niet nodig is. • Samen met het gezin een plan opstellen waardoor gezinnen zelf problemen kunnen oplossen. • Inzetten ‘Samen’ Doen op alle PO en VO-scholen in de Kempen; dit houdt in dat aan iedere school in Eersel een Jeugd- en gezinswerker gekoppeld is die school, ouders en jeugdigen kunnen ondersteunen bij (lichte) opvoedvragen. Daarmee wordt in een aantal gevallen voorkomen dat duurdere trajecten moeten worden ingezet.		
Indicator	Realisatie	Norm
8. Jongeren met jeugdbescherming <i>(verplicht)</i> % van alle jongeren tot 18 jaar	2024 Eerste half jaar 2024 (voorlopig) Eersel: 0,5% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 0,9%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 0,4% Nederland: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: realisatie waarden 2023 onbekend in september 2024.	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 0,4% Nederland: 1,2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: niet bekend	
Wat hebben we daarvoor gedaan? • Tandems vormen met Gecertificeerde Instellingen (GI) door vroegtijdige consultering van Bureau Jeugdzorg en William Schrikker Groep (WSG) en zo nodig de Raad voor de Kinderbescherming (contractueel vastgelegd); • Inzet van een adviserend expertteam dat op afroep beschikbaar is; • Inzet Civiel traiectheraad;		

- Inzet initiatieven van Transformatiefonds; - Samenwerking met Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming.		
Indicator	Realisatie	Norm
9. Jongeren met jeugdreclassering <i>(verplicht)</i> % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2024: Eersel: Gegevens (nog) niet beschikbaar Gemeenten tot 25.000 inwoners: Eerste half jaar 2024 (voorlopig) 0,4% 2023 Eersel: realisatie waarden 2023 onbekend in maart 2025 Nederland: 0,3% 2022 Eersel: realisatie waarden 2022 onbekend in maart 2025 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 0,3%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? - Samenwerking met jeugdreclassering, Veilig Thuis en politie. - Preventieve inzet op jongerenwerk en samenwerking met scholen.		

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)		
Indicator	Realisatie	Norm
10. Cliënten met een maatwerkarrangement WMO <i>(verplicht)</i> <i>Aantal per 10.000 inwoners</i>	2024 Eersel: 630 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 607	Norm: Geen norm
	2023 Eersel: 690 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 653	Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? • Uitvoeren van de Verordening Wmo 2024 • De gemeentelijke aandacht richt zich met name op: - Ondersteuning mantelzorgers; - Maatwerkvoorzieningen Wmo; - Dementie; - Ketenzorg; - Versterking voorliggende voorzieningen; - Inclusief beleid.		

VRIJWILLIGERS		
Indicator	Realisatie	Norm
11. Aantal vrijwilligers <i>(eigen indicator)</i> % inwoners dat zich heeft ingezet voor anderen en/ of maatschappelijke doelen via vrijwilligerswerk.	2024 Eersel: 51% De laatst bekende cijfers zijn uit 2024 (onderzoek inwonerspeiling). 2023 Eersel: 51% Gemeenten <25.000 inwoners: 42% (in 2023, meest recente cijfer in Waarstaatjegemeente)	Norm: > het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
		Norm gerealiseerd?

Wat hebben we daarvoor gedaan? In 2024 is de uitvoering van het beleid voor vrijwillige inzet, dat onderdeel uitmaakt van het in mei 2023 vastgestelde Welzijnsplan gemeente Eersel 2023 tot en met 2026 voortgezet. We hebben ons o.a. gericht op het bieden van een zo goed mogelijke ondersteuningsstructuur voor vrijwilligersorganisaties, vrijwilligers en individuele hulpvragers, via de website Eerselvoorelkaar en met maatwerk ondersteuning vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk Eerselvoorelkaar.		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Welzijnskader 2023 tot en met 2026

De gemeenteraad heeft in mei 2023 het Welzijnsplan gemeente Eersel 2023 tot en met 2026 vastgesteld. Dit Welzijnsplan staat in het teken van maatschappelijke ontwikkelingen op het brede terrein van welzijn, waarbij we insteken op twee opgaven voor de komende jaren. Dit zijn:

1. Het, waar nodig, versterken en verbinden van de sociale basis én
2. Focus op kwetsbare inwoners met vangnetvoorzieningen. Deze opgaven vormen het kader waarbinnen de invulling op onderdelen plaatsvindt en nog gaat plaatsvinden.

In het Welzijnsplan is per beleidsterrein inzichtelijk gemaakt welke inzet hierop in de jaren 2023 tot en met 2026 wordt gepleegd.

Subsidieprogramma

Een belangrijk middel dat de gemeente heeft om beleidsdoelen te realiseren zijn subsidies. Aan het Welzijnsplan is ook het Subsidieprogramma gekoppeld. In 2023 heeft het college het nieuwe Subsidieprogramma 2024 tot en met 2027 vastgesteld. In dit programma zijn de (vrijwillige) organisaties opgenomen die van gemeentewege voor deze jaren subsidie ontvangen. Voor de toetsing van de subsidieverzoeken is het Welzijnsplan als onderlegger gebruikt.

Jeugdhulp

Meerjaren Beleidskader Jeugdhulp in De Kempen

Het huidige Meerjarenbeleidskader jeugdhulp de Kempen loopt tot 2026. Begin 2024 is door het college een procesvoorstel vastgelegd waarin de stappen zijn opgenomen om te komen tot een nieuw beleidskader voor de periode 2026 tot en met 2029.

Het huidige beleidskader is inmiddels geëvalueerd. Er heeft externe consultatie plaatsgevonden waarbij jongeren en ouders zijn bevroegd. Daarnaast zijn samenwerkingspartners zoals jeugdhulpaanbieders, onderwijs, kinderopvang, GGD en andere genodigd zijn om in gesprek te gaan over de 'verkenning jeugdhulp 2026-2029'. Gedurende 2025 krijgt het proces vervolg waarin ook de gemeenteraden van de Kempengemeenten en de adviesraden sociaal domein geconsulteerd worden. Vervolgens is het de bedoeling dat in het laatste kwartaal 2025 de gemeenteraden het nieuwe meerjarenbeleidskader jeugdhulp voor de jaren 2026 tot en met 2029 gaan vaststellen.

Samenwerkingsverband Samen voor Jeugd

De inkoop voor wat betreft zorgaanbieders loopt via de inkooporganisatie van de gemeente Eindhoven, die namens de tien gemeenten (Kempengemeenten, Eindhoven, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard, Best en Oirschot) deze taak uitvoert. De gemeenteraad heeft in augustus 2023 een Regiovisie jeugdhulp 2023 – 2026 vastgesteld, met als doel ervoor te zorgen dat we samen kwalitatief goede en betaalbare hulp blijven bieden die aansluit bij de behoeften van gezinnen.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Beschermd wonen

In het kader van de Wmo bieden gemeenten haar inwoners de voorziening 'beschermd wonen' aan. Het doel van beschermd wonen is om mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving te begeleiden en ondersteunen. De inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van beschermd wonen als onderdeel van de Wmo ligt nu nog bij de centrumgemeenten.

Bedoeling was dat deze verantwoordelijkheid en de financiële middelen vanaf 2023 fasegewijs overgeheveld zou worden van de centrumgemeente naar alle gemeenten. Echter de verantwoordelijk staatssecretaris heeft geconcludeerd dat de invoering van het woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangende nieuwe verdeelmodel beschermd wonen niet haalbaar zijn. Dit betekent dat de beoogde ingangsdatum van de doordecentralisatie beschermd wonen weer tot nader order is uitgesteld. Tot hierover meer bekend is, houden we vast aan de ambities en uitgangspunten van de Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022-2026'. Deze gaan uit van een ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Gezondheid

In 2024 is de nota gezondheid 2024-2026 vastgesteld. Deze loopt gelijk op met het landelijk programma Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Waarin extra ingezet wordt op het bevorderen van gezondheidspreventie. In 2024 hebben we een uitvoeringsprogramma opgesteld dat in 2025 verder uitgevoerd wordt. Daarnaast zijn drie tijdelijke projectmedewerkers aangesteld. Eén voor het bevorderen van sport- en bewegen, een tweede voor #Kempenbranie om middelengebruik (waaronder alcohol) terug te dringen. De derde voert de ketenaanpakken uit gericht op gezondheidspreventie.

De volgende ambities staan in het nieuwe gezondheidsbeleid centraal:

1. stevige sociale basis en gezondheid toegankelijk voor iedereen;
2. bevorderen van gezonde start, leefstijl en leefomgeving;
3. vergroten mentaal welbevinden;
4. Bijdragen aan vitaal ouder worden.

Vrijwilligers

We zien een mooie stijging van het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet ten opzichte van de coronajaren. We zijn daarmee bijna terug op het niveau van 2018. Het herstel gaat sneller dan gemiddeld bij andere gemeenten tot 25.000 inwoners. Kanttekening daarbij; voor gemeente Eersel is het cijfer van de inwonerspeiling van 2024 bekend, maar voor de andere gemeenten tot 25.000 inwoners wordt vergeleken met 2023 omdat het cijfer voor 2024 nog niet bekend is op het moment van schrijven. Omdat de vraag naar vrijwillige inzet niet is gedaald, heeft de gemeente samen met Steunpunt Vrijwilligerswerk Eerselvoorelkaar ook in 2024 veel aandacht besteed aan het stimuleren en verlagen van de drempel voor vrijwillige inzet. We zien, mede door de toenemende individualisering van de maatschappij een groeiende vraag naar maatjescontact. Daarnaast zijn inwoners die zich als vrijwilliger willen inzetten steeds vaker op zoek naar meer flexibel vrijwilligerswerk. Dit vergt een andere kijk op de organisatie van vrijwilligerswerk binnen vrijwilligersorganisaties. We hechten grote waarde aan het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties bij hun verantwoordelijkheden voor het vinden, binden, ondersteunen en waarderen van hun vrijwilligers. Dit doen we samen met het steunpunt op uiteenlopende manieren en met inzet van diverse mediakanalen. Waar mogelijk wordt maatwerk advies gegeven door het steunpunt. De ondersteunende, makelende en stimulerende rol geldt ook voor individuele hulpvragers en aanbieders. Daarnaast bood de gemeente in samenwerking met het steunpunt, net als in voorgaande jaren voorzieningen als de collectieve vrijwilligersverzekering, subsidie voor scholing van vrijwilligers en informatie over wet- en regelgeving (waaronder de organisatie van een themabijeenkomst over de Wbtr).

De website Eerselvoorelkaar wordt ook steeds beter gevonden door inwoners en vrijwilligersorganisaties. We zien een mooie stijging van het aantal gebruikers en het aantal matches dat wordt gemeld. De website en de persoonlijke dienstverlening door het steunpunt werden door de gebruikers van het platform, net als het voorgaande jaar, gewaardeerd met een 8 in het jaarlijkse landelijke onderzoek van partner NLvoorelkaar en de Erasmus Universiteit. Daarmee behaalde ons platform, net als in 2023, de tweede plek van alle voor-eelkaar platformen in Nederland. Ook is in 2024 veel aandacht besteed aan de samenwerking met Kempen-Plus en de scholen. Zo heeft het steunpunt deelgenomen aan de Banenmarkt en zijn diverse cliënten van KempenPlus via maatwerktrajecten toegeleid naar vrijwilligerswerk. Samen met het Rythovius College is de Rythovius Dag en de Boys Day georganiseerd en is deelgenomen aan stage- en bijbaantjesmarkten om leerlingen kennis te laten maken met vrijwillige inzet en maatschappelijke organisaties. Ook is veel aandacht besteed aan de waardering van vrijwilligers. Daarvoor is o.a. de gemeentelijke vrijwilligersavond (pubquiz) georganiseerd met het steunpunt voor alle vrijwilligersorganisaties en is in samenwerking met gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden een waarderingscampagne gevoerd rond de landelijke dag van de vrijwilliger in december 2024.

Gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker maken

In 2024 is een nieuw accommodatiebeleid vastgesteld waarin het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker wordt gemaakt. Door middel van een verhoging van de budgetsubsidie is er voor de besturen van de gemeenschapshuizen meer financiële speelruimte om te investeren in aantrekkelijkheid afhankelijk van de lokale behoefte van de gebruikers.

Hart van Steensel – transformatie kerkgebouw tot gemeenschapshuis

De ontheffingsaanvraag flora en fauna heeft 9 maanden op zich laten wachten, vandaar de vertraging in het ontklaar maken van de huidige verblijfplaatsen van de vleermuizen. Dit is inmiddels gerealiseerd. Op dit moment zijn wij in de afrondende fase m.b.t. de aanneemovereenkomst. De aannemer kan als deze overeenkomst getekend is starten met (ver)bouwen. Het blijft natuurlijk een bestaande kerk, waar een MFA in

gerealiseerd gaat worden. Wat wij tijdens de bouw nog tegen gaan komen en wat de eventuele consequenties dan zijn weten wij nu nog niet.

Inclusie

De ambitie van de gemeente is om een inclusieve samenleving te zijn, waarbij fysieke toegankelijkheid in de inclusieagenda één van de speerpunten is. In het uitvoeringsprogramma dat aan deze agenda is gekoppeld zijn de activiteiten opgenomen die we in samenwerking met de werkgroep inclusie uitvoeren.

De gemeente Eersel heeft in 2024 de finale behaald in de verkiezing "Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland". Van de 342 gemeenten is Eersel op basis van cijfers van inwoners geëindigd bij de 10 beste gemeenten.

Dorpsparticipatie

De korte communicatielijnen met de Dorpsraden maken dat we toegankelijk en betrokken zijn bij onze inwoners. Bij het organiseren van dorpschouwen, waarbij we direct aanwezig zijn in de lokale leefomgeving, is er ook direct contact over hetgeen onze inwoners bezig houdt. Deze aanpak wordt, door alle partijen, als positief ervaren en houden we dus aan. We blijven proactief meedenken en ondersteunen onze inwoners waar mogelijk.

In 2024 zijn binnen participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil wederom verschillende bewonersinitiatieven ondersteund, hetzij organisatorisch danwel financieel. Voorbeelden hiervan zijn: Duofietsen Steensel, 1000 jaar Duizel en het Kwiekrundje Vessem. Maar ook gemeentebrede grotere voorzieningen, zoals het Calisthenicspark nabij de Muzenval, het bikepark van TWC de Contente (nog in uitvoering) en WinterVillage Eersel zijn gefaciliteerd.

Daarnaast is in 2024 het begin gemaakt om in 2025 het project Krachtige Kernen in de basisscholen te gaan draaien, waarbij we de jeugd laten meedenken over hun dorp en hen laten ervaren dat zij zelf invloed hebben op hun eigen leefomgeving door zelf een initiatief te laten bedenken en uit te laten voeren.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Vrijwilligers;
2. Voorzieningen jeugd en jongeren;
3. Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten;
4. Sociaal cultureel werk;
5. Volksgezondheid

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	9.564.348	10.676.212	10.980.204	-303.992	N
Kapitaallasten	366.529	367.518	317.753	49.765	V
Apparaatskosten	2.682.007	2.658.765	2.545.603	113.162	V
Totaal lasten	12.612.884	13.702.495	13.843.560	-141.065	N
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	291.507	658.654	640.143	-18.511	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	69.003	69.003	V
Totaal baten	291.507	658.654	709.146	50.492	V
Saldo programma	12.321.377	13.043.841	13.134.415	-90.574	N

In totaliteit kent dit programma een nadelig saldo van € 90.574. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Vrijwilligers	19.060	19.060	19.591	-531	N
Voorzien. jeugd en jongeren	2.298.528	3.228.528	3.441.404	-212.876	N
Oud., chron.zieken en gehand.	5.776.016	5.430.945	5.714.587	-283.642	N
Sociaal cultureel werk	525.396	851.096	732.102	118.994	V
Volksgezondheid	945.348	1.146.583	1.072.521	74.062	V
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	9.564.348	10.676.212	10.980.204	-303.992	N
BATEN					
Vrijwilligers	0	0	108	108	V
Voorzien. jeugd en jongeren	0	0	116.899	116.899	V
Oud., chron.zieken en gehand.	193.860	225.576	166.423	-59.153	N
Sociaal cultureel werk	97.647	246.044	123.899	-122.145	N
Volksgezondheid	0	187.034	232.815	45.781	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	291.507	658.654	640.143	-18.511	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 335.407 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep vrijwilligers (nadeel van € 423)

Geen significante afwijkingen.

Productgroep voorziening jeugd en Jongeren (nadeel van € 95.977)

Peuterspeelzaalwerk (voordeel van € 52.606)

Per 1 juli hebben we een subsidieovereenkomst met Nummereen in plaats van een raamovereenkomst voor VVE. Hierdoor kan er een verschil optreden tussen het bedrag wat begroot is en de daadwerkelijke kosten. Daarnaast hebben we voor 2024 een groot deel van de kosten op het budget peuterspeelzaalwerk kunnen opnemen in de OAB-middelen.

Jeugdhulp begeleiding (voordeel van €29.720)

Het totaal aantal cliënten bij Jeugdzorg Begeleiding is in 2024 fors gestegen. Binnen Begeleiding wordt product 50ZLI het meest ingezet; het bieden van individuele begeleiding gericht op het stimuleren van de ontwikkeling en gedragsverandering. Wat eveneens bijdraagt aan de kostenstijging is een toename van de behandelduur van 31%. Op basis van deze gegevens is de begroting 2024 met de 1e en 2e bestuursrapportage bijgesteld. De werkelijke uitgaven Jeugdhulp begeleiding vallen uiteindelijk €29.720 lager uit, dan de op basis van de 1e en 2e bestuursrapportage bijgestelde begroting 2024.

Gezinsgericht (voordeel van € 158.354)

Bij deze vorm van jeugdhulp gaat het om gezinsbehandeling. Die wordt ingezet als het noodzakelijk is om bestaande gedragspatronen in de onderlinge verhoudingen in het gezin te doorbreken. De preventieve werking waarvan uitgegaan wordt is het voorkomen van afzonderlijke en langdurige uithuisplaatsingen van een of meer van de gezinsleden. Het tarief per maand voor één client bedraagt €5.000. De begroting wordt op basis van lopende beschikkingen opgebouwd. De daadwerkelijke uitgaven Gezinsgericht werken vallen uiteindelijk €158.354 lager uit, dan de op basis van de 1e bestuursrapportage bijgestelde begroting 2024.

Jeugdhulp met verblijf overige (nadeel van € 194.021)

Voor jongeren voor wie dit aanbod noodzakelijk is geven we de voorkeur aan vormen van kleinschalig verblijf. De werkelijke uitgaven Jeugdhulp met verblijf overige vallen uiteindelijk €194.021 hoger uit, dan de op basis van de 1e bestuursrapportage bijgestelde begroting 2024.

In deze vorm van zorg gaat het om verblijf die hoge uitgaven met zich meebrengen. Een toename met één cliënt of een langere verblijfsduur betekent direct hoge uitgaven.

Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ zonder verblijf (nadeel van € 67.571)

De werkelijke uitgaven Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ zonder verblijf vallen uiteindelijk hoger uit dan de begroting van 2024.

PGB zorg zonder verblijf Jeugd 3D (nadeel van € 97.991)

De werkelijke uitgaven PGB zorg zonder verblijf Jeugd 3D vallen uiteindelijk hoger uit, dan de op basis van de 2e bestuursrapportage bijgestelde begroting van 2024. Voor Eersel is er sprake van een lopende beschikking tot december 2025 voor €133.000.

Productgroep Ouderen, Chronisch zieken en gehandicapten (nadeel van € 342.795)**Hulp bij het huishouden ZIN (nadeel van € 58.838)**

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de uitgaven hoger dan geraamd. De reden hiervoor is de structurele toename van het aantal cliënten. Het aantal cliënten voor hulp bij het huishouden is gestegen met 3,5% t.o.v. 2023. Dit wordt mede veroorzaakt door de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Naar verwachting wordt het abonnementstarief voor hulp bij het huishouden per 1 januari 2027 afgeschaft.

Begeleiding ZIN (nadeel van € 134.482)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de uitgaven hoger dan geraamd. De reden hiervoor is de complexere zorgvragen; inwoners met meervoudige problematiek doen vaker een beroep op de Wmo, wat intensievere en duurdere vormen van ondersteuning vereist.

Dagbesteding ZIN (nadeel van € 51.156)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zijn de uitgaven hoger dan geraamd. De reden hiervoor is de structurele toename van het aantal cliënten. Dit wordt mede veroorzaakt door vergrijzing; een groeiende oudere bevolking leidt tot een grotere behoefte aan dagbesteding.

Cliëntondersteuning (budget 3D) (voordeel van € 28.740)

Bij de resultaatbestemming 2023 is voor de uitvoering van Visieplan welzijn, wonen en Zorg Steensel de post Cliëntondersteuning (budget 3D) verhoogd met € 31.716. Deze kosten zouden gedekt worden uit een onttrekking uit de algemene reserve zodat deze budget neutraal zijn. Daadwerkelijk zijn hier in 2024 € 7.893 aan kosten voor gemaakt.

De lasten voor de inhuur van de dorpsondersteuner Steensel waren € 10.000 hoger dan begroot.

In de begroting 2024 is rekening gehouden met projectleiding Steensel. Een bedrag hiervan (€ 25.265) is echter niet gebruikt. Daar staat tegenover dat de lasten voor inhuur van de dorpsondersteuner Steensel € 10.000 hoger waren dan begroot.

Bij de begroting 2024 is het voorstel gedaan in te zetten op uitbreiding van de uren van de dorpsondersteuner Vessel met 20 uur per week (€ 52.500). De kosten zouden dan gedekt worden uit een onttrekking van € 52.500 uit de algemene reserve om zo geen invloed te hebben op het resultaat van 2024, dus budgettair neutraal voor de exploitatie.

Woonvoorziening ZIN en PGB (nadeel van € 95.411)

De lasten van woonvoorzieningen zijn hoger dan de gestelde begroting. De reden hiervoor zijn een toename van de voorzieningen en grotere uitgaven aan een 4-tal woningaanpassingen.

Vervoersvoorziening ZIN en PGB (nadeel van € 43.340)

De lasten van vervoersvoorzieningen zijn hoger dan de gestelde begroting. De reden hiervoor zijn grotere uitgaven voor autoaanpassingen en een toename in het aantal verstrekte scootmobielen in vorm van een persoonsgebonden budget (PGB).

Zorg gerelateerde welzijnsvoorz. (voordeel van € 28.476)

Het voordeel wordt met name veroorzaakt door lagere uitgaven voor de Wijk-GGzer. Hiervoor was € 29.150 geraamd. Door ontvangsten van een subsidie vanuit ZonMW waren de uitgaven slechts € 6.147. Daarnaast is circa € 2.000 minder uitgegeven aan het calamiteitentoezicht Wmo, doordat er geen calamiteiten zijn geweest. Voor de aanpak preventie dakloosheid hebben we van de gemeente Eindhoven € 4.715 ontvangen. Dit is het restant van het in 2022 gemaakte regionale budget voor de aanpak van de preventie van dakloosheid.

Productgroep Sociaal cultureel werk (nadeel van € 3.151)

Geen significante afwijkingen.

Productgroep Volksgezondheid (voordeel van € 119.843)

Jeugdgezondheidszorg (uniform deel) (nadeel van € 30.926)

In 2024 heeft de GGD net zoals in 2023 de JGZ-taken voor gevluchte Oekraïense kinderen op zich genomen, zoals ook besloten in het algemeen bestuur van de GGD op 4-12-2024. Dit bedrag wordt gedekt door de ontvangsten van het Rijk zie programma 3.

SPUK GALA (voordeel van € 140.828)

SPUK GALA vraagt bij verschillende ketenaanpakken om structurele middelen. De ketenaanpakken zijn nog niet in uitvoering getreden en hebben we nu vanwege de ombuigingen on hold gezet. Dit zorgt voor minder uitgaven op SPUK GALA dan verwacht waardoor we meer bestaande exploitatieposten ten gunste van deze SPUK kunnen declareren.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2024	Voorbereiding openbaar toegankelijk mindervalidentoilet Eersel	25.000	4.208	20.793	20.793
2	2024	Transformatie kerkgebouw tot	5.350.000	857.275	4.492.725	4.492.725
3	2022	Onderzoek luchtbehandeling	60.000	0	60.000	60.000
4	2022	Andere kijk op dorpsraden	323.189	261.060	62.129	62.129
		Programma: 1 Maatsch.dienstverl. en gezondheid	5.758.189	1.122.543	4.635.646	4.635.646

Toelichting

1. Voorbereiding openbaar toegankelijk mindervalidentoilet Eersel

De voorbereidingswerkzaamheden zijn in 2024 gestart met onder andere een Quikscan Flora en Fauna, aanvraag voor water en elektra en het uitwerken van een bouwtekening. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

Momenteel zijn we in afwachting op het onderzoek m.b.t. Flora en Fauna. Naar verwachting is dit onderzoek afgerond in november 2025 (mits er geen activiteit aanwezig is) en kan de verbouwing nadien starten. Het volledig krediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

2. Transformatie kerkgebouw tot gemeenschapshuis Steensel

Momenteel zijn wij in de afrondende fase voor het sluiten van een aanneemovereenkomst. Het volledige restant krediet moet overgeheveld worden naar 2025.

3. Onderzoek luchtbehandeling installaties gemeenschapshuis

Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025. Inmiddels is opdracht gegeven aan een adviesbureau om onderzoek te doen naar de luchtkwaliteit en de temperatuur in de gemeenschapshuizen, het binnenklimaat. Vervolgens zal op basis van de rapporten van het adviesbureau, gezamenlijk met de input van de duurzaamheidsonderzoeken van het Ontzorgloket worden beoordeeld welke maatregelen getroffen kunnen te worden voor een beter binnenklimaat.

4. Andere kijk op dorpsraden

Dit krediet draagt bij aan burgerinitiatieven vanuit het participatieprogramma "Dorpen Maken Het Verschil". Dit programma moedigt en ondersteunt onze inwoners aan om initiatieven en activiteiten te ontplooiën die de leefbaarheid en sociale betrokkenheid vergroten. Bij het vaststellen van de begroting voor 2022 heeft de raad dit krediet hiervoor beschikbaar gesteld, waardoor het participatieprogramma "Dorpen Maken Het Verschil" kan worden voortgezet tot en met het jaar 2025. Bovendien gaat het project Krachtig Kernen draaien op de basisscholen, waarmee we de jongeren willen laten participeren en laten ervaren dat zij zelf invloed hebben op hun leefomgeving. Het restantkrediet dient te worden overgeheveld naar 2025. Voor meer informatie over "Dorpen maken het verschil" zie ook de toelichting op de ontwikkeling / speerpunten op Dorpsparticipatie in dit programma.

2. Onderwijs

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Als gemeente de mogelijkheid scheppen om onderwijs te volgen in goede gebouwen en in nabijheid van de woonomgeving”.**

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
ONDERWIJS/LEERPlicht		
Indicator	Realisatie	Norm
12. Absoluut verzuim (verplicht) Aantal per 1.000 leerlingen (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school)	Schooljaar 2022-2023* Eersel: 5,8 Gemeente < 25.000 inwoners: 6,1 * De verzuimcijfers worden altijd per schooljaar verzameld. De verzuimcijfers voor schooljaar 2023-2024 zijn pas medio 2025 bekend.	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? De leerplichtambtenaar controleert intensief of leerplichtigen ingeschreven staan op een school. Daarnaast zet de leerplichtambtenaar samen met het Doorstroompunt voor voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) in op afspraken tussen het voortgezet onderwijs (VO) en MBO ter voorkoming van absoluut verzuim.		
Indicator	Realisatie	Norm
13. Relatief verzuim (verplicht) Aantal per 1.000 leerlingen (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig)	Schooljaar 2022-2023 * Eersel: 7 Gemeenten < 25.000 inwoners: 21 * De verzuimcijfers worden altijd per schooljaar verzameld. De verzuimcijfers voor schooljaar 2023-2024 zijn pas medio 2025 bekend.	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? De leerplichtambtenaar beperkt verzuim zoveel mogelijk door: - een goede leerplichtadministratie; - intensieve contacten met scholen, leerlingen/ouders, (keten)partners; - regionale samenwerking.		
Indicator	Realisatie	Norm
14. Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers) (verplicht) % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Schooljaar 2022-2023* Eersel: 1,8% Gemeenten < 25.000 inwoners: 1,9% * De verzuimcijfers worden altijd per schooljaar verzameld. De verzuimcijfers voor schooljaar 2023-2024 zijn pas medio 2025 bekend.	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? De leerplichtambtenaar en het Doorstroompunt voeren wettelijke taken uit om de voortijdig schoolverlaters in kaart te brengen, te volgen en te begeleiden naar school, werk, een combinatie van beiden of hulpverlening. Het Doorstroompunt werkt daarvoor samen met 21 gemeenten in de regio.		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Onderwijshuisvesting (nieuwbouw, uitbreiding) van primair, voortgezet en speciaal onderwijs

De gemeente heeft zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Onder de zorgplicht vallen ook constructiefouten en herstel in geval van bijzondere omstandigheden. Met ons Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs pakken we dat aan op basis van een meerjarenplanning met een langere termijnvisie en beleidsrijk. Op 2 juli 2024 is het geactualiseerde IHP 2024 – 2038 vastgesteld. In maart 2024 is een actuele leerlingenprognose opgesteld die als

input is gebruikt voor het geactualiseerde IHP. Tevens is de tijdelijke uitbreiding van basisschool 't Busseltje vóór de start van het nieuwe schooljaar gerealiseerd. Tot slot is tijdens de raadsvergadering van 10 december 2024 besloten dat bij de realisatie van de nieuwbouw van het Rythovius College (al in gang gezet na besluitvorming over het IHP) tevens De Muzenval, de bibliotheek en muziekschool/JAM in synergie met elkaar gerealiseerd moeten worden. Het schoolbestuur staat hier in beginsel voor open, is in december 2024 verkend.

Voor- en vroegschoolse educatie (vve)

De kinderopvangaanbieders die gesubsidieerde plaatsen in het peuterprogramma aanbieden aan peuters met een indicatie (de doelgroepkinderen) moeten sinds 2021 wettelijk een aanbod kunnen doen van zestien uur per week. Voor 'niet-doelgroepkinderen' geldt een aanbod van acht uur per week. De gemeente Eersel is vanaf 1 januari 2021 een raamovereenkomst aangegaan met Nummereen voor de duur van 2,5 jaar met eenmaal de optie tot verlenging met één jaar. Dat betekent dat er medio 2024 een verlenging nodig was. Na een evaluatie is besloten om te werken met subsidieverleningen. Hierdoor kunnen ook andere partijen dan Nummereen zich aanmelden om VVE aan te bieden. In 2024 was Nummereen de enige partij die subsidie heeft aangevraagd voor het aanbieden van VVE.

Toezicht en handhaving leerplicht

Er is goed en intensief contact tussen onze leerplichtambtenaar en de PO scholen (primair onderwijs) binnen onze gemeente. De leerplichtambtenaar heeft daarnaast intensief contact met het Rythovius college en De Groote Aard wat betreft leerlingen uit onze eigen gemeente en uit omliggende gemeentes. Voor de leerlingen uit onze gemeente die naar VO scholen in de omliggende gemeentes gaan, wordt een beroep gedaan op de leerplichtambtenaar van die gemeente. Er is structureel overleg tussen de leerplichtambtenaren uit de regio en op casusniveau is er nauw contact indien nodig.

De regionale afspraak (21 gemeenten) is dat een VO school (voortgezet onderwijs) gebruik maakt van leerplichtambtenaren uit de gemeente waar de school staat. Dit omdat deze scholen, die vaak een regio-functie hebben, op deze manier vaste aanspreekpunten hebben. Omdat alle leerplichtambtenaren uit onze regio werken volgens dezelfde ambtsinstructie, wordt er op dezelfde wijze preventief en handhavend opgetreden op de VO scholen waar de kinderen uit de gemeente Eersel in de regio naar toe gaan.

Volwasseneneducatie

De pilot DigiTaalhuis is overgegaan in een structureel budget onder de naam Volwasseneneducatie. Via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) ontvangen gemeenten elk jaar budget voor volwasseneneducatie en de aanpak van laaggeletterdheid. Gemeenten kunnen hiermee cursussen taal, rekenen en digitale vaardigheden aanbieden aan volwassenen. In de gemeente Eersel is een DigiTaalhuis gevestigd. Het DigiTaalhuis heeft inmiddels een breed netwerk opgebouwd van werkgevers en organisaties waar de NT1'er gevonden en bereikt kan worden. Door het delen van informatie en het geven van trainingen aan werkgevers en organisaties wordt ingezet op het versterken van de vaardigheden van diegenen die het dichtst bij de NT1'er staan. Dit met het doel hen te motiveren voor een leertraject op het gebied van taal, rekenen of digitale vaardigheden.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Wettelijke onderwijstaken;
2. Lokaal onderwijs;
3. Volwasseneneducatie.

Programma: Onderwijs en educatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.467.135	6.232.818	6.296.711	-63.893	N
Kapitaallasten	473.291	475.161	468.220	6.941	V
Apparaatskosten	185.585	185.585	189.399	-3.814	N
Totaal lasten	2.126.011	6.893.564	6.954.330	-60.766	N
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	203.737	4.002.420	4.064.024	61.604	V
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	365.800	367.670	360.820	-6.850	N
Totaal baten	569.537	4.370.090	4.424.844	54.754	V
Saldo programma	1.556.474	2.523.474	2.529.486	-6.012	N

In totaliteit kent dit programma een nadelig saldo van € 6.012. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Onderwijs en educatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Wettelijke onderwijstaken	1.337.103	6.072.127	6.149.376	-77.249	N
Lokaal onderwijs	103.500	134.159	119.969	14.190	V
Volwasseneneducatie	26.532	26.532	27.365	-833	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.467.135	6.232.818	6.296.711	-63.893	N
BATEN					
Wettelijke onderwijstaken	124.237	3.892.261	3.959.574	67.313	V
Lokaal onderwijs	79.500	110.159	103.493	-6.666	N
Volwasseneneducatie	0	0	957	957	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	203.737	4.002.420	4.064.024	61.604	V

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 2.289 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Wettelijke onderwijstaken (nadeel van € 9.937)

Geen significante afwijkingen.

Lokaal onderwijs (voordeel van € 7.524)

Geen significante afwijkingen.

Volwasseneneducatie (voordeel van € 124)

Geen significante afwijkingen.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2024	Busseltje, onderwijsleerpakket en meubilair	49.859	49.859	0	0
2	2021	Ventilatiemaatr basisschool st Lucij en Disselboom	260.920	232.636	28.284	28.284
		Programma: 2 Onderwijs en educatie	310.779	282.495	28.284	28.284

Toelichting

1. Busseltje, onderwijsleerpakket en meubilair

Voor de tijdelijke uitbreiding van basisschool 't Busseltje is ook rekening gehouden met het bijbehorende onderwijsleerpakket en meubilair. Dit is in 2024 afgerond.

2. Ventilatiemaatregelen basisschool st Lucij en Disselboom

Schoolbestuur Veldvest heeft voor onder andere Sinte Lucij, aan de gemeente gevraagd subsidie aan te vragen in het kader van de Subsidieregeling Ventilatie scholen (SUViS). Tevens is hiervoor een bijdrage van de gemeente gevraagd. Ook bekostigt het schoolbestuur een gedeelte zelf. De raad heeft op 1 juni 2021 hiermee ingestemd. Een gedeelte van de maatregelen is gerealiseerd en dat gedeelte is ook financieel afgehandeld. De maatregelen die nog opgepakt moeten worden wil het schoolbestuur graag in afwachting van, en in samenhang met, een renovatie/vernieuwbouw aanpakken. Dit is zo opgenomen in het geactualiseerde IHP (vastgesteld op 2 juli 2024). Vooruitlopend op de renovatie/vernieuwbouw die gepland is in de tweede termijn van het IHP wordt bekeken hoe hier invulling aan gegeven kan worden. Op uiterlijk 31 augustus 2025

moeten de maatregelen gerealiseerd zijn (en uitstel is mogelijk tot en met 28 februari 2026). Dit betekent dat het restantkrediet overgeheveld dient te worden naar 2025.

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige bewoners”**.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
EEN GEDIFFERENTIEERD WONINGAANBOD VOOR VERSCHILLENDE DOELGROEPEN		
Indicator	Realisatie	Norm
15. Demografische druk <i>(verplicht)</i> <i>% van de som van het aantal personen van 0-20 jaar en ≥ 65 jaar in vergelijking tot de personen van 20 tot 65 jaar</i>	2024 Eersel: 80,0% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 81,1%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 77,5% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 80,5%	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 76,9% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 80,1%	
Wat hebben we daarvoor gedaan? - Zoveel mogelijk diverse woningtypen aanbieden. De woningen die gerealiseerd worden zijn zoveel mogelijk levensloopbestendig. - Om te garanderen dat er voldoende betaalbare woningen worden gebouwd, moet elk plan in principe minimaal 30% sociale huurwoningen en 2/3e deel van elk plan bestaan uit betaalbare woningen (<€ 405.000 (prijsspeil 2025)). 1/3e deel is vrij in te vullen. E.e.a. volgens het raadsbesluit van 4 juli 2024 over de Kempische visie op wonen – Volkshuisvestingsprogramma.		
Indicator	Realisatie	Norm
16. Nieuw gebouwde woningen <i>(verplicht)</i> <i>Aantal per 1.000 woningen</i>	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: >het gemiddelde van gemeenten tot 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 9,9 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 7,5	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 7,5 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 8,9	
Wat hebben we daarvoor gedaan? Over de komende 10 jaar is het gemiddeld aantal woningen per jaar dat opgeleverd wordt 120. Dat is ongeveer 13,4 per 1.000 woningen.		
Indicator	Realisatie	Norm
17. Gemiddelde WOZ waarde <i>(verplicht)</i>	2024 Eersel: € 485.000 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 408.000	Norm: N.v.t.
	2023 Eersel: € 448.000 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 394.000	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: € 397.000	

	Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 342.000	
Wat hebben we daarvoor gedaan? De stijging van WOZ-waarde is een autonome ontwikkeling, zonder tussenkomst van gemeentelijk beleid. Dit betekent niet direct iets voor de lasten van de inwoners. Daar beslist de gemeenteraad over bij de vaststelling van de OZB tarieven.		
Indicator	Realisatie	Norm
18. Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (verplicht)	2024 Eersel : € 688 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 947	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
In euro's	2023 Eersel : € 670 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 897	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: € 670 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 748	
Wat hebben we daarvoor gedaan? De begrote OZB-inkomsten zijn in 2024 met slechts 1,5% gestegen. De rioolheffing is met 6% gestegen en de afvalstoffenheffing is met 3,09% gestegen in 2024. Hierdoor zijn de woonlasten enigszins gestegen, maar lager dan het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners.		
Indicator	Realisatie	Norm
19. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (verplicht)	2024 Eersel : € 842 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 1.037	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
In euro's	2023 Eersel: € 819 Gemeenten tot 25.000 inwoners: € 985	Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? De stijging van de woonlasten beperkt gehouden. De OZB is minimaal gestegen in 2024. De rioolheffing is met 6% gestegen en de afvalstoffenheffing is met 3.09% gestegen in 2024. Hierdoor zijn de woonlasten significant lager dan het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners.		
Indicator	Realisatie	Norm
20. Aantal nieuwe woningen (eigen indicator)	2024 154 woningen 12 overige toevoegingen (splitsingen, herbouw etc.) Sloop en overige onttrekking 17 In totaal toename woningvoorraad 149 woningen	Norm: Te bouwen tussen 2024-2030 1.030 woningen.* (geschatte 120 woningen per jaar)
Aantal te realiseren woningen en in aanbouw te nemen woningen		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? Voor een specificering van het aantal woonbouwprojecten, zie de Toelichtingen op ontwikkelingen/ speerpunten 2024		

EEN HOOGWAARDIG WOON- EN VERBLIJFSKLIMAAT IN EEN AANTREKKELIJKE GROENE GEMEENTE		
Indicator	Realisatie	Norm
21. Goed onderhouden groen (eigen indicator)	2024: Eersel: 59% 2023: Eersel: 61%%	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners

<i>Percentage inwoners dat vindt dat perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden</i>	Gemeenten < 25.000 inwoners: 59%	Norm gerealiseerd?
	2022: Eersel: 56% Gemeenten< 25.000 inwoners: 50%	
Wat gaan we daarvoor doen? - Conform bestek en werksomschrijvingen het onderhoud uitvoeren; Wat hebben we daarvoor gedaan? • Conform bestek en werksomschrijvingen het onderhoud uitvoeren; • In 2021 is het Plan Bos & Boom gestart. In 2024 gingen we hiermee verder. Dit leidt tot een verdere vergroening van onze gemeente.		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen

Woondeal

In 2023 is de Woondeal Zuidoost-Brabant vastgesteld. Met de woondeal versterken we onze samenwerking in volkshuisvesting. De woningbouwprogrammeringen per regio en gemeente zijn vastgesteld. Iedereen weet dan hoeveel, voor wie en in welke gemeente er gebouwd wordt. Alle partijen, Rijk, provincie, gemeente, corporaties, maar zeker ook de marktpartijen leveren hun aandeel. Met de woondeals nemen we samen de regie op de volkshuisvesting. De Woondeal is een start van een langjarige samenwerking om de woningbouwproductie in onze regio te vergroten. In 2024 hebben we verder gewerkt aan het regionaal uitvoeringsprogramma en zijn we aan de slag met concrete projecten. Ook is in 2024 een begin gemaakt met de actualisatie van de Woondeal. In 2025 wordt dit vervolgd.

Brabantse Agenda Wonen

De provincie verlangt dat wij, samen met de Kempengemeenten, een regionaal perspectief opstellen. Leidend hiervoor zijn de actielijnen en richtinggevend principes in de Brabantse Agenda Wonen:

- Accent op duurzame verstedelijking
- Meer nadruk op bestaande woningvoorraad
- Inzetten op een vraaggericht, flexibel planaanbod met ruimte voor nieuwe woonvormen
- Versterken van de regionale samenwerking en vernieuwen van regionale woningbouwafspraken

In 2024 hebben we hiervoor gewerkt aan de Kempische visie op wonen 2024-2028 – Volkshuisvestingsprogramma en aan concrete woningbouwprojecten. Zie verderop.

Volkshuisvestingsprogramma - Woningbouwprogramma

We realiseren woningbouwplannen met diverse woningtypen volgens de door de gemeenteraad op 4 juli 2024 vastgestelde Kempische visie op wonen 2024-2028 – Volkshuisvestingsprogramma. Het woningbouwprogramma tot en met 2030 gaat uit van 1.030 woningen, gemiddeld 120 woningen per jaar. In de woonvisie is opgenomen dat we in de Kempen 2000 woningen extra realiseren. We maken hier in de Kempen afspraken over.

De gemeente Eersel wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende divers woningaanbod te realiseren die voldoet aan de woningbehoefte, in een frequent afzettempo. Het woningbouwprogramma is ingedeeld in 30% sociale huur, 5% sociale koop, 32% betaalbare woningen (< € 405.000 prijspeil 2025) en 33% vrij in te vullen. In woningbouwplannen worden zoveel mogelijk diverse woningtypen aangeboden voor alle doelgroepen. We werken aan een continue voorraad voor de bouw van woningen. In 2019 zijn we hiervoor gestart met het traject cyclisch bouwen.

Ontwikkeling woningvoorraad in 2024

Voorraad woningen	Aantal
Beginstand woningvoorraad 1 januari	8.739
Nieuwbouw	+154
Overige toevoegingen (splitsing, herbouw, etc.)	+12
Sloop	-10
Overige onttrekking (bijv. herbouw)	-7
Administratieve correcties	-1

Saldo	+149
Eindstand woningvoorraad 31 december	8.888

Bron: CBS

Prijsklassen toevoegingen woningvoorraad in 2024

Prijsklasse	Aantal	Percentage
Sociale huur	63	38%
Betaalbare huur en koop	51	31%
Vrij (dure huur en koop)	41	25%
Niet gespecificeerd	11	6%
Totaal	166	100%

Woningbouwlocaties binnen en buiten de bebouwde kom

We streven naar de bouw van woningen binnen het bestaande stedelijk gebied. Dit is een van de richtinggevendende principes uit de Brabantse Agenda Wonen, waarbij het accent ligt op duurzame verstedelijking. Het betekent ook dat we het woningbouwprogramma optimaal inzetten op (toekomstige) inbreidingslocaties, herstructureren en transformeren van bijvoorbeeld leegkomend kantoor-, winkel- en ander vastgoed. Het uitgangspunt hierbij is zorgvuldig en zuinig ruimtegebruik.

Potentiële inbreidings- en transformatielocaties hebben we in beeld. Er zijn ruim vijftig locaties in beeld gebracht binnen al onze kernen. Voor kansrijke locaties hebben we vervolgonderzoek uitgevoerd waarbij we de stedenbouwkundige mogelijkheden van de locaties hebben verkend en waarbij we gekeken hebben naar de milieubelemmeringen en de financiële haalbaarheid. Op basis daarvan zijn er gesprekken gevoerd met grondeigenaren en WSZ om de verdere planvorming en realisatie van nieuwe initiatieven te bespreken. Dit leidt tot de realisatie van diverse plannen. Er vallen ook locaties af bijvoorbeeld omdat een grondeigenaar geen interesse heeft in een transformatie of omdat transformatie naar woningbouw niet rendabel is. Er komen door nieuwe inzichten ook locaties bij.

De ruimtelijke kwaliteit van de dorpen staat altijd voorop. Niet het aantal te bouwen woningen. Als blijkt dat er binnen de kernen niet voldoende woningbouw mogelijkheden zijn, kijken we naar logische en aanvaardbare locaties voor uitbreiding. Hiervoor heeft de gemeenteraad in 2022 de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel vastgesteld. Voor deze visie is onderzoek gedaan naar kenmerken en kwaliteiten van de randen van onze zes kernen. Er is onder meer een studie uitgevoerd naar landschap, natuur, water en cultuurhistorie. Deze methodiek wordt ook wel genoemd de lagenbenadering en het breed-diep-rond beschouwen van mogelijke ontwikkelgebieden zoals opgenomen in provinciaal beleid. Ook voldoet deze visie aan de koers van het Rijk waarbij water en bodem sturend zijn. De ruimtelijke visie geeft richting voor uitbreidingsgebieden voor woningbouw en geeft ook nadrukkelijk aan welke open ruimten en groenstructuren behouden of versterkt zouden kunnen worden.

De gemeenteraad heeft in 2023 een afwegingskader vastgesteld voor de prioritering van de beoogde ontwikkelingen binnen de bebouwde kom en een afwegingskader voor uitbreidingslocaties. Voor de meeste kansrijke locaties wordt stedenbouwkundig bekeken wat de mogelijkheden zijn, en er wordt gesproken met grondeigenaren en WSZ (Woningstichting de Zaligheden) om de verdere planvorming te realiseren.

Opkoopbescherming woningen – woningverkoop aan investeerders

Om woningzoekenden meer kans te geven op een betaalbare koopwoning (<€ 405.000 prijspeil 2025), kan een gemeente ervoor kiezen een Opkoopbescherming in te voeren. Een Opkoopbescherming mag uitsluitend voor betaalbare woningen en zorgt ervoor dat huizen door investeerders niet zomaar kunnen worden opgekocht voor de verhuur. Op basis van gegevens van het Kadaster is in beeld gebracht in hoeverre het opkopen van woningen in de gemeente Eersel speelt. Het aantal woningen dat binnen de gemeente Eersel aan investeerders wordt verkocht is beperkt. Dat wil uiteraard niet zeggen dat dit in de toekomst zo blijft. Als het aantal verkopen aan investeerders toeneemt, kan er aanleiding zijn om op een later moment een opkoopbescherming in te voeren. De gemeenteraad heeft eerder bepaald dat als investeerders in de gemeente meer dan 14% van het koopaanbod opkopen (dit was het landelijk gemiddelde van vóór het verhogen van de overdrachtsbelasting), wordt in overweging gegeven over te gaan tot het opstellen van een opkoopbescherming. Het percentage verkochte woningen aan een investeerder is als volgt:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Woningen verkocht aan investeerder	8%	9%	5%	5%	2%	2%

Tabel verkochte woningen aan investeerders

Hierbij wordt opgemerkt dat de door investeerders gekochte woningen in 2022 in twee gevallen een betaalbare woning en in 2023 en 2024 in geen enkel geval een betaalbare woning betreft waarvoor een opkoopbescherming mag worden ingevoerd.

Bij het Kadaster is verder een duiding gevraagd over de verkoop van (betaalbare) woningen in onze gemeente door investeerders. Hieruit blijkt dat in deze gemeente vanaf 2018 een weinig afwijkend beeld in toe- of afname van verkopen van woningen door investeerders. Particuliere investeerders pieken enigszins qua saldo aankoop (dus meer gekocht dan verkocht) in 2019 en 2020, vlak voor de verhoging van de overdrachtsbelasting. Maar het saldo komt voor de gemeente Eersel dan uit op maximaal een handvol aankopen meer dan verkopen. Recent is geen opvallende verkoopgolf waarneembaar, zoals landelijk wel gezien wordt, vooral wat sterker in de grotere steden.

Toewijzing woningen aan eigen inwoners

Tot ongeveer 75% van het aanbod aan bestaande koopwoningen gaat naar vestigers van buiten de gemeente. Bij nieuwbouwkoopwoningen gaat de laatste jaren minimaal 60% naar kopers die al in de gemeente Eersel wonen. Voor sociale huurwoningen geldt dat meer dan 50% aan urgenten en woningzoekenden met een lokale binding worden toegewezen.

Volgens WSZ werd in 2024 37% van de sociale huurwoningen in de gemeente Eersel toegewezen aan personen uit de eigen gemeente. Daarnaast wordt ca. 28% van de woningen toegewezen aan aandachtsgroepen. Samen is dit 65%. Het invoeren van een Huisvestingsverordening, waarbij 50% van de woningen met voorrang aan woningzoekenden uit de eigen gemeente, aandachtsgroepen en personen met cruciale beroepen kan worden toegewezen, zal hierdoor beperkt effect hebben. Hoewel er gelet op de cijfers nu geen directe aanleiding lijkt om als gemeente met de woningtoewijzing te interveniëren, kan dit in de toekomst veranderen. We monitoren in samenspraak met WSZ de woningtoewijzing. De woningtoewijzing aan eigen inwoners bedroeg in 2021 en 2022 31 tot 46%. In 2023 35%. Over het gehele werkgebied van WSZ ligt dit rond de 43%, in het 'werkgebied' van Wooniezie rond de 59%.

Een kanttekening bij deze percentages is dat het huisvesten van statushouders drukt op dit percentage. Verder is er geen zicht of er woningzoekenden gehuisvest zijn met een historische binding met de gemeente Eersel. Verder vallen de woningzoekenden uit de andere Kempengemeenten ook buiten dit percentage. Er zijn ook veel woningzoekenden uit de Kempen die graag in de gemeente Eersel willen wonen.

WSZ kent de behoeftes van de kleine kernen van Eersel. Zij hoort ook de toegenomen roep om het huisvesten van "eigen" mensen. Hoewel in basis iedereen overal mag wonen, wil WSZ ook gehoor geven aan deze behoefte. Daarom bekijkt WSZ nu met name bij elk nieuwbouwproject of ze met voorrang voor de eigen kern adverteren. Ook kijkt ze of en op welke manier ze dit in de toekomst ook bij andere advertenties/toewijzingen zou kunnen toepassen.

Toewijzing woningen aan cruciale beroepen

Eind 2024, begin 2025 hebben we onderzoek uitgevoerd naar woningnood onder zogenaamde cruciale beroepen, zoals leraren, kinderopvang, verpleegkundigen en politieagenten. Op basis van de Huisvestingswet hebben we de mogelijkheid deze te helpen bij het vinden van een woning, als onderdeel van de mogelijkheid om 50% van de betaalbare woningen met voorrang toe te wijzen. Op dit moment komen sommige woningzoekenden er mogelijk niet tussen op de woningmarkt, waardoor de leefbaarheid in gemeenten in het gedrang kan komen. Aan schoolbesturen, zorginstellingen, kinderopvangorganisaties en politie is gevraagd aan te geven en zo mogelijk motiveren:

1. Of zij moeite hebben met het vinden van personeel en het behouden ervan, vanwege een gebrek aan de beschikbaarheid van betaalbare koop- of huurwoningen in de gemeente Eersel.
2. Als wij regels invoeren voor het met voorrang toewijzen van betaalbare woningen aan personen met de genoemde cruciale beroepen, of zij verwachten dat dit bijdraagt aan het vinden en behouden van personeel dat van buiten onze gemeente/regio naar onze gemeente verhuist.

Vanuit basisonderwijs, kinderopvang en politie wordt aangegeven dat zij geen signalen krijgen over woningnood onder hun personeel. Zij ervaren niet meer moeite met vinden of behouden van personeel vanwege gebrek aan woningen in de gemeente Eersel. Vanuit kinderopvang wordt daarnaast aangegeven dat de

doelgroep die bij hen op het niveau van het cruciale beroep werkt, niet de intentie heeft om uitsluitend voor een baan te verhuizen. De politie-eenheid in onze regio geeft aan een mogelijk tekort aan betaalbare woningen hier geen issue lijkt te zijn. Zij hebben geen zicht op en geen gevoel van urgentie bij dit onderwerp. Tenslotte wordt vermeld dat niet alle benaderde instanties hebben gereageerd op de vraagstelling.

Ontwikkelingen toewijzing, mutatiegraad en aantal mutaties sociale huurwoningen

WSZ is de enige toegelaten instelling binnen de gemeente Eersel die sociale huurwoningen exploiteert. WSZ monitort de toewijzing en het aantal mutaties. De druk op de woningmarkt is groot. Het aantal mutaties daalde de laatste jaren binnen het werkgebied van WSZ. In 2024 was dit anders door de toevoeging van veel nieuwbouw sociale huurwoningen.

Jaar	Aantal mutaties	Mutatiegraad	Urgente doelgroep	Status-houder	Eigen inwoner	Totaal toewijzing urgente doelgroep, statushouder en eigen inwoner
2020	92	6,7%	10%	5%	-	-
2021	74	5,4%	13%	8%	31%	52%
2022	73	5,3%	12%	8%**	46%	66%
2023	82	5,4%	7%	9%**	35%	51%
2024	139*	5,4%	17%	11%**	37%	65%

* Inclusief 48 nieuwe sociale huurwoningen. Dit aantal wijkt af van de 63 die eerder zijn genoemd. Dit komt door een verschil in het moment van oplevering en start van de verhuur. Daarbij worden enkele sociale huurwoningen niet door WSZ geëxploiteerd.

** Aangegeven percentages zijn op basis van het totaal aantal mutaties. Niet alle woningen zijn geschikt voor statushouders, zoals seniorenwoningen. De toewijzing van voor statushouders geschikte woningen bedroeg in 2022 19%, 2023 22% en in 2024 21%.

Tabel ontwikkelingen mutaties en toewijzing sociale huurwoningen

Bij elke woning die vrijkomt, worden de volgende afwegingen gemaakt:

- Is er een urgent woningzoekende? Een urgente woningzoekende is iemand die door de externe urgentiecommissie als urgent is aangemerkt. Of een woningzoekende die door onze bewonersconsulenten is aangemerkt als iemand die vanwege een bijzondere situatie moet verhuizen (dit kan zijn vanwege overlast, gevaarlijke situaties, verwaarlozing, medische redenen, etc.). Ook huurders die moeten verhuizen vanwege herstructurering en/of vanwege een doorstroom pilot zitten hierbij.
- Is de woning geschikt voor een statushouder(sgezins)? Past het in de omgeving, zijn er de afgelopen jaren meerdere statushouders in de straat of directe omgeving gehuisvest? Is er een verleden met overlast?
- Kan de woning aangeboden worden aan de reguliere woningzoekenden?

Seniorenwoningen worden alleen aan statushouders toegewezen bij een leeftijd van 65 jaar of ouder. Bij nieuwbouwprojecten wordt maatwerk geleverd afhankelijk van de locatie en omvang van het project.

De komende jaren zal de vraag naar (betaalbare) sociale huurwoningen in de gemeente Eersel toenemen doordat verschillende aandachtsgroepen (denk bijvoorbeeld aan statushouders, uitstroom uit Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen, etc.) een woning in de gemeente nodig hebben. Hierdoor zal het aanbod dat voor regulier woningzoekenden beschikbaar komt mogelijk afnemen. Verder kan worden vermeld dat in de MRE-regio ook in 2024 gemiddeld 35% wordt toegewezen via directe bemiddeling. Hieronder vallen alle directe bemiddelingen, zoals urgenties, bijzondere toewijzingen en statushouders.

Resumé toewijzing betaalbare woningen aan eigen inwoners en cruciale beroepen

Verdringing op de woningmarkt vindt voornamelijk plaats in de bestaande voorraad, waarvan ook nog eens het merendeel boven de betaalbaarheidsgrens is gelegen (>€405.000). Voor de toewijzing van bestaande koopwoningen aan inwoners uit de eigen gemeente mogen we geen regels opleggen.

Hoewel er gelet op de cijfers en ervaringen uit de praktijk nu geen aanleiding is om als gemeente met de woningtoewijzing te interveniëren, kan dit in de toekomst veranderen. We blijven de woningtoewijzing monitoren, in samenspraak met de corporaties en marktpartijen.

Wet goed verhuurderschap en Wet betaalbare huur.

Sommige verhuurders of huisbazen nemen het niet altijd zo nauw met de rechten van de huurder. Ze onderhouden bijvoorbeeld de woningen slecht of vragen te hoge huren. Soms worden huurders onder druk gezet. Daardoor kunnen ongewenste situaties ontstaan waarbij huurders zich niet veilig voelen in hun woning. Op

grond van de Wet goed verhuurderschap (Wgv) hebben gemeenten een belangrijke rol bij het bevorderen van goed verhuurderschap. De Wgv is er om ongewenste verhuurpraktijken tegen te gaan en zo woningzoekenden, huurders en arbeidsmigranten en de leefbaarheid te beschermen.

Op 1 juli 2024 is de Wet betaalbare huur in werking getreden. Met de Wet betaalbare huur (Wbh) zorgt de rijksoverheid ervoor dat huurwoningen beter betaalbaar blijven. De gemeente kan nu beter toezien op regels voor huurprijsbescherming. In 2023 hebben we het verplichte meldpunt ingericht voor het ontvangen van meldingen over verhuringen van woonruimten. In 2024 hebben we de Wet betaalbare huur geïmplementeerd. Hiervoor hebben we het hiervoor genoemde meldpunt uitgebreid. We monitoren de meldingen voor goed verhuurderschap en betaalbare huur. Zowel in 2023 als 2024 hebben we geen meldingen ontvangen.

Met de Wet goed verhuurderschap heeft de gemeente de mogelijkheid gekregen om een vergunningplicht in te voeren voor de verhuur van woon- of verblijfsruimten in gebieden waar de leefbaarheid onder druk staat en/of voor verhuren van verblijfsruimten aan arbeidsmigranten. Deze vergunning is niet gebiedsgebonden. Daarvoor moet onderbouwd worden waarom de vergunningplicht voor de verhuur van woonruimte in de aangewezen gebieden noodzakelijk en geschikt is voor het behoud van de leefbaarheid. In onze gemeente zijn geen locaties of gebieden aanwezig waarbij de leefbaarheid als gevolg van verhuur woon- of verblijfsruimten onder druk staat. Daarom heeft de gemeente er (nog) niet voor gekozen een vergunningplicht in te voeren. De meeste huurwoningen worden verhuurd door een volgens de Woningwet toegelaten instelling, zijnde WSZ uit Eersel. Een vergunningplicht kan niet gelden voor een toegelaten instelling. Huisvesting van studenten komt in onze gemeente nauwelijks voor. Uit toezicht en handhaving zijn in de jaren 2023 en 2024 geen signalen over problemen met betrekking tot de leefbaarheid als gevolg van huurwoningen naar voren gekomen.

Huisvesting aandachtsgroepen

De komende jaren zal de vraag naar (betaalbare) sociale huurwoningen in de gemeente Eersel toenemen doordat verschillende aandachtsgroepen een woning in de gemeente nodig hebben. Dit zijn bijvoorbeeld aan statushouders, uitstroom uit Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen. In 2024 hebben we gewerkt aan projecten voor deze aandachtsgroepen. Zie hierna.

Huisvesting statushouders

In Nederland neemt het aantal statushouders de laatste jaren toe. Het vinden van voldoende geschikte huisvesting is in de krappe woningmarkt in onze gemeente lastig. Vanwege deze problematiek is het ook na 2022 en 2023 niet gelukt om de taakstelling in 2024 te behalen. In heel 2024 hadden we de wettelijke taak om in 40 statushouders te huisvesten, exclusief het tekort van de voorgaande jaren.

De mutatiegraad van huurwoningen daalt. Er komen weinig woningen vrij. En de woningen die wel vrijkomen zijn vooral gezinswoningen. Het overgrote deel van de statushouders in Nederland betreffen op dit moment alleenstaande statushouders. In 2024 hebben we alle aan de gemeente Eersel gekoppelde gezinnen gehuisvest. Bij de start van periode 2024-II waren er alleen nog alleenstaande statushouders gekoppeld aan onze gemeente, terwijl er geen woningen voor alleenstaanden vrij zijn gekomen. Hierdoor hebben we voornamelijk alleenstaanden gehuisvest, die elk een eigen eengezinswoning toegewezen hebben gekregen. In aanvulling op de bestaande woningvoorraad hebben we 2024 in samenwerking met WSZ 28 verplaatsbare woningen geplaatst. In een deel hiervan zijn (alleenstaande) statushouders gehuisvest.

Het aantal nareizigers betrof in 2024 slechts 1 statushouder. Nareizigers hebben te maken met grote achterstanden en lange doorlooptijden bij de IND, waardoor het lang duurt voordat een ingediend nareisverzoek wordt gehonoreerd.

Het aantal benodigde woningen om de taakstelling te behalen, in geval er alleen alleenstaande statushouders gehuisvest dienen te worden, is voor de gemeente onhaalbaar vanuit de bestaande woningvoorraad omdat deze voornamelijk bestaat uit eengezinswoningen. Dit dan zonder het percentage woningen dat beschikbaar wordt gesteld aan statushouders fors te verhogen en minder aandacht te hebben voor leefbaarheid in de wijken en andere woningzoekenden binnen de gemeente.

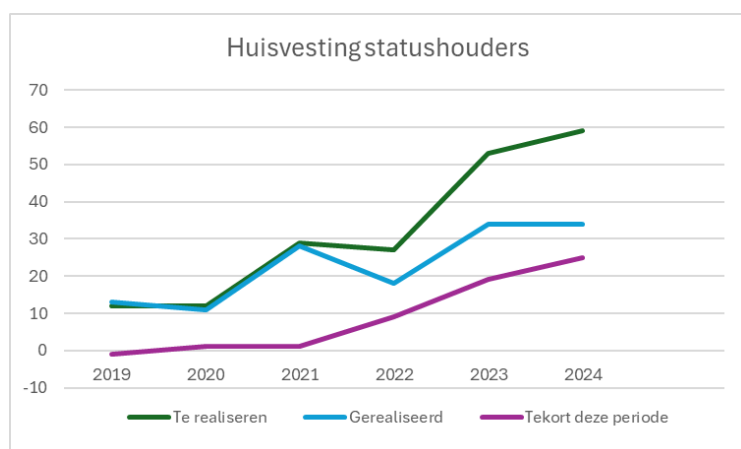
Omdat we de afgelopen jaren de taakstelling niet hebben gehaald, hebben we in het kader van interbestuurlijk toezicht een negatief oordeel ontvangen van de Provincie Noord-Brabant en is de gemeente geplaatst op trede 3A van de interventielader. Daarom is eind 2023 gewerkt aan een plan van aanpak om de achterstand in de taakstelling in te lopen en voldoende woningen voor statushouders in de komende jaren te voorzien. In 2024 hebben we dit plan van aanpak toegelicht aan de provincie.

In het eerst half jaar van 2024 (2024-I) is het gelukt om aan de taakstelling te voldoen. Dit hebben we echter niet kunnen continueren in de tweede helft van 2024 (2024-II). Dit met als eindresultaat dat we in 2024 niet aan de taakstelling hebben kunnen voldoen. Het tekort aan gehuisveste statushouders wat we de voorgaande jaren hebben opgebouwd is na 2024 opgelopen tot in totaal 25 statushouders.

Door de druk op de woningmarkt en de behoefte aan sociale huurwoningen en het gegeven dat uitsluitend alleenstaande statushouders aan onze gemeente zijn gekoppeld, blijft het echter de komende periode een grote uitdaging om te blijven voorzien in de huisvestingsbehoefte voor alle doelgroepen. Voor de volledigheid een overzicht van onze taakstelling in de afgelopen jaren:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Formele taakstelling</i>	14	13	28	26	44	40
<i>Tekort vorige periode</i>	-2	-1	1	1	9	19
Te realiseren	12	12	29	27	53	59
Gerealiseerd	13	11	28	18	34	34
Tekort deze periode	-1	1	1	9	19	25

Tabel huisvesting statushouders

Grafiek huisvesting statushouders

Opvang vluchtelingen uit Oekraïne

We vangen sinds begin 2022 vluchtelingen uit Oekraïne op. We hebben circa 210 plaatsen voor vluchtelingen in gemeentelijke opvanglocaties. Dit zijn twee voormalige kantoorpanden en enkele woningen. Daarnaast worden nog circa vijftien personen opgevangen door particulieren. We gaan ervan uit dat de opvang in ieder geval tot 2026 duurt, maar we houden er rekening mee dat de opvang nog langere tijd nodig zal zijn. Voor hoelang is niet concreet aan te geven, omdat dit afhankelijk is van de veiligheidssituatie in Oekraïne en de mogelijkheid tot terugkeer. Tot in ieder geval 2026 kunnen we voldoen aan de opgave voor Eersel. Daarna ontstaat voor Eersel mogelijk een probleem als de overeenkomst voor het gebruik van een opvanglocatie in Eersel afloopt waar we 100 personen huisvesten. De rijksbijdrage voor de bekostiging van de opvang van Oekraïners volstond in 2024 voor de kosten die we maakten. De rijksbijdrage is met ingang van 2025 fors verlaagd waardoor de betaalbaarheid van de opvang onder druk staat. Het Rijk heeft de toezegging gedaan dat gemeenten redelijkerwijs gecompenseerd zullen, indien de bijdrage niet blijkt te volstaan.

Opvang asielzoekers

Voor de opvang van asielzoekers hebben gemeenten door de Spreidingswet een taak. We moeten opvang regelen voor ongeveer 60 personen. We streven naar het bijdragen aan de opvang van asielzoekers. In 2024 hebben we gezocht naar potentieel geschikte opvanglocaties. We zijn in gesprek met de regio, provincie en het COA over het vervolg.

Woningbouwprojecten in voorbereiding en uitvoering

Duizel-Noord

Aan de noordzijde van Duizel hebben we een uitbreidingsplan ontwikkeld voor de bouw van ongeveer 150 woningen in de eerste twee fasen. Na de eerste fase is ook de tweede fase in 2024 nagenoeg geheel gereedgekomen. In 2024 zijn we gestart met de voorbereidingen van de ontwikkeling van de 3e fase van dit gebied. Hier kunnen ongeveer 90 woningen worden gebouwd. In 2025 wordt de planologische procedure opgestart.

Duizel: De Heydael (Akkerstraat-Meerstraat)

Op de hoek van de Akkerstraat en Meerstraat in Duizel wordt een plan ontwikkeld voor de bouw van ongeveer 60 woningen. In het plan is ruimte opgenomen voor een initiatief voor woningen voor senioren en starters. In 2024 heeft de gemeenteraad de gebiedsvisie vastgesteld. In 2025 wordt de planologische procedure opgestart.

Eersel: Rosheuvel

Op de locatie van het voormalig grondverzetbedrijf zijn 28 woningen gebouwd, bestaande uit elf sociale huurwoningen, negen tussen/hoekwoningen, zes tweekappers en twee vrijstaande woningen. Eind 2023 zijn de eerste woningen opgeleverd, in 2024 de rest van de woningen.

Eersel: Nieuwstraat 100

Op de plek van een voormalige villa wordt een kleinschalig wooncluster gerealiseerd met 20 zelfstandige appartementen, één appartement voor inwonend verzorgingsechtpaar en gemeenschappelijke ruimten voor activiteiten. De doelgroep voor de zorgappartementen bestaat uit senioren aan wie zorg verleend wordt vanuit de Wet Langdurige Zorg. In 2024 is gestart met de bouw. In 2025 wordt dit project opgeleverd.

Eersel: Wintermans

Aan de rand van Eersel op de plek van de voormalige sigarenfabriek aan de Nieuwstraat, realiseert een ontwikkelaar een nieuwe woonwijk voor ongeveer 300 woningen. In deze nieuwe woonwijk worden grondgebonden woningen, appartementen en zorgwoningen, grotendeels in het betaalbare segment, gerealiseerd. Het plan voorziet in een groene inpassing en overgang naar het omliggende gebied, het realiseren van waterberging en recreatieve routes. Het bestemmingsplan is in 2024 vastgesteld en onherroepelijk geworden. Vanaf 2025 wordt gestart met de bouwwerkzaamheden. Het plan wordt gefaseerd uitgevoerd.

Eersel: Veldhoek

Er komt een uitbreiding aan de zuidkant in Eersel, achter de Steenstraat, Plaatse en Heibloem voor de bouw van ongeveer 175 woningen. De gemeenteraad heeft het gebiedsconcept vastgesteld en besloten om dit gebied verder te ontwikkelen. In december 2024 is het ontwerp voor de wijziging van het omgevingsplan gepubliceerd. In 2025 wordt de planologische procedure doorlopen. Vanaf 2026 hopen we met de bouw te starten. In deze nieuwe woonwijk is er ruimte voor woningen voor de sociale huur en sociale koop, cpo, projectmatige middel dure (rij)woningen, zelfbouwkavels en particuliere ontwikkelingen.

Eersel: Stokkelsche Akker

We willen in de kern Eersel een nieuwe wijk realiseren tussen de bestaande wijk Kerkebogten, Stokkelen en de Hazenstraat. Met uitbreiding op de Stokkelsche Akker worden betaalbare woningen aan onze gemeente worden toegevoegd. Bovendien geeft een nieuwe woonwijk ook ruimte aan maatschappelijke voorzieningen. We willen ook de natuur in het gebied verder ontwikkelen, met ruimte voor wandel- en fietsroutes als overgang naar het buitengebied. In 2024 hebben we voorkeursrecht op het gebied gevestigd. Dit wil zeggen dat de gemeente de voorkeur krijgt bij eventuele verkoop van de grond. Daarnaast heeft de gemeenteraad in 2024 de uitgangspunten voor deze ontwikkeling vastgesteld en zijn we gestart met de voorbereidingen van dit plan.

Eersel: Lindestraat

Aan de Lindestraat in Eersel zijn eind 2024 11 appartementen opgeleverd op de plek van de voormalige supermarkt. Alle appartementen vallen binnen het betaalbare segment. Daarnaast is in 2024 een omgevingsvergunning verleend en onherroepelijk geworden voor de bouw van 8 betaalbare appartementen op de plek van de voormalige sportschool. Begin 2025 wordt gestart met de bouw hiervan.

Knegsel: Nardushoek

Aan de Nardushoek, nabij de Zandoerleseweg in Knegsel realiseren we een uitbreiding voor het dorp Knegsel. De verwachting is dat hier 80 tot 90 woningen kunnen worden gebouwd. In 2024 is de omgevingsdialog gevoerd en zijn de nodige onderzoeken uitgevoerd. Door enkele onverwachte resultaten van deze onderzoeken is vervolgonderzoek nodig en is de planvorming vertraagd. In 2025 wordt de planologische procedure doorlopen.

Knegsel: Vosven

Aan de Eerselseweg wordt een plan ontwikkeld voor de bouw van ongeveer 27 woningen in een groene omgeving, passend in de overgang naar het buitengebied. In 2024 zijn de voorbereidingen opgestart. Begin 2025 heeft de gemeenteraad de gebiedsvisie vastgesteld. In 2025 wordt de planologische procedure doorlopen.

Steensel: Boterbochten III

We gaan het dorp Steensel uitbreiden met ongeveer 50 woningen. Deze uitbreiding vindt plaats in de buurt van de Boterbocht en de Riethovenseweg. In 2024 is het bestemmingsplan vastgesteld en onherroepelijk geworden. In 2025 wordt gestart met het bouwrijp maken waarna de bouw kan starten.

Steensel: locatie huidige gemeenschapshuis de Höllekes

Het huidige gemeenschapshuis de Höllekes wordt verplaatst naar de kerk. Daarna wordt het bestaande gemeenschapshuis gesloopt. Op deze plek bereiden we samen met woningcorporatie WSZ een plan voor met 12 sociale huurwoningen voor senioren en een huisartsenpraktijk.

Vessem: Postels Huufke

Aan de zuidkant van Vessem wordt een nieuwe woonwijk gerealiseerd met ongeveer 50 woningen. In 2023 is het plan bouwrijp gemaakt en in 2024 is gestart met de bouw van de woningen. In 2024 zijn enkele woningen opgeleverd. De rest volgt in 2025.

Vessem Noord

Voor het plan Vessem Noord heeft de gemeente circa vijf hectare grond gekocht voor woningbouw. Naast deze aankoop van vijf hectare grond is er ook een ontwikkeling voorzien op gronden die in bezit zijn van aanwonenden aan het Heike, de Braak en Kuilenhurk. Mede vanwege deze inbreng van particuliere gronden heeft er een uitgebreide omgevingsdialoog plaatsgevonden in 2023 en 2024. De gemeenteraad heeft in september 2024 het gebiedsconcept vastgesteld waarin woningbouw en de grotere opgaven die spelen in het gebied zoals het versterken van natuurwaarden, recreatieve waarden en herstel/versterking van watersystemen samenkomen. In 2025 wordt de planologische procedure opgestart.

Wintelre: Koemeersdijk

Het plan Koemeersdijk is gelegen ten noorden van de Slikdijk en voorziet in een divers woningaanbod. In het totale gebied zijn ruim 100 woningen gerealiseerd. In 2023 is gestart met de bouwwerkzaamheden van de laatste fase. In 2024 zijn vrijwel alle woningen opgeleverd. De laatste woningen worden in 2025 opgeleverd.

Wintelre: Pastorie

De voormalige pastorie aan de Willibrordusstraat wordt verbouwd tot appartementen. In de achtergelegen tuin worden enkele seniorenwoningen gebouwd. In 2024 zijn de afspraken om (eindelijk) tot uitvoering te komen vastgelegd. In 2025 start de ruimtelijke procedure waarna de bouw kan starten.

Wintelre: Verlengd Aangelag

Ook voor de kern Wintelre is behoefte aan een nieuwe woningbouwlocatie om te kunnen voorzien in de woningbouwbehoefte voor de komende jaren. Hiervoor is een gebied aan de oostzijde van het dorp in beeld. In 2024 heeft het college voorkeursrecht gevestigd. Dit wil zeggen dat de gemeente de voorkeur krijgt bij eventuele verkoop van de grond. In 2025 wordt de omgevingsdialoog opgestart en gewerkt aan een gebiedsvisie. Daarna start de ruimtelijke procedure.

Behalve bovenstaande projecten zijn nog meer, vooral kleinere, woningbouwontwikkelingen in voorbereiding en uitvoering. Zie hiervoor de gemeentelijke woningbouwkaart: woningbouwkaart.eersel.nl.

Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente

Omgevingswet

De Omgevingswet is in werking getreden op 1 januari 2024. In 2024 hebben we verder gewerkt om gereed te zijn om te werken met Omgevingswet. Met ervaringen die we op doen passen we als het nodig is processen aan. In 2024 is een pilot voor het wijzigen van het omgevingsplan voorbereid. Ook hebben we de intake van nieuwe verzoeken aangepast, waarbij we verzoeken met meer vakgebieden beoordelen.

Omgevingsvisie

In 2024 is verder gewerkt aan de Omgevingsvisie een proces dat in 2023 gestart is. Gelet op de verwevenheid met het proces van de Ontwikkelstrategie de Kempen is veel voorbereid, maar in 2024 niet in procedure gebracht.

Behoud en versterking natuur, landschap en biodiversiteit

Vervanging groen

Jaarlijks worden een aantal groenvervangingsprojecten uitgevoerd, zo ook in 2025. Het gaat hierbij om openbaar groen waarvan de onderhoudskosten te hoog zijn, dat niet meer aantrekkelijk is en wat overlast veroorzaakt door bijvoorbeeld boomwortels. Bij het bepalen van de nieuwe inrichting kijken we naar praktische toepasbaarheid, aanleg- en onderhoudskosten, waarde voor beleving, natuur en biodiversiteit, en wensen van bewoners. Ook houden we rekening met een veranderend klimaat. Bij voorkeur kiezen we een variëteit van vaste planten; kleurrijk en biodivers.

Boombeleid en beheer plan

In 2023 heeft uw raad het bomenbeleidsplan 2023-2033 vastgesteld. Als vervolg hierop schrijven we ons geactualiseerde bomen-beheerplan. Hierin staan de beheermaatregelen en jaarlijkse programma's. Door een tekort aan medewerkers en de grote personele inzet bij de wateroverlast rondom Vessem en Wintelre is het beheerplan in 2024 niet geschreven. Dit proberen we nu in 2025 te gaan doen. Eventuele financiële consequenties betrekken we nu bij de begroting 2026 en volgende.

Landschap

De gemeente beheert zelf ongeveer 48 hectare aan landschapselementen. In 2021 zijn we gestart met een herstelplan voor deze elementen. Rondom Wintelre zijn in 2021 en 2022 vrijwel alle landschapselementen opgeknapt. Hier liggen ook de meeste ($\pm 75\%$). In 2023 hebben we ons gericht op het gebied rondom Vessem. In 2024 en 2025 gaan we aan het werk rondom Eersel en Steensel.

Een volgende stap zou kunnen zijn om het beheer onder te brengen bij de aanliggende grondeigenaren en zo de omgeving te betrekken bij ons landschap. Wij onderzoeken de mogelijkheden hiertoe in het verlengde van het beheerplan dat we regionaal opstellen in het kader van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze.

Daarnaast nemen we deel aan de Stimuleringsregeling Landschap (Stila). Hiermee worden grondeigenaren gestimuleerd om wandelpaden aan te leggen, op hun percelen maatregelen te treffen voor natuur- en landschapsbehoud en om maatregelen te treffen voor klimaatadaptatie. Jaarlijks dragen wij € 25.000 bij via deze regeling, waarvan het bedrag door de provincie wordt verdubbeld. Uitvoering van deze regeling gaat via het provinciale subsidieloket. De regeling is een jaar geleden met twee jaar tot en met 2025 verlengd. Wij hebben ons hiervoor opnieuw ingeschreven. De middelen hiervoor zitten structureel in de begroting.

Bos- en natuurgebieden

Onze gemeente bestaat voor ongeveer 25% uit bos- en natuurgebieden. Een groot deel daarvan beheren we zelf. Deze gebieden bieden rust en ruimte om te fietsen en te wandelen. Ook bieden deze gebieden een tehuis aan vele verschillende dier- en plantensoorten. Tegelijkertijd zijn onze bossen een groeiplaats voor het meest duurzame bouw materiaal: hout. Zo combineren we een mooie leefomgeving met een duurzame toekomst. Deze natuurgebieden beheren we kostenneutraal via inkomsten uit houtverkoop, beheersubsidies en jachtrecht.

Plan Bos & Boom

In 2021 heeft de gemeenteraad het Plan Bos & Boom vastgesteld. Dit plan heeft een doorlooptijd van tien jaar. Tot nu toe hebben wij 140.000 van de voorgenomen 400.000 bomen (in 2030) geplant. Dat hebben we gedaan door nieuw bos en ecologische verbindingzones aan te leggen, houtsingels te planten en lanen en parken aan te vullen met bomen, maar ook door particuliere grondeigenaren te stimuleren om meer bomen te planten.

De uitvoerbaarheid van het plan kwam afgelopen jaar onder druk te staan vanwege het wegvallen van de cofinanciering door de Provincie via het GOB. Deze compenseerde 50% van de waardevermindering van de landbouwgrond t.g.v. omzetting naar NNB (Natuur Netwerk Brabant). Daardoor kunnen we met de tot nu toe beschikbaar gestelde gemeentelijke middelen we nog maar vijf hectare grond aankopen om 20.000 bomen te planten; Gezien de grote gronddruk binnen onze gemeente, waardoor we moeilijk gronden kunnen aankopen en gezien de grote bezuinigingsopgaven welke ons voor 2026 staan te wachten, hebben wij de ambities voor Bos en Boom naar beneden bijgesteld. We gaan nu nog 60.000 bomen bij planten tot totaal 200.000 bomen in 2030. Tot nu toe werd het budget jaarlijks aangevuld. Hier zijn we mee gestopt. De nieuwe ambitie moet worden gerealiseerd met de thans in de jaarrekening beschikbare budgetten plus de in de komende jaren nog te verwerven subsidies

Procedures ruimtelijke plannen

In 2024 zijn meerdere particuliere initiatieven begeleidt. In 2024 zijn nog veel bestemmingsplannen door de raad vastgesteld, omdat in december 2023 veel plannen als ontwerp ter inzage waren gegaan. Dit hield verband met de in werking treding van de Omgevingswet. Als deze plannen niet voor 1 januari ter inzage werden gelegd moesten deze plannen op basis van de nieuwe wet in procedure worden gebracht. Om te voorkomen dat een aantal zaken opnieuw gedaan moesten worden is veel inzet gepleegd om te zorgen dat de plannen in procedure konden.

Eersel-West

De raad heeft in april 2021 ingestemd met het stedenbouwkundig plan Eersel-West. Het gebied komen maatschappelijke en dienstverlenende functies, met ook ruimte voor woonwikkavels. In 2024 is het eerste (deel)plan (het zwembad) vastgesteld voor een verdere ontwikkeling van Eersel-West en is er krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van de openbare infrastructuur in combinatie met een beleidskader in verband met kostenverhaal. In de komende jaren wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van Eersel-West.

Gebiedsontwikkeling Levende Beerze

Sinds 2010 zijn de gemeenten Eersel en Oirschot bezig met de gebiedsontwikkeling "Levende Beerze". Samen met Provincie Noord Brabant, Waterschap de Dommel, Brabants Landschap, ZLTO, bewoners van het gebied en diverse beheerorganisaties veranderen we het gebied en verankeren het beheer en de instandhouding in de samenleving. In 2024 is het koersdocument GGA Kempenland-West geschreven. Hierin is het gebiedsproces de Levende Beerze gesplitst in drie deelprocessen:

- Gebiedsproces Landschotseheide (trekker Provincie, gemeente Oirschot)
- Gebiedsproces beekdal de Kleine Beerze ((Eerselse deel afgerond en afgesloten)
- Gebiedsproces Groot en Kleinmeer (Eersel, Waterschap Dommel en Brabant Water)

De uitvoering van het Eerselse deel van het beekdal van de Kleine Beerze is dit voorjaar voltooid (2025). In het voorjaar 2025 hebben we nog afwaarderingsbijdrage van het GOB ontvangen en we verwachten nog een inrichtingsbijdrage. Direct daarna sluiten we het krediet "gebiedsontwikkeling Kleine Beerze" (MIP 2010/2014) definitief. Via de 1e bestuursrapportage 2025 verwerken we deze inkomsten boekhoudkundig.

De gebiedsprocessen "Groot en Kleinmeer" en "Landschotseheide" vallen nu onder GGA Kempenland-west en worden hieronder beschreven.

Het transitieproces Levende Beerze is t/m 2023 uitgevoerd onder de vlag van de uitvoeringscommissie "De Levende Beerze". Per 1 januari 2024 is deze taak overgedragen aan de stuurgroep GGA Kempenland-West. Deze is eind 2023 ingericht om met name de stikstofuitdaging aan te gaan.

GGA Kempenland-West (Gebieds Gerichte Aanpak)

Gebiedsontwikkelingen zoals de Levende Beerze waren gericht op het herstel van de oorspronkelijke natuur. Deze oorspronkelijke natuuropgave is in de afgelopen jaren flink groter geworden. Denk hierbij aan klimaat (verdroging en nu ook wateroverlast), Kader Richtlijn Water (KRW), energietransitie, transitie landbouw en stikstofdepositie. Dit vraagt een gebieds overstijgende aansturing van deze nieuwe vraagstukken. Dit is door de Provincie ondergebracht bij de eind 2022 ingestelde stuurgroep GGA Kempenland West.

De samenwerking beslaat het grondgebied van de gemeenten Hilvarenbeek, Reusel-De Mierden, Bladel, Eersel, Bergeijk, en Oirschot. Binnen de GGA worden verschillende deelgebieden gedefinieerd. Voor Eersel zijn onderstaande deelgebieden van belang:

Gebiedsproces Landschotseheide: De extreme verdroging van dit N2000-gebied is/was één van de grote zorgen binnen de GGA Kempenland West. De heide ligt binnen de gemeente Oirschot, maar de oorsprong van de verdroging ligt hoofdzakelijk op het bovenstrooms gelegen Eerselse en Bladelse grondgebied. De provincie en Oirschot trekken dit gebiedsproces. Eersel kent vier N2000-gebieden met evenzoveel gebieds-processen.

Gebiedsproces "beekdal Kleine Beerze": Het beekherstelproject op Eersels grondgebied is voltooid en de natuurwaarden zijn sterk verbeterd. Op Oirschots grondgebied liggen nog wat kansen die daar worden opgepakt.

Gebiedsproces "Groot en Kleinmeer": Dit kleine N-2000 gebied is eigendom van de gemeente Eersel en ligt binnen de onttrekkingszone van het waterwingebied Vessem. Het gebied rondom Groot en Kleinmeer is relatief klein en overzichtelijk. Er is één piekbelaster ten noordoosten van het gebied. Met de heersende

(zuid)westenwind geeft deze nauwelijks stikstofbelasting. Het water in het Grootmeer is vrijwel schoon, omdat het alleen afkomstig is van regenval en spoelwater van het pompstation. De in het N2000 beheerplan beschreven beheerdoeltypen gedijen hier goed. Samen met Brabant Water is een waterinlaatprotocol opgesteld waarin wordt geregeld tot welk peil en met hoeveel water jaarlijks maximaal aangevuld wordt om het peil van het Grootmeer op 1 april op het streefpeil van 23,10 m+ NAP te krijgen. In de zomer mag het meer droogvallen. Boven het streefpeil kan het water nu weer via sloten wegstromen richting de Kleine Beerze. Al met al voldoet het gebied nu aan de gestelde eisen voor N2000 en KRW (Kader Richtlijn Water).

Gebiedsproces Levende Run

In navolging van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze is in 2023 gestart met een vergelijkbaar gebiedsproces rondom de Run, de Levende Run. In 2023 is het proces samen met Bergeijk, Waterschap en lokale agrarische ondernemers verder opgepakt. Bergeijk en Eersel zijn gezamenlijk de projecttrekkers. In 2024 hebben we samen een externe projectleider en een externe procesmanager ingehuurd. De externe kosten worden gedekt met Provinciaal geld uit het IBP-VP budget "Proeftuinen van de Kempen".

Het deelgebied "de Run" ligt tussen de kernen Eersel, Steensel, Bergeijk en Weebosch. In het gebied ligt geen stikstofgevoelige Natura 2000. De gemeentelijke speerpunten zijn hier: wonen en werken, vasthouden van water en het voorkomen van negatieve sociaal-maatschappelijke gevolgen hiervan voor de gevestigde agrarische ondernemers. We zijn begonnen met een inventarisatie bij de 65 boerenbedrijven in het gebied. De hieruit voortvloeiende wensen combineren we de Rijksopgave(n) en met de ruimtevraag vanuit de ontwikkelstrategie regio Eindhoven (voltooid eind 2024). Dit vertalen we dan in een gebiedspanorama voor het deelgebied de Run. Deze 1^e fase moet na de zomer 2025 gereed zijn. Daaruit definiëren we de vervolgstappen voor het vervolgproces.

Ecologische verbindingszone de Run:

Binnen het gebied van de Levende Run is het Waterschap daarnaast bezig met natuurontwikkeling en waterberging in het beekdal van de Run. In Eersel betreft dit het traject Grootgoor (Veldhoven) tot Schadewijk. In 2024 is het bestemmingsplan "landgoed de Vloete" door de gemeenteraad van Eersel vastgesteld. Bijna gelijktijdig heeft waterschap de Dommel het "projectplan Waterwet de Run" vastgesteld. Beide plannen overlappen elkaar/sluiten op elkaar aan. Tegen deze plannen is beroep aangetekend bij de Raad van State. Gezien de drukte bij de RvS is het moeilijk in te schatten wanneer beide zaken op de rol worden geplaatst.

Eersel heeft een aantal landschapselementen in dit uitvoeringsplan ondergebracht (bruggetjes, uitzichtpunt, elzensingels, fietsroutes en -parkeerplaatsen). Deze bijdragen betalen we straks uit het bovenstaande krediet. Voor onze bijdrage in de bruggetjes en het uitzichtpunt zijn aparte kredieten beschikbaar (zie programma 6). Uitvoering vanaf 2026.

IBP-VP Proeftuinen in de Kempen

Dit zijn middelen van de Provincie Noord Brabant, welke ter beschikking zijn gesteld aan Eersel en haar gebiedspartners. Het is procesgeld en geen inrichtingsgeld. Besluitvorming vindt plaats in uitvoeringscommissie "Levende Beerze". In 2021 heeft de provincie deze ± 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de 'Proeftuinen in de Kempen'. Het IBP-VP is een Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland wat door het Rijk is uitgezet om de problemen zoals Landbouw en Klimaatadaptatie op de Zuidoostelijke zandgronden te kunnen aanpakken. Eersel is penvoerder van deze aanvraag.

Deze aanvraag heeft betrekking op twee deelgebieden:

- Proeftuin Levende Beerze (11 deelprojecten onder aansturing van de uitvoeringscommissie)
- Proeftuin slimme landschappen in de Kempen (3 deelprojecten, o.a. gebiedsontwikkeling de Run)

De bestuurlijke "uitvoeringscommissie de Levende Beerze" is per 1 januari 2024 opgeheven. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de besteding van IBP-VP middelen is nu ondergebracht bij de stuurgroep GGA Kempenland-West. Bij deze overdracht is een tussenevaluatie geschreven waarin is vastgelegd hoe de resterende middelen worden/zijn herverdeeld. Deze is in 2024 vastgesteld door de stuurgroep. Eind 2025 moet het proces zijn afgerond en de subsidieverantwoording geschreven. Het schrijven hiervan moet namens het gebiedsteam/stuurgroep worden uitgevoerd door de gemeente Eersel als penvoerder.

Handhaving

Op basis van de prioriteiten uit het Uitvoeringsbeleid Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving (herziening 2022) is ook voor 2023 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op de programma's 3, 4, 5 en 6 (ruimtelijke ordening, milieu, veiligheid en verkeer).

Inwoners en bedrijven ervaren overlast door uiteenlopende zaken. Voorbeelden zijn afval in de openbare ruimte, overlast van dieren (loslopende honden en hondenpoep), langdurig of fout parkeren van voertuigen, vernielingen en foutief plaatsen van reclameborden. De BOA's worden ingezet voor handhaving van de hiervoor gemelde klachten en meldingen, ook in de avonduren en de weekenden. Daarnaast worden door of namens de gemeente controles uitgevoerd en wordt toezicht gehouden bij bedrijven en in uitvoering zijnde (bouw)projecten.

In 2024 is deelgenomen aan regionale projecten, zoals 'Samen sterk in Brabant' en het Kempisch Interventie Team (KIT). In deze projecten worden gebied overschrijdende zaken aangepakt, in samenwerking met andere instanties, zoals wildcrossen en dumpingen van drugsafval, huisvesting van arbeidsmigranten, en dergelijke. Jaarlijks rapporteert het college aan de raad over de realisatie van de VTH-taken.

Anticiperende grondaankopen

In hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid is aangegeven dat ons college anticiperende verwervingen moet kunnen doen als daartoe vanuit ruimtelijke perspectief aanleiding voor is. Daarom is in het kader van de rechtmatigheid hiervoor een krediet beschikbaar gesteld van € 2.000.000. In 2024 zijn er geen anticiperende verwervingen gedaan en hieruit vloeien zodoende geen financiële consequenties. Zie ook toelichting onder kredieten hierna.

Vorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties

Ten behoeve van voorbereiding, denk hierbij aan onderzoekskosten, advieskosten en ambtelijke inzet, is vooruitlopend op vaststelling van een bestemmingsplan en grondexploitatie een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 50.000. Deze kosten worden geactiveerd op de balans totdat er een exploitatiebegroting geopend wordt. Deze kosten kunnen dan ingebracht worden in de betreffende grondexploitatie en zullen in beginsel gedekt worden door toekomstige opbrengsten. Zie ook toelichting onder kredieten hierna.

Visie akkers van Eersel

In 2024 is een projectleider aangesteld om de visie Akkers van Eersel in uitvoering te brengen. Het aanstellen van de projectleider houdt ook verband met het verhuizen van het zwembad naar Eersel-west en te zoeken naar een passende invulling op de huidige locatie van het zwembad.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

- Bouwen en wonen;
- Woonomgeving en leefmilieu;
- Planologie en stedenbouw.

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	4.153.154	11.804.674	8.115.182	3.689.492	V
Kapitaallasten	72.409	581.827	641.560	-59.733	N
Apparaatskosten	2.629.125	2.601.300	2.471.698	129.602	V
Totaal lasten	6.854.688	14.987.801	11.228.439	3.759.362	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	5.123.310	12.917.004	9.750.531	-3.166.473	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	190.167	369.299	179.132	V
Totaal baten	5.123.310	13.107.171	10.119.830	-2.987.341	N
Saldo programma	1.731.378	1.880.630	1.108.609	772.021	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 772.021. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaal-lasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Bouwen en wonen	1.502.537	4.998.500	5.044.424	-45.924	N
Woonomgeving en leefmilieu	1.450.413	1.390.413	1.452.167	-61.754	N
Planologie	1.200.204	5.415.761	1.618.591	3.797.170	V
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	4.153.154	11.804.674	8.115.182	3.689.492	V
BATEN					
Bouwen en wonen	2.403.135	5.934.751	6.321.976	387.225	V
Woonomgeving en leefmilieu	144.810	144.810	288.089	143.279	V
Planologie	2.575.365	6.837.443	3.140.467	-3.696.976	N
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	5.123.310	12.917.004	9.750.531	-3.166.473	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 523.019 voordelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Bouwen en wonen (voordeel van € 341.301)

Omgevingsvergunningen (nadeel van € 76.840)

Het inschatten van legesinkomsten is erg lastig. Dit is afhankelijk van het aantal aanvragen die we ontvangen, maar ook van de inhoud van de aanvraag. Daarnaast kent de legesverordening 2024 in artikel 2.53 als gevolg van ingang van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen per 1-1-24 (Wkb) een legesteruggave. In dat artikel staat namelijk dat als het bouwwerk gereed is gemeld, er een teruggave van 25% van de betaalde bouwleges wordt gedaan. Nu 2024 voorbij is, is in kaart gebracht voor welke bouwplannen uit 2024 die teruggave aan de orde is en er moet € 94.871 terug betaald worden. We weten niet wanneer teruggave aan de orde gaat zijn. Het pand moet immers eerst klaar zijn, voordat er terugbetaald wordt.

Voor 2024 zijn de legesinkomsten geschat op € 770.000 euro en er is € 788.031 ontvangen. We hebben het terug te betalen bedrag van de WKB van € 94.871 al opgevoerd. Hierdoor komen we uit op totaalinkomsten van € 693.160. Dit betekent concreet dat er in 2024, € 76.840 minder is ontvangen dan ingeschat. Voor 2025 hebben we daarom ook minder legesinkomsten begroot ten opzichte van 2024.

Tijdelijke huisvesting vluchtelingen (voordeel van € 397.896)

We verzorgen opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in gemeentelijke opvanglocaties en ondersteunen in particuliere opvang. We zorgen voor en ondersteunen in huisvesting, onderwijs en zorg en verstrekkingen van leefgeld. De rijksbijdragen waren in 2024 nog ruim toereikend. De rijksbijdrage is met ingang van 2025 fors verlaagd waardoor de betaalbaarheid van de opvang onder druk staat. Het financieel voordeel voor 2024 bedraagt € 424.914. Hiernaast zijn er nog kosten gemaakt in programma 1 met betrekking tot leefgeld en extra jeugdgezondheidszorg door de GGD. Ten opzichte van de geraamde lasten is hierbij een voordeel van € 57.429. Totaal is het resultaat derhalve met betrekking tot de Oekraïne rijksmiddelen € 482.343 voordelig. Daarnaast wordt totaal circa 1/5 fte interne uren toegerekend aan deze taak, waarna het voordeel afgerond € 450.000 bedraagt. In het raadsvoorstel resultaatbestemming wordt, conform voorgaande jaren, voorgesteld om dit resultaat te storten in de bestemmingsreserve Opvang vluchtelingen.

Productgroep Woonomgeving en leefmilieu (voordeel van € 81.524)

Onderhoud bomen binnen de bebouwde kom (nadeel van € 36.962)

In 2024 heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden voor het onderhoud van bomen binnen en buiten de kom. De prijzen van dit nieuwe onderhoudscontract zijn gestegen ten opzichte van het vorige contract. De werkzaamheden binnen het nieuwe contract zijn in de laatste maanden van 2024 gestart, waardoor nog geen rekening was gehouden met de kostenstijging in de begroting 2024. In de begroting 2025 zijn de extra lasten al verwerkt.

Beheer bossen (voordeel van € 116.939)

Eersel heeft plusminus 900 hectare bos in eigendom en beheer. Daarnaast nog ongeveer 300 hectare bos welke wij voor een periode van 50 jaar in pacht en beheer hebben gegeven aan Staatsbosbeheer. Op 1 januari 2030 verloopt deze pachtovereenkomst en gaan we ook deze bossen onderbrengen in ons eigen bosbeheer. Deze bossen beheren we via een gesloten, revolverende reserve/voorziening. Alle uitgaven en ook onze inkomsten worden op het einde van het boekjaar hierop overgeboekt. Inkomsten zijn subsidies, jachtrechten en houtverkoop. De "reserve beheer bossen" is bedoeld om schommelingen in de uitgaven en inkomsten in een

jaar te kunnen opvangen, maar ook een reserve voor het afdekken van risico's zoals ziektes en bosbranden. Afgelopen jaar heeft een deel van de bossen rondom Vessem en Wintelre een groot deel van het jaar onder water gestaan. Wij verwachten dat hierdoor veel bomen zijn gestorven. Dit vervangen we uit de reserve en deze zal dan ook slinken. Daartegenover hebben we een hele goede houtverkoop gehad, waardoor we dit jaar een positief jaarsaldo van € 117.000 hebben behaald. Bij het raadsvoorstel resultaatbestemming wordt hiervoor een voorstel gedaan. Ook anticiperen we zo op het grotere areaal bossen na 2029 en het afdekken van de risico's daarvan.

Productgroep Planologie en stedenbouw (voordeel van 100.194)

Omgevingsrecht algemeen (voordeel van € 61.403)

In 2024 is de Omgevingswet ingevoerd en is gewerkt aan de laatste plannen op basis van de Wet ruimtelijke ordening. Daarom is er minder advies gevraagd in het kader van de Omgevingswet. Vandaar dat de advieskosten minder hoog zijn uitgevallen.

Daarnaast is er een positief resultaat op de leges, omdat er meer principeverzoeken zijn ingediend.

Uitwerking ruimtelijke plannen (neutraal)

Voor de uitvoering van de subsidieverordening sloop van overtollige gebouwen buitengebied Eersel 2024 is de post Uitwerking ruimtelijke plannen verhoogd met € 100.000. De kosten zouden gedekt worden uit een onttrekking uit de bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering buitengebied waardoor deze uitgaven budget-neutraal geraamd zijn. In 2024 is geen gebruik gemaakt van de subsidie, ondanks dat eigenaren persoonlijk zijn aangeschreven. Per saldo is het resultaat op deze post € 0.

Anterieuere overeenkomsten (voordeel van € 202.000)

In 2024 zijn er 13 nieuwe ontwikkelingen gestart en zijn er 23 ontwikkelingen (financieel) beëindigd. Dit product betreft een gesloten financiering, hetgeen betekent dat het resultaat op dit product gescheiden wordt van de overige exploitatieposten. In de begroting wordt geen resultaat geraamd. Hierbij is het wel noodzakelijk dat de apparaatskosten en kapitaallasten wel worden meegenomen in de toelichting. Indien we dit doen dan betreft het resultaat ten opzichte van de begroting (exclusief overheadkosten, welke in programma 11 moeten worden verantwoord) € 156.000 voordelig.

Conform de grondnota is er door een aantal anterieuere overeenkomsten € 214.155 bijgedragen aan de reserve bovenwijkse voorzieningen (€ 94.155) en de reserve vereveningsfonds sociale woningbouw (€ 120.000).

Na toerekening overhead in programma 11, zijnde € 40.000, resteert er per saldo een positief resultaat van € 116.000, waarvoor in het raadsvoorstel, zoals ook in eerder jaren, voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de post cyclisch bouwen. Met die middelen kunnen dan weer nieuwe initiatieven ondersteund worden.

Bouwgrondexploitaties (nadeel van € 187.000)

Dit product betreft een gesloten financiering, hetgeen betekent dat het resultaat op dit product gescheiden wordt van de overige exploitatieposten. Hierbij is het wel noodzakelijk dat de apparaatskosten en kapitaallasten wel worden meegenomen in de toelichting. Indien we dit doen dan betreft het resultaat ten opzichte van de begroting € 137.500 nadelig.

In de begroting 2024 was voor de bouwgrondexploitatie een positief resultaat geraamd van € 1.350.000. Gedurende het jaar wordt dit niet gepresenteerd in het saldo richting de gemeenteraad omdat dit incidenteel van aard is. Conform het BBV wordt het resultaat berekend conform de techniek van de POC (percentage of completion). Op basis hiervan is het resultaat in de jaarrekening € 1.010.000,-, hetgeen € 340.000,- lager is dan geraamd.

Daarnaast wordt op dit product ook het resultaat van het Kempisch BedrijvenPark (KBP) verantwoord. Conform de eindverantwoording liquidatie gemeenschappelijke regeling Kempisch Bedrijvenpark is er een restant vermogen van € 810.000. Op basis hiervan is er in 2024 een laatste winstuitkering opgenomen van € 202.500.

Ten opzichte van de begroting derhalve € 137.500 lager resultaat dan geraamd (€340.000 -/- €202.500).

Voor een goed beeld over het resultaat van de bouwgrondexploitatie adviseren wij u te kijken naar de paragraaf grondbeleid, waar het resultaat is toegelicht en de doorkijk is weergegeven.

Investeringsen

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2022	Huisvesting opvang statushouders en ontheemden	1.386.428	186.428	1.200.000	1.200.000
2	2022	Huisvesting opvang statushouders en ontheemden (grond)	300.000	0	300.000	300.000
3	2024	Aankoop Jan Smuldersstraat 22 Vessem (grond)	953.600	953.600	0	0
4	2024	Aankoop Jan Smuldersstraat 22 Vessem (gebouw)	1.446.400	1.396.946	49.454	0
5	2022	Actualisatie Kempische visie op wonen	12.000	13.090	-1.090	0
6	2023	Visie akkers van Eersel	100.000	5.615	94.385	94.385
7	2020	Evenementenkasten	105.000	85.739	19.261	0
8	2020	Aanvullend uitvoeringskrediet integraal beleidsplan Groen Loont	118.000	69.060	48.940	0
9	2024	Aanplant plantsoen en bomen binnen de kom	115.000	6.330	108.670	108.670
10	2020	Ecologische verbindingszone Run	367.479	105.429	262.050	262.050
11	2021	Gebiedsontwikkeling Levende Run	220.000	53.862	166.138	0
12	2024	Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze	3.061.524	2.986.330	75.194	75.194
13	2021	Incidentele maatregelen recreatie	50.000	25.994	24.006	24.006
14	2021	Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen	100.000	31.963	68.037	0
15	2021	IBP proeftuinen in de Kempen	1.698.729	765.567	933.162	1.021.105
16	2024	Plan Bos en Boom (excl. grond)	822.056	320.252	501.804	501.804
17	2024	Plan Bos en Boom (grond)	982.563	489.881	492.682	492.682
18	2022	Opstellen nieuw bomenbeleids en beheersplan	25.000	0	25.000	25.000
19	2023	Afvalbak elektrisch voertuig hondenuitlaatrout	115.000	113.511	1.489	1.489
20	2022	Herziening ruimtelijke plannen	873.553	740.120	133.433	133.433
21	2021	Visie transformatielocatie bestaand stedelijk gebied	50.000	32.726	17.275	0
22	2023	Omgevingsvisie 2.0+3.0	490.000	279.313	210.687	210.687
23	2024	Anticiperende verwervingen	2.000.000	0	2.000.000	0
24	2021	Grondaankoop Veldhoek (Eersel-Zuid)	987.668	987.668	0	0
25	2023	Grondaankoop Vessem-Noord	3.665.039	3.665.039	0	0
26	2023	Grondaankoop Nardushoek	154.111	154.111	0	0
27	2024	Grondaankoop Eersel-West	0	0	0	0
28	2024	Vorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties	50.000	0	50.000	0
29	2024	Vorbereidingskosten Eersel-West	106.340	116.980	-10.640	0
30	2024	Vorbereidingskosten Veldhoek (Eersel-Zuid)	416.241	396.032	20.209	20.209
31	2024	Vorbereidingskosten Boterbochten III	0	0	0	0
32	2021	Vorbereidingskosten Koppelen 9	6.681	6.681	0	0
33	2023	Vorbereidingskosten Vessem-Noord	255.418	258.528	-3.109	0
34	2022	Vorbereidingskosten Nardushoek	201.117	211.640	-10.523	0
35	2024	Vorbereidingskosten Duizel-Noord III	61.532	60.197	1.335	1.335

36	2023	Vorbereidingskosten verlengd Aangelag	733	40.687	-39.954	-17.412
37	2024	Vorbereidingskosten Jan Smulderstr.22 Vesseu	50.000	365	49.635	49.635
38	2024	Vorbereidingskosten Stokkelsche Akker	350.000	35.824	314.176	314.176
39	2024	Woningbouwontwikkeling Hollekes te Steensel	0	3.186	-3.186	0
		Programma 3: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	21.697.213	14.598.694	7.098.520	4.818.449

Toelichting

1 en 2. Huisvesting opvang statushouders en ontheemden + (grond)

Dit krediet is in 2022 beschikbaar gesteld, maar tot op heden niet ingezet. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025, zodat de gemeente, in staat is om efficiënt in te spelen op mogelijke kansen. Deze kredieten zijn budgettair neutraal. Wanneer een woning wordt aangekocht wordt hiervoor een kostprijs dekkende huur gevraagd.

3 en 4. Aankoop Jan Smuldersstraat 22 Vesseu (grond) + (gebouw)

Het restant krediet van € 49.454 mag vrijvallen. Dit omdat per 2024 de huursom is omgezet naar een vorm van huurkoop, waardoor de uiteindelijke koopsom bij juridische overdracht lager was dan het geraamde bedrag.

5. Actualisatie Kempische visie op wonen

De Kempische visie op wonen 2024-2028 – Volkshuisvestingsprogramma is op 4 juli 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. De komende jaren werkt het college aan de uitvoering van deze visie. De (beperkte) overschrijving van het budget heeft te maken met de hoge inflatie van de laatste jaren waardoor de kosten wat hoger zijn geworden.

6. Visie akkers van Eersel

In 2024 is een projectleider aangesteld om de visie Akkers van Eersel in uitvoering te brengen. Het aanstellen van de projectleider houdt ook verband met het verhuizen van het zwembad naar Eersel-west en te zoeken naar een passende invulling op de huidige locatie van het zwembad. Het project loopt door in 2025, het krediet moet dan ook worden doorgezet naar 2025.

7. Evenementenkasten

Met uitzondering van de evenementenkast nabij “de Höllekes” in Vesseu zijn al deze kasten binnen Eersel vervangen door nieuwe exemplaren die aan de huidige NEN-eisen voldoen. De kast bij “de Höllekes” wordt verwijderd zodra het Kerkplein in Steensel opnieuw is ingericht en ook hier een nieuwe evenementenkast is geplaatst. Dit is medio 2026, na de verbouwing van de kerk tot MFA (Multi Functionele Accommodatie). De kosten voor deze nieuw te plaatsen evenementenkast zijn opgenomen in het krediet Steensel weer één Dorp 3e fase. Het krediet “Evenementenkasten” kan dan ook worden afgesloten.

8. Aanvullend uitvoeringskrediet integraal beleidsplan Groen Loont

Krediet kan worden afgesloten. Dit krediet staat al meerdere jaren open. De werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd, via andere (exploitatie)kredieten geboekt. Het resultaat is behaald en daarmee kan dit krediet worden afgeboekt.

9. Aanplant plantsoen en bomen binnen de kom

Door de natte weersomstandigheden hebben in het najaar van 2023 de geplande omvorming en renovatiewerkzaamheden van de versleten en arbeidsintensieve plantsoenen niet kunnen plaatsvinden. Hierdoor is via de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2023 een krediet beschikbaar gesteld om deze werkzaamheden alsnog uit te kunnen voeren. Ook in het voorjaar en najaar van 2024 is het erg nat geweest waardoor de werkzaamheden niet in 2024 uitgevoerd zijn. Hierdoor dient het krediet overgeheveld te worden naar 2025.

10. Ecologische verbindingzone Run

(Zie "tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten") Dit krediet is bestemd voor de inrichtingsbijdrage van Eersel voor de door het waterschap uit te voeren inrichting van het N2000 beekdal van de Run tussen Groot-oor (Veldhoven) en Schadewijk. Momenteel liggen het bestemmingsplan "landgoed de Vloete" en het "projectplan waterwet de Run" voor beroep bij de Raad van State. De uitspraak wordt in 2025 of 2026 verwacht. Volgens Europese wetgeving moet dit KRW-traject uiterlijk in 2027 zijn gerealiseerd. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025 en verder.

11. Gebiedsontwikkeling Levende Run

(Zie "tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten"). Deze gebiedsontwikkeling trekken wij samen met Bergeijk. De externe kosten die wij hiervoor maken, worden betaald uit de Provinciale subsidie "Proeftuinen van de Kempen". De gemeente Eersel is hiervoor penvoerder. In de initiatieffase van het dit project hadden wij onvoldoende eigen personeel om ons aandeel van de personele inzet hiervoor te leveren. Dit krediet was bestemd voor inhuur van vervangend personeel bij Ruimtelijke Ordening. Inmiddels hebben we voldoende en goed gekwalificeerd personeel kunnen aannemen om ook deze reguliere RO-inzet te kunnen leveren. We hebben hiervoor geen vervanging meer nodig en het krediet kan worden afgesloten.

Voorgesteld wordt om een het gedeelte van het restantkrediet wat gedekt wordt uit subsidies toe te voegen aan het restantkrediet IBP proeftuinen in de Kempen. Aan dit krediet wordt een bedrag van 87.934 toegevoegd aan zowel de inkomsten als uitgaven, per saldo budgettair neutraal. Vervolgens kan dit krediet worden afgesloten. In de tabel hierboven is dit al verwerkt.

12. Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze

(Zie "tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten"). Dit restantkrediet moet worden overgeheveld naar 2025. De uitvoering van ons aandeel in de herinrichting van het beekdal van de Kleine Beerze is dit voorjaar afgerond. De kosten vanaf 1 januari 2025 hiervoor bedragen € 135.000. Hierdoor is er nu een negatief saldo van ± € 60.000. Daartegenover staat dat wij dit jaar ook nog 170.000 euro kunnen bijschrijven aan in 2025 ontvangen GOB-bijdrage en daarnaast nog inrichtingssubsidie gaan ontvangen voor eenzelfde bedrag.

13. Incidentele maatregelen recreatie

Negatieve recreatie (wildcrossen) blijft een groot probleem. Daarom hebben we in 2023/2024 de openstellingsborden van de gemeentelijke bossen (Buikheide en Grootmeer) vervangen. Op locaties waar geen borden meer stonden zijn nieuwe borden geplaatst. Ook hebben we de borden voorzien van de juiste tekst. Op deze manier kan de groene BOA effectiever handhaven. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025 om de openstellingsborden rondom de Duizelse, Knegselse en Steenselse bossen te vervangen.

14. Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen

De afgelopen jaren hebben we veel landschapselementen (LSE) opgeknapt. Dit is een doorlopend programma en in 2025 stellen we een nieuw programma op. Bij de voorjaarsnota 2027 zullen we indien nodig een nieuw krediet aanvragen voor de resterende LSE's. Dit krediet kan worden afgesloten.

15. IBP proeftuinen in de Kempen

(Zie "tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten"). Dit krediet wordt gedekt door Provinciaal geld. Het krediet behelst de procesgelden die door de Provincie in 2022 ter beschikking zijn gesteld aan de uitvoeringscommissie "de levende Beerze". Deze uitvoeringscommissie is per 1 januari 2024 opgeheven en de verantwoordelijkheden zijn overgedragen aan de stuurgroep GGA-Kempenland-west. Eersel is hierin ook bestuurlijk vertegenwoordigd. Eersel levert de penvoerder en is namens de Stuurgroep administrateur voor de juiste besteding van dit geld door de gebiedsteams "Landschotseheide" en "Levende Run". Wij mogen hiervoor 3% van dit subsidiegeld gebruiken. De subsidie is met één jaar verlengd tot en met 2025. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

16. Plan Bos en Boom (excl. grond)

(Zie "tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten"). De oorspronkelijke ambitie om in tien jaar 400.000 bomen te planten en het krediet hiervoor jaarlijks aan te vullen, is bijgesteld. Dit omdat er nauwelijks grond te koop wordt aangeboden en Provinciale GOB-subsidies zijn vervallen. Onze aangepaste ambitie is om voor 2031 totaal 200.000 bomen te planten met de budgetten die jaarlijks over blijven, aangevuld met subsidies die wij hiervoor jaarlijks weten te verwerven. Het krediet moet dan ook worden overgeheveld naar 2025 (en verder).

17. Plan Bos en Boom (grond)

(Zie “tekst toelichting op ontwikkelingen en speerpunten). De oorspronkelijke ambitie om in tien jaar 400.000 bomen te planten en het krediet hiervoor jaarlijks aan te vullen, is bijgesteld. Dit omdat er nauwelijks grond te koop wordt aangeboden en de Provinciale GOB-subsidies zijn vervallen. Onze aangepaste ambitie is om vóór 2031 totaal 200.000 bomen te planten. Met onderhavige krediet kunnen wij plusminus 5 hectare grond aankopen om bos aan te planten. Deze gronden moeten wel meerwaarde hebben doordat ze bijvoorbeeld goed aansluiten op bestaande NNB en/of N2000. Het krediet moet dan ook worden overgeheveld naar 2025 (en verder).

18. Opstellen nieuw bomenbeleids en beheersplan

We hebben in 2023 het bomenbeleidsplan laten opstellen, deze ook al is vastgesteld door de gemeenteraad. Aanvullend wilden we in 2024 een bomenbeheersplan laten opstellen. Hier zijn we niet aan toe gekomen doordat we alle energie in de wateroverlast hebben gestopt. We verwachten dat we in 2025 een nieuw bomenbeheersplan kunnen opstellen. Het krediet moet dus worden overgezet naar 2025.

19. Afvalbak elektrisch voertuig hondenuitlaatrout

Levering van het elektrische voertuig heeft plaatsgevonden in 2024. De afvalbakken zijn begin 2025 geleverd en worden in het voorjaar van 2025 geplaatst. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

20. Herziening ruimtelijke plannen

De budgetten worden gebruikt om de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet te dekken. Het restantkrediet dient te worden overgeheveld naar 2025, omdat de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet doorlopen. In 2024 heeft de voorbereiding plaats gevonden om een pilot op te starten voor het wijzigen van het omgevingsplan. Dit loopt door in 2025. In 2025 worden ook nog voor een aantal thema's het beleid aangepast om het passend te maken voor de Omgevingswet.

21. Visie transformatielocatie best stedelijk gebouw

Dit krediet kan worden afgesloten.

22. Omgevingsvisie 2.0+3.0

De omgevingsvisie loopt door in 2025. In 2024 hebben veelal voorbereidende werkzaamheden plaats gevonden. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

23. Anticiperende verwervingen

De gemeente heeft in 2024 geen anticiperende verwervingen gedaan. Het restantkrediet dient niet te worden overgeheveld naar 2025. Jaarlijks wordt een bedrag van € 2.000.000 opgenomen in de begroting, conform de nota grondbeleid.

24 t/m 38 Voorbereiding nieuwe grondexploitaties

Er zijn diverse voorbereidingskredieten die erop gericht zijn te komen tot nieuwe grondexploitaties voor gebiedsontwikkelingen. Deze kredieten zijn ten behoeve van planvoorbereiding waarbij kan worden gedacht aan onderzoekskosten, advieskosten en ambtelijke inzet. Deze kosten worden geactiveerd op de balans totdat er een exploitatiebegroting geopend wordt. Na opening kunnen de kosten dan ingebracht worden in de betreffende grondexploitatie. Deze worden in beginsel gedekt door toekomstige opbrengsten.

De voorbereidingskredieten betreffen een aantal zelfstandige voorbereidingskredieten (waarvoor reeds gebiedsconcepten zijn vastgesteld door de gemeenteraad). De overige kredieten maken onderdeel uit van het algemeen voorbereidingskrediet van € 50.000 wat beschikbaar is gesteld. Het algemeen voorbereidingskrediet kent voor 2024 een overschrijding van € 17.412. Deze overschrijding is inmiddels aangezuiverd doordat voor het project Verlengd Aangelag op 27 februari 2025 door uw raad is besloten om een zelfstandig krediet beschikbaar te stellen.

39. Woningbouwontwikkeling Hollekes te Steensel

Nadat de Hollekes is verplaatst naar de kerk wordt de achterblijvende locatie herontwikkeld naar woningbouw en een maatschappelijke functie (huisartsenpost). De voorbereidingen hiervoor zijn gestart en dat leidt tot kosten die later in de grondexploitatie terecht komen. Deze voorbereidingskosten maken onderdeel uit van het krediet voorbereiding nieuwe grondexploitaties.

4. Milieu

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Inwoners van de gemeente Eersel wonen in een schone, gezonde en duurzame leefomgeving”.**

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
AFVAL-/ GRONDSTOFFEN		
Indicator	Realisatie	Norm
22. Omvang huishoudelijk restafval (verplicht) Kg/inwoner	Restafval per inwoner inclusief milieustraat: 2024: 60 kg 2023: 58 kg 2022: 58 kg	Norm: 2023: 50 kg* (inclusief milieu-straat, meetbaar in 2023) Landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner
		Norm gerealiseerd?
Wat gaan we daarvoor doen? Om de kaders uit te werken worden de volgende projecten uitgevoerd: - Inventarisatie samenwerking van kringloop, Repaircafe en milieustraat in een circulaire ketenaanpak. - Aan de hand van een gezamenlijk communicatieplan proberen we de inwoners bewust te maken van de noodzaak van het scheiden van de verschillende afvalstromen waardoor er een vermindering plaats zou moeten vinden van het restafval. - Door een gezamenlijke aanbesteding met de regiogemeenten wordt er in 2025 elk kwartaal een sorteeraanlyse gemaakt van het GFT-afval. Daarmee kunnen we monitoren of we daar extra aandacht aan moeten schenken. - Door middel van een evaluatie van het lopende onderzoek bij het Mobiel Scheidingsstation deze manier van inzamelen meer onder de aandacht brengen.		
Wat hebben we daarvoor gedaan? Uit de kadernota Grondstoffen zijn de volgende projecten gestart/uitgevoerd: 1. Inzet Mobiel scheidingsstation Gestart in juni 2024 2. Optimalisatie bestaande inzamelstructuren oud papier, glas, textiel - aanpassingen/optimalisaties met name bij glas en andere textielcontainers 3. Sorteeraanlyse uit laten voeren op restafval - Communicatie volgt in samenwerking met de andere Kempengemeenten. 4. Verbetering inzamelmiddelen - Inventarisatie gemaakt van de glascontainers. Vervanging en onderhoud volgt in 2026. 5. Onderzoek kringloop en hergebruikcentra bouwmaterialen - is opgepakt, nog niet afgerond. 6. Communicatie - via afvalapp en publicaties en communicatieplan met andere Kempengemeenten.		

ENERGIE		
Indicator	Realisatie	Norm
23. CO ₂ -reductie t.o.v. 1990 (eigen indicator)	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: 49% CO ₂ -reductie in 2030 en 95% reductie in 2050 (gemeentelijk)

% reductie ten opzichte van 1990	2023 67.000 (excl. CO ₂ -uitstoot auto(snel)wegen = 35,3% reductie)	beleid in lijn met het klimaatakkoord
	2022 74.400 (excl. CO ₂ -uitstoot auto(snel)wegen = 28,2% reductie)	In ton CO ₂ : 2030: 52.810 (51%) 2050: 5.117 (5%)
	IJkpunt 1990 103.550 ton CO ₂ -uitstoot	Norm gerealiseerd?

Wat gaan we daarvoor doen?

Het uitvoeren van acties op vijf sub thema's:

1. Gemeentelijk vastgoed;
2. Gebouwde omgeving;
3. Mobiliteit;
4. Grootschalige opwekking;
5. Landbouw.

Acties die zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025. De voortgang wordt gemeten met behulp van de klimaatmonitor.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het uitvoeren van acties op vijf subthema's uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025:

6. Gemeentelijk vastgoed
 - uitvoering besparingsmogelijkheden, onder andere isolatiemaatregelen
7. Gebouwde omgeving,
 - uitvoering energiebesparingsprogramma en voorbereiding energiearmoede
8. Mobiliteit
 - realisatie van bandenpomp en communicatie
9. Grootschalige opwekking
 - Vervolgstappen zonnepark Wintelre
10. Landbouw
 - geen acties

GEMEENTELIJK VASTGOED

Indicator	Realisatie	Norm
24. CO ₂ -reductie t.o.v. 2012 (eigen indicator)	2024: 29,61%	Norm 2025: 39% CO ₂ -reductie t.o.v. 2012 In ton kg CO ₂ :
% reductie ten opzichte van 2012	Reductie t.o.v. 2012 in ton kg CO ₂ : 2012: 1.303	2012: 1.303 2025: 795 (61%)
		Norm gerealiseerd?

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verdere uitvoering geven aan het realiseren van 164 duurzaamheidsmaatregelen om de 39% reductie te realiseren in 2025. Acties staan uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025.

ENERGIEREDUCTIE EN ZON-OP-DAK

Indicator	Realisatie	Norm
25. Energiebesparing ten opzichte van 2007	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: 2030: 15% energiebesparing t.o.v. 2007
in %	2023:	

en duurzame energieopwekking <i>(eigen indicator)</i> In TJ	25,3% energiebesparing t.o.v. 2007 TJ; Gegevens (nog) niet beschikbaar 2022: 22,2% energiebesparing t.o.v. 2007 100 TJ duurzaam opgewekte elektriciteit <i>IJkpunt 2007</i> 2.186 TJ energieverbruik	2030: 200 TJ duurzame energieopwekking Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? Op 9 april 2024 stemde het college in met een cofinanciering van €30.000 voor een onderzoek naar de haalbaarheid van één of twee energiehub's op de industrieterreinen Meerheide en Haagdoorn, vanuit het krediet energiereductie en zon-op-dak. Onder leiding van het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) werd een grondige analyse uitgevoerd naar het energieverbruik van de bedrijven op beide terreinen. Hierbij werd gekeken naar piekmomenten, periodes van (te) hoog of laag verbruik en de mogelijkheden voor slimme bundeling van energie. Tijdens meerdere bijeenkomsten zijn de resultaten besproken. Voor Haagdoorn bleek dat slechts drie bedrijven zijn aangesloten op de MSD-aansluiting en momenteel geen problemen ervaren. Om te onderzoeken of MSLS-aansluitingen betrokken kunnen worden bij een energiehub, loopt er een uitvraag bij netbeheerder Enexis. Echter, Enexis geeft hier momenteel geen prioriteit aan. Voor Meerheide zijn de resultaten positief. Dit biedt voldoende basis om door te gaan naar de volgende fase: de realisatie van een energiehub.		

GROOTSCHALIGE OPWEKKING		
Indicator	Realisatie	Norm
26. Grootschalige opwekking <i>(eigen indicator)</i> In TWh	2024: 0 TWh 2023: 0 TWh 2022: 0 TWh	Norm: 0,055 TWh grootschalige opwekking in 2030 Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030. In september 2024 is de vergunning voor het zonnepark nabij Wintelre afgegeven. De projectontwikkelaar heeft twee jaar de tijd om het project tot uitvoering te brengen. De komende jaren zal, in samenwerking met de overige MRE-gemeenten langs de A67 en Rijkswaterstaat, een traject worden doorlopen om energieopwekking op rijksgronden langs de A67 mogelijk te maken (Klimaatcorridor A67).		

DUURZAME ENERGIE		
Indicator	Realisatie	Norm
27. Hernieuwbare elektriciteit <i>(verplicht)</i> In % elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar 2023 Gegevens (nog) niet beschikbaar 2022 31,3% 26 TJ extra t.o.v. 2021	Norm: 15,9 TJ extra per jaar Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan?		

- Eigen ingekochte stroom is groen door aankopen Garanties van Oorsprong;
- Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak;
- Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030;
- Uitvoering geven aan de acties opgenomen in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025;
- Uitvoering geven aan het Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel.

ENERGIELABELS		
Indicator	Realisatie	Norm
28. Woningen met geregistreerd energielabel A (eigen indicator)	2024: 36,4%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
In %	2023: 34,4%	Norm gerealiseerd: ?
	2022: 34%	
Wat hebben we daarvoor gedaan? Het verminderen energieverbruik doen we in algemene zin met onder andere het uitvoeren van de Transitievisie Warmte en het Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel.		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Norm niet gehaald

De norm van maximaal 60 kilogram restafval (inclusief milieustraat) in 2024 is niet gehaald. De hoeveelheid restafval is met 60 kg iets hoger van afgelopen jaren. 80% van deze verhoging vloeit voort uit grof huishoudelijk restafval. Het voordeel daarvan is dat het bij de afvalverwerker nog gesorteerd wordt in verschillende fracties waarna het nog kan worden hergebruikt. De stijging in het restafval wat wordt opgehaald huis aan huis is ook iets gestegen echter hebben we daardoor minder vervuiling in de overige huis aan huis ingezamelde afvalstromen. (GFT en PMD)

Ontwikkelingen

Om tot een circulaire ketenaanpak te komen moeten alle stakeholders betrokken worden bij dit proces. Het doel is om zonder dat we de kracht van deze partijen verliezen toch komen tot een aanpak waarbij er meer grondstoffen kunnen worden hergebruikt of anders worden ingezet. Dit kan door middel van samenwerking tussen repaircafe, kringloopwinkel en milieustraat. Deze aanpak heeft 2024 de eerste aanzet gehad en zal in 2025 uiteindelijk zijn afronding vinden.

Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Daarbij is het Mobiel Scheidingsstation(MSS) een goed voorbeeld. Steeds meer inwoners weten het MSS te vinden. In 2025 wordt er naar aanleiding van de 1e evaluatie een plan van aanpak gemaakt om deze wijze van inzamelen te optimaliseren.

- Communicatieplan Kempengemeenten
- Onderzoek naar Circulaire ketenaanpak
- Evaluatie en verder doorontwikkelen van het Mobiel Scheidingsstation
- Start aanbesteding inzameling OPK

Duurzaamheid

Energie

De gemeente heeft de wettelijke taak om een daling van de CO₂-uitstoot van 55% in 2030 en 95% in 2050 te realiseren ten opzichte van 1990. Dit willen we behalen door onder meer zelf het goede voorbeeld te geven (gemeentelijk vastgoed) en inwoners en bedrijven te stimuleren minder en duurzamere energie te gebruiken (energiereductie en zon op dak) en door grootschalige duurzame energieopwekking in te zetten. Daarnaast zijn er diverse andere acties die worden gedaan en die zijn samengevat in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025.

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid

De gemeente Eersel heeft de opgave op het gebied van duurzaamheid verdeeld over de vijf thema's. Deze opgave is vertaald naar een uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025, waarin per thema de ambities, doestellingen en acties zijn samengevat.

Band op spanning

Er staat bij de Hint een bandenpomp om je banden op te pompen die op zonne-energie werkt. (middels een zonnepaneel). Inwoners van de gemeente Eersel kunnen gratis gebruik maken van deze bandenpomp. Tot op heden is er 9785 keer gebruik van gemaakt wat meer is dan gemiddeld. (ten opzichte van andere banden pompen).

Grootschalige energieopwekking

In september 2024 is de vergunning voor het zonnepark nabij Wintelre afgegeven. De projectontwikkelaar heeft twee jaar de tijd om het project tot uitvoering te brengen. De komende jaren zal in samenwerking met de overige MRE-gemeenten langs de A67 en Rijkswaterstaat, een traject worden doorlopen om energieopwekking op rijksgronden langs de A67 mogelijk te maken (Klimaatcorridor A67). De raad heeft als norm 0,055 TWh in 2030 opgenomen. Realisatie van zonnepark nabij Wintelre zorgt voor circa 0,018 TWh (1/3) van deze norm. Om de doelstelling in 2030 te halen zijn nieuwe locaties/initiatieven voor de grootschalige opwek van duurzame energie noodzakelijk.

Transitievisie Warmte

In december 2021 stelde uw raad de Transitievisie Warmte vast. Daarin beschrijven we dat de gemeente Eersel eerst inzet op het besparen van energie. In 2023 is hiervoor het Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel vastgesteld. Door een gebrek aan capaciteit lopen verdere acties uit de Transitievisie Warmte vertraging op. Daarom is de capaciteit in 2024 uitgebreid vanuit de CDOKE subsidiemiddelen. In 2024 hebben we een eerste update laten uitvoeren van de Transitievisie Warmte. Deze update zal worden meegenomen bij het opstellen van het Warmteprogramma, dat in 2026 moet worden vastgesteld.

Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren

Inwoners met een eigen woning kunnen subsidie aanvragen, wanneer zij na 1 januari 2023 isolatiemaatregelen hebben laten uitvoeren, of een warmtepomp of zonneboiler hebben laten plaatsen. In 2024 is subsidie verstrekt aan 264 woningeigenaren, die gezamenlijk 397 maatregelen hebben laten treffen. Iets meer dan één derde (143) van deze maatregelen waren het laten plaatsen van een (hybride) warmtepomp. Verder hebben 98 woningeigenaren subsidie ontvangen glasisolatie (HR++ en triple glas), 59 voor spouwmuurisolatie en 45 voor dakisolatie.

Energiereductie & zon-op-dak

In 2024 is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan tussen KempenEnergie en de gemeente Eersel. Deze samenwerking is aangegaan voor de duur van 4 jaar. In deze samenwerkingsovereenkomst hebben we afgesproken dat er voor EUR 50.000 aan opdrachten per jaar zonder aanbesteding aan KempenEnergie gegund wordt. Dit conform de raadsopdracht vastgelegd in het plan energiereductie & zon-op-dak.

In 2024 zijn de eerste ervaringen opgedaan met de samenwerking tussen de gemeente en KempenEnergie. De insteek hierbij is om KempenEnergie projecten te laten opstellen en uitvoeren die een bijdrage leveren aan het uitvoeringsprogramma duurzaamheid en het plan Energiereductie & zon-op-dak. Het blijkt lastig te zijn om nieuwe projectvoorstellen te formuleren die voldoen aan de gestelde criteria. Een aantal ingediende projectvoorstellen zijn om inhoudelijke/financiële redenen niet gehonoreerd. Door in gesprek te blijven en uitleg te geven waarom bepaalde projecten geen meerwaarde hebben zien we dat samenwerking steeds beter verloopt en resulteert in kansrijke projectvoorstellen vanb KempenEnergie. Voorbeelden hiervan zijn n Verduurzaming VVE's, Doe het Zelf isolatie, project Scholen en het project balansventilatie. Verder is KempenEnergie ook aan de slag gegaan met de uitwerking van een Energiegemeenschap bij een woningbouwproject.

Het tweede onderwerp binnen dit project betrof de samenwerking met het KOP (het Kempisch Ondernemers Platform) om tot een of twee zogenaamde energiehubbs te komen voor de Eerselse bedrijventerreinen. Een energiehub is een lokale samenwerking tussen meerdere partijen op het gebied van energie.

Deze samenwerking met het KOP is bedoeld om: a. de netcongestie in het gebied te verminderen, b. de vestiging van bedrijven mogelijk te blijven maken c. als groei van meer zon-op-dak en energiereductie in de gemeente Eersel te faciliteren. Hierin wil de gemeente Eersel een stimulerende rol spelen. Inmiddels zijn vervolgesprekken gevoerd met een aantal bedrijven op Meerheide wat resulteert in het opstellen van een intentieverklaring voor de realisatie van een EnergieHub.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen

De gemeente Eersel heeft in 2015 haar 38 gebouwen in kaart gebracht middels een zogenaamde Energieprestatie Advies voor Utiliteitgebouwen Maatwerkadvies (EPA-U Maatwerkadvies) waarbij, per gebouw, inzichtelijk is gemaakt welke duurzaamheidsmaatregelen (en bijbehorende investeringen) mogelijk zijn om aan de ambities van het Klimaatbeleid te voldoen.

Die duurzaamheidsmaatregelen bestaan uit beperking van de energievraag, gebruik van duurzame energie en het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen. Enkele voorbeelden zijn:

Na-isoleren van daken, muren en/of vloeren, LED verlichting, zonneboilers, zonnepanelen, HR++ beglazing, etc. De kapitaallasten van deze maatregelen worden in rekening gebracht bij de huurders van onze accommodaties gelet op de energiebesparingen die hieraan gekoppeld zijn. Realisatie van maatregelen is dus mede afhankelijk van medewerking van betreffende huurders.

Met de beschikbare financiële middelen kunnen tot 2025 de geadviseerde duurzaamheidsmaatregelen worden gerealiseerd.

In 2024 zijn de volgende duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd:

- Zonnepanelen op gymzaal Duizel, gymzaal Steensel en Markt 29 Eersel;
- HR++ beglazingen in Muzenval Eersel, korfbal Steensel, korfbal Wintelre, voetbal Eersel;
- LED verlichting in Atletiek Eersel, Muzenval Eersel, Rosdoek Wintelre, Smis Duizel, Korfbal Knegsel, Tennis Wintelre, Voetbal Knegsel, Voetbal Steensel, Voetbal Wintelre. (nog in uitvoering)
- Gevelrenovatie Hockey Eersel: Nieuwe geïsoleerde gevels, nieuwe kozijnen met HR++ beglazing;

In 2024 zijn de volgende duurzaamheidsmaatregelen voorbereid:

- Renovatie tennisaccommodatie Vessem (na isoleren dak, vloer en muren, LED verlichting, zonneboiler)

Schone lucht akkoord

In 2024 is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan Schone lucht akkoord waarbij de focus is gelegd op de uitrol van het lokaal meetnet luchtkwaliteit en geluid (uitbreiding meetnet en nieuwe meetsensoren). Aanvullend hierop zijn een drietal extra meetsensoren voor houtstook geïnstalleerd. Samen met met RIVM en de GGD worden tot en met het voorjaar van 2025 metingen uitgevoerd.

Ontwikkelingen Luchthaven Eindhoven

Sinds het rapport "Opnieuw Verbonden" in 2019 verscheen, wordt er binnen het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) gewerkt aan de aanbevelingen uit dit rapport. De gemeente Eersel vertegenwoordigt, zowel ambtelijk als bestuurlijk, de omliggende gemeenten rond de luchthaven in het LEO. Momenteel wordt door het ministerie van Defensie een milieu effect rapportage opgesteld voor Eindhoven Airport. Deze rapportage dient als basis voor een nieuw luchthavenbesluit. In dit nieuwe luchthavenbesluit ligt de focus niet langer op groei van de luchthaven, maar zal primair gestuurd gaan worden op een vermindering van geluid. Dit is een complex proces dat een aantal jaar in beslag neemt. Tot die tijd geldt er een stand-still periode, waarbij het maximaal aantal civiele vliegbewegingen op de luchthaven bevroren is op 41.500. De geluidbelasting moet jaarlijks wel minder worden, doordat er steeds meer stillere vliegtuigen komen. Ook is in 2024 de voorgeschreven startprocedure op de luchthaven verandert. Hierdoor stijgen vliegtuigen sneller tot grotere hoogte. Voor de omwonenden dicht bij de luchthaven zorgt dit voor minder geluidsoverlast.

Riolering

In 2022 is een nieuw verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) vastgesteld voor de periode 2023-2027. Het GRP dient om de beleidsdoelstellingen vast te leggen en (vervangings)projecten in de nabije toekomst te benoemen. Op basis hiervan bepalen we de hoogte van de rioolheffing in eindsituatie over 60 jaar en het groeipad hier naartoe. Deze werkzaamheden aan de riolering worden gedekt door de rioolheffing. In het vGRP leggen we vast hoe we de rioolheffing inzetten.

De belangrijkste doelstellingen van ons riool- en waterbeheer:

- Instandhouding riolering:
 - Volksgezondheid
 - Milieubescherming
- Ontvlechting schoon en vuil water
- Voorkomen van wateroverlast (water in woningen)

Daarvoor voeren we dagelijks onderhoud uit en realiseren we (vervangings-)projecten. Deze jaarlijkse kosten verhouden zich ongeveer gelijk. ± 50% onderhoud en ± 50% kapitaallasten voor projecten.

Projecten uit het GRP voeren we op in het MIP (meerjarig investeringsplan). De uitvoeringsplanning actualiseren we jaarlijks bij het opstellen van de begroting en het MIP. Bij het opvoeren van projecten in de begroting wordt rekening gehouden met de beschikbare uitvoeringscapaciteit. Momenteel richten we ons op de grote afkoppelprojecten (Steensel, Duizel, Haagdoorn, Aelenstraat/-Hoolstraat, Pankenstraat en omgeving. Hiermee:

- Voorkomen we waterproblemen in de straat,
- Verminderen we vervuiling van oppervlaktewater door riooloverstorten in sloten en beek(dalen)
- Maken we ruimte in ons rioolstelsel voor het aansluiten van nieuwe woningbouwprojecten
- Verminderen we afvoer van schoon regenwater naar de RWZI,

Zie ook de paragraaf 'Lokale heffingen' van deze begroting. Iedere vier jaar actualiseren we deze financiële planning op basis van de nieuwste gegevens en verwachtingen. Het volgende GRP 2028-2031 schrijven we in 2027.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

- 0. Voorkomen vervuiling;
- 1. Milieuzorg

Programma: Milieu					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.846.443	2.189.464	3.044.032	-854.568	N
Kapitaallasten	757.401	1.480.966	953.834	527.132	V
Apparaatskosten	1.384.594	1.474.594	1.124.572	350.022	V
Totaal lasten	4.988.438	5.145.024	5.122.437	22.587	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	4.802.908	4.302.823	5.054.883	752.060	V
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	618.000	270.634	-347.366	N
Totaal baten	4.802.908	4.920.823	5.325.517	404.694	V
Saldo programma	185.530	224.201	-203.080	427.281	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 427.281. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Milieu					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Voorkomen vervuiling	2.179.163	2.134.061	2.410.483	-276.422	N
Milieuzorg	667.280	55.403	633.549	-578.146	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.846.443	2.189.464	3.044.032	-854.568	N
BATEN					
Voorkomen vervuiling	4.142.896	4.210.896	4.411.867	200.971	V
Milieuzorg	660.012	91.927	643.017	551.090	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	4.802.908	4.302.823	5.054.883	752.060	V

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 102.507 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Voorkomen vervuiling (nadeel van € 75.451)

Binnen deze productgroep vallen de gesloten financieringen afvalstoffen- en rioolheffing. Op de afvalbegroting is het resultaat in de exploitatie (excl. kapitaallasten) € 49.721 voordelig. Op de riolering is het resultaat

in de exploitatie (excl. kapitaallasten) € 125.172 nadelig. In paragraaf 1 lokale heffingen worden deze nader toegelicht.

Productgroep Milieuzorg (nadeel van € 27.057)

SPUK Duurzaamheid CDOKE (nadeel van € 37.511)

De SPUK duurzaamheid CDOKE betreft een subsidieregeling voor de inzet van capaciteit voor klimaat- en energiebeleid ter uitvoering van het landelijk klimaatbeleid. Met deze subsidie wordt de inzet van personeel gedekt, deze kosten komen terug in programma 11. In programma 11 zijn circa € 37.000 minder loonkosten verantwoord dan begroot. Per saldo is dit nadeel van 37.000 dus budgettair neutraal, in verband met het voordeel in programma 11.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2024	Vervanging hoofdgemalen	22.385	14.654	7.732	7.732
2	2024	Herinrichting Hoolstraat/Aelenstraat (RIOOL)	67.500	14.119	53.381	53.381
3	2024	Relinen riolering Postels Huufke	238.000	103.979	134.021	0
4	2024	Relinen riolering Markt en Hint	250.000	88.912	161.088	0
5	2024	Reconstructie Den Heuvel, Knegsel (RIOOL)	545.000	21.354	523.646	523.646
6	2023	Vervangen electrotechnische/mechanische deel gemalen	689.000	689.001	-1	0
7	2023	Renovatie drukriolering	628.000	417.105	210.895	210.895
8	2023	Duurzaam Duizel voorbereiding RIOOL	50.000	10.880	39.120	39.120
9	2024	Aanleg waterberging nabij st Willibrordus Eersel	257.500	250.949	6.551	0
10	2023	Reconstructie Kerkstraat (carqufouplein-hoolstr) riool	748.000	812.627	-64.627	0
11	2024	Herinrichting Carqufouplein riool	309.000	309.000	-0	0
12	2023	Reconstructie Den Heuvel, Knegsel riool	50.000	40.182	9.818	9.818
13	2023	Rehabilitatie kuilenhurk-De Hoefseweg riool	120.000	45.150	74.850	74.850
14	2023	Renovatie drukriolering	676.000	45.077	630.923	630.923
15	2023	Vervanging hoofdgemalen	64.000	75.346	-11.346	0
16	2023	Klimaatbestendig industrieterrein Haagdoorn	100.000	54.552	45.448	45.448
17	2023	Rioolleiding Smitspad Wintelre	144.360	152.257	-7.897	0
18	2023	Steensel weer een dorp 3e fase (RIOOL)	1.800.000	979.520	820.480	820.480
19	2024	Renovatie drukriolering	772.000	0	772.000	772.000
20	2024	Duurzaam Duizel voorbereiding RIOOL	228.000	8.484	219.516	219.516
21	2024	Vervanging glascontainers	37.450	16.025	21.425	21.425
22	2024	Energiereductie gem. gebouwen, met terugbetalverplichting	1.738.000	677.182	1.060.818	1.060.818
23	2024	Energiereductie gem. gebouwen, zonder terugbetalverplichting	700.000	139.728	560.272	560.272
24	2019	Onderzoek verkeerslawaaï diverse woningen	76.350	29.637	46.713	46.713
25	2022	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	390.974	243.726	147.248	147.248
26	2019	Geluidsbeleid	15.000	0	15.000	0
27	2019	Onderzoek transitie bestaand gemeentelijk vastgoed	25.000	0	25.000	0
28	2020	Regionaal meetsysteem	75.000	37.500	37.500	0
29	2021	Transitievise warmte en energie	257.758	91.044	166.715	166.715
30	2024	Uitvoeringsplan van aanpak energiereductie, zon op dak	664.000	75.506	588.494	588.494
31	2022	Ontwikkeling vliegveld Eindhoven	42.000	25.000	17.000	17.000
32	2024	Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren	800.000	300.853	499.147	499.147
		Programma: 4 Milieu	12.580.277	5.769.348	6.810.929	6.515.639

Toelichting

1. **Vervanging hoofdgemalen**
Betreft gemaal Postelseweg. Wacht nog op herstel van een technische tekortkoming en financiële afronding. Krediet moet worden overgeheveld naar 2025
2. **Herinrichting Hoolstraat/Aelenstraat (RIOOL)**
Vorbereidingskrediet. Uitvoering vanaf 2026/ Krediet moet worden overgeheveld naar 2025.
3. **Relinen riolering Postels Huufke**
Voltooid, krediet moet worden afgesloten.
4. **Relinen riolering Markt en Hint**
Voltooid, krediet kan worden afgesloten.
5. **Reconstructie Den Heuvel, Knegsel (RIOOL)**
Uitvoering gestart in maart 2025. Krediet overhevelen naar 2025. (Zie ook hoofdstuk 6 WEGEN).
6. **Vervangen electrotechnisch en mechanisch deel gemalen**
Renovatie drukriolering 1e en 2e fase is voltooid. Het krediet kan worden afgesloten.
7. **Renovatie drukriolering**
Renovatie drukriolering 1e en 2e fase is voltooid. Het restantkrediet zetten we in voor het vervangen van luchtinblaasunits. Met deze vervangingscyclus halveren we het aantal units. Hierdoor dalen de beheerskosten substantieel. Lucht die in de persleidingen wordt geblazen voorkomt anaerobe gisting in de persleidingen. Daardoor ontstaat er geen H₂S-gas wanneer het rioolwater in het vrijvervalriool stroomt; geen stank in de woonwijk en geen aantasting van betonbuizen, krediet overhevelen naar 2025.
8. **Duurzaam Duizel voorbereiding RIOOL**
Vorbereidingskrediet. De inspraak is voltooid. Aanbesteding in het najaar 2025, uitvoering in 2026 (1e fase) en 2027 (2e fase) is in volle gang. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025 (zie ook hfst 6 WEGEN)
9. **Aanleg waterberging nabij St Willibrorduskerk Eersel**
Grondaankoop is afgerond. De aanleg van de wadi is onderdeel van het project Carquefouplein/-Kerkstraat en wordt ten laste gebracht van het krediet "Herinrichting Carquefouplein WEGEN" (Zie hsfst 6 WEGEN). Het krediet voor deze grondaankoop kan worden afgesloten.
10. **Reconstructie Kerkstraat (Carquefouplein-hoolstr) riool**
De reconstructie Kerkstraat/Carquefouplein is afgerond. In 2024 is van Waterschap de Dommel een subsidie ontvangen van € 64.627 deze in mindering gebracht op de extra uitgaven. Per saldo is het krediet dus niet overschreven met € 64.627. Het krediet kan worden afgesloten.
11. **Herinrichting Carquefouplein riool**
De reconstructie Kerkstraat/Carquefouplein is afgerond. Het krediet kan worden afgesloten.
12. **Reconstrctie Den Heuvel, Knegsel RIOOL**
Uitvoering gestart in maart 2025. Krediet overhevelen naar 2025. (Zie ook hoofdstuk 6 WEGEN).
13. **Rehabilitatie Kuilenhurk-De Hoefseweg riool**
Het werk is in 2025 aanbesteed en inmiddels ook in uitvoering. Krediet overhevelen naar 2025.
14. **Renovatie drukriolering**
Bestek renovatie drukriolering 3e, 4e en 5e fase (2023, 2024 en 2025) is aanbesteed. Uitvoering in 2025. Krediet moet worden overgeheveld naar 2025
15. **2023 Vervanging hoofdgemalen**
Dit project is voltooid. Het krediet kan worden afgesloten.
16. **Klimaatbestendig industrieterrein Haagdoorn**
In 2023 zijn wij begonnen met de voorbereiding/ondernemersparticipatie om de wateroverlast (water in panden) op het industrieterrein Haagdoorn te verminderen. Haagdoorn is binnen de gemeente

met stip de locatie met de grootste wateroverlast binnen de bebouwde kom. Met dit voorbereidingskrediet voeren we samen met de ondernemers ook de kleine "no regret"-maatregelen uit. Voor 2025 is hiervoor nogmaals € 100.000 beschikbaar gesteld. Vanaf 2026 gaan we hoofdriolen vervangen, vergroten en grootschalig regenwater afkoppelen. Hiervoor is al een substantieel bedrag in het MIP 2025-2028 opgenomen. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

17. Rioolleiding Smitspad Wintelre

Het werk is eind 2023 voltooid en de onderhoudstermijn is afgelopen. Het krediet kan worden afgesloten.

18. Steensel weer een dorp 3e fase (RIOOL)

De civieltechnische uitvoering van de Eindhovenseweg is voor de zomer 2025 voltooid. De weg wordt voor de zomer weer opengesteld voor het verkeer. In het najaar/winter 2025 planten we de laatste bomen en groen aan. Het krediet moet overgeheveld naar 2025 (Zie ook hfst 6 wegen)

19. Renovatie drukriolering 2024

Bestek renovatie drukriolering 3e, 4e en 5e fase (2023, 2024 en 2025) is aanbesteed. Uitvoering in 2025. Krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

20. 2024 Duurzaam Duizel voorbereiding RIOOL

Vorbereidingskrediet. Inspraak is voltooid. Aanbesteding in het najaar 2025, uitvoering in 2026 (1e fase) en 2027 (2e fase) is in volle gang. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025 (zie ook hfst 6 WEGEN)

21. Vervanging glascontainers

Dit krediet hebben we nodig om 2025 reparatiewerkzaamheden aan ondergrondse glascontainers te verrichten. Het krediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

22. Energiereductie gem. gebouwen, met terugbetaalverplichting

De doelstelling voor de CO2 reductie van 39 % is behaald mede door de uitvoering van ondergenoemde werkzaamheden in 2024:

- Vervangen van de CV-installatie door Hybride warmtepomp bij het Gemeentehuis;
- vervangen van alle transportpompen in het Gemeentehuis;

Het restantkrediet dient te worden overgeheveld naar volgend jaar.

23. Energiereductie gem. gebouwen, zonder terugbetaalverplichting

De doelstelling voor de CO2 reductie van 39 % is behaald mede door de uitvoering van ondergenoemde werkzaamheden in 2024:

- LED verlichting bij meerdere gemeentelijke gebouwen;
- Plaatsen van zonnepanelen op gymzaal Duizel, gymzaal Steensel en Markt 29 Eersel;
- HR++ beglazing Muzenval Eersel, Korfbal Steensel, Korfbal Wintelre en voetbal Eersel;

Het na-isoleren van het meerdere gebouwen is momenteel uitgesteld tot 2027 in afwachting op het SMP onderzoek. Restant krediet dient overgeheveld te worden naar het volgende jaar.

24. Onderzoek verkeerslawaaï diverse woningen

Subsidie voor de voorbereiding en onderzoek moet beschikbaar blijven. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025 en wordt ingezet om onderzoek uit te voeren naar de te treffen gevelmaatregelen bij woningen aan het Cargefouplein/Kerkstraat/Willibrorduslaan/Eindhovenseweg. Dit aanvullend op de uitgevoerde bronmaatregelen (wegdek) bij de reconstructiewerkzaamheden. De middelen die ingezet worden zijn subsidiegelden van de rijksoverheid (Bureau Sanering Verkeerslawaaï). De gelden die niet gebruikt worden of eventuele restanten moeten terugbetaald worden.

25. Uitvoeringsprogramma duurzaamheid

Het huidige duurzaamheidsbeleid eindigt per 31 december 2025. Het restantbudget wordt ingezet de "afronding" van het uitvoeringsprogramma. Het traject om een nieuwe duurzaamheidsvisie (2026 en verder) vast te stellen is gestart. Het restantbudget wordt hier deels voor gebruikt (ondersteuning en advies). Verder is in 2024 een vervolg gegeven aan de Energiegemeenschap fase 0. Dit heeft geleid

tot het nemen van vervolgstappen, al dan niet in Kempenverband om de mogelijkheden van de oprichting een Energiegemeenschap verder te onderzoeken. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

26. Geluidsbeleid

Dit budget was gereserveerd voor de actualisatie van het geluidbeleid aan de Omgevingswet. We moeten hier in de toekomst nog wel mee aan de slag maar komen hier separaat bij uw raad op terug. Het krediet kan worden afgesloten.

27. Onderzoek transitie best gemeentelijk vastgoed

Het Ontzorgloket van de Provincie heeft voor de gemeente scans uitgevoerd voor het in kaart brengen van diverse mogelijke scenario's richting een aardgasloze toekomst bij onze gemeentelijke gebouwen. Deze rapportages zijn inmiddels opgesteld en op basis hiervan dient beleid en een uitvoeringsplan opgesteld te worden. Daarna (naar verwachting in 2026) kan de uitvoering ter hand genomen worden. Hierbij dienen er nog nadere onderzoeken gedaan te worden, denk hierbij aan constructieberekeningen, energiemetingen en eventuele overige onderzoeken. Hier wordt een apart voorstel voor gedaan aan uw raad. Dit krediet wordt afgesloten.

28. Regionaal meetsysteem

Vanuit dit krediet wordt de jaarlijkse bijdrage betaald voor deelname aan het project waarbij in de regio meetkasten zijn geplaatst die de luchtkwaliteit meten (onder andere fijnstof). Deze bijdrage hoort in de exploitatie thuis. Hierdoor wordt voorgesteld om het krediet af te sluiten en in de exploitatiebegroting 2026 op te nemen.

29. Transitievisie warmte en energie

Dit krediet is beschikbaar gesteld voor het opstellen en uitvoeren van de Transitievisie Warmte. In februari 2023 heeft uw raad besloten dat ook de kosten uit het regionale project De Groene Zone Isoleren uit dit krediet betaald mogen worden. De Groene Zone Isoleren is gestart in 2024 en zal in eerste instantie 3 jaar lopen. Het krediet dient daarom overgeheveld te worden naar 2025.

30. Uitvoering plan van aanpak energiereductie, zon op dak

Het plan van aanpak richt zich op het stimuleren van energiereductie en opwekking bij bedrijven en particulieren. Tal van thema's/projecten maken onderdeel uit van het plan van aanpak. Denk aan de ondersteuning van KempenEnergie, (deels) het project Energiearmoede en het Kempisch Ondernemers Platform (KOP). Voor de bedrijven hebben we gezamenlijk met het KOP een plan van aanpak uitgewerkt voor de realisatie van een Energie HUB (onderzoek en uitvoering). Bedrijven op Meerheide en Haagdoorn hebben al interesse getoond. Netcongestie belemmert immers de groei en duurzame ontwikkeling van bedrijven. Gelet op alle ontwikkelingen die lopen of recent gestart zijn moet het restantbudget naar 2025 worden overgeheveld.

31. Ontwikkeling vliegveld Eindhoven

In de begroting 2022 is voor een periode van 4 jaar (2022 t/m 2025) een bedrag van € 42.000 beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). In 2023 is dit krediet onder andere gebruikt om, samen met alle andere partijen, een fonds voor gezondheidswinst op te zetten. De komende jaren zal het restant worden besteed aan de verdere ondersteuning en ontwikkeling van het LEO. Het restantkrediet dient daarom overgeheveld te worden naar 2025.

32. Subsidieregeling energiebesparende maatregelen particulieren

In 2024 hebben steeds meer inwoners hun weg weten te vinden naar de gemeentelijke subsidieregeling. Uw raad heeft extra middelen beschikbaar gesteld, waardoor de regeling naar alle waarschijnlijkheid nog tot en met 2026 kan doorlopen. Het krediet dient hierdoor overgeheveld te worden naar 2025.

5. Veiligheid

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Inwoners zijn en voelen zich veilig in de gemeente Eersel".**

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

JEUGDCRIMINALITEIT

Indicator	Realisatie	Norm
29. Verwijzingen Halt <i>(verplicht)</i> <i>Aantal per 10.000 jongeren in de leeftijd van 12-17 jaar</i>	2024 Eersel: 120 Gemeenten < 25.000 inwoners: 90	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners 80
	2023 Eersel: 60 Gemeenten <25.000 inwoners: 90	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 130 Gemeenten <25.000 inwoners: 80	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

*Het aandachtsgebied "veiligheid" van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) staat in nauw contact met de politie en gemeente. Door kennis en kunde te delen, voorkomen we problemen.

*Meer zichtbaarheid van het CJG+ op straat bij hanggroepen om met hen in contact te komen. We zetten daarbij onze jeugdcoach in.

*Door de bevordering van weerbaarheid van de jeugd, zullen zij een duidelijkere, bewustere keuze maken.

*De politie in Eersel is actief met betrekking tot het doorverwijzen naar Halt omdat dit als een accuraat middel wordt gezien in de bestrijding van de kleine criminaliteit onder jongeren.

DELICTEN

Indicator	Realisatie	Norm
30. Winkeldiefstallen <i>(verplicht)</i> <i>Aantal per 1.000 inwoners</i>	2024 Eersel: 0,7 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,8	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 1,0 Gemeenten < 25.000 inwoners: 1,0	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 0,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,7	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In samenwerking met winkeliers handhavend optreden door Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), politie en justitie.

Indicator	Realisatie	Norm
31. Gewelddsmisdrijven <i>(verplicht)</i> <i>Aantal per 1.000 inwoners</i>	2024 Eersel: 2,7 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,6	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 2,2 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,6	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 2,3 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,7	

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We nemen deel aan het Veiligheidshuis en onze gemeente neemt deel aan casus-overleggen. We bespreken deze twee wekelijks in de kleine driehoek.

Indicator	Realisatie	Norm
-----------	------------	------

32. Diefstallen uit woning <i>(verplicht)</i> Aantal per 1.000 inwoners	2024 Eersel: 1,5 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,1	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 1,6 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,1	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 2,0 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,2	
	Wat hebben we daarvoor gedaan? Door de ligging aan de grens en aan de snelweg (goede uitvalswegen) is Eersel iets gevoeliger voor woninginbraken. De absolute aantallen zijn echter nog steeds laag. Het totale aantal diefstallen uit woningen was 27 in 2024. Door gerichte politieactie zijn de aantallen in 2024 opnieuw relatief gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. In de eerste 3 maanden van 2024 is er 6 keer iets gestolen uit een woning. We stimuleren en faciliteren de zelfredzaamheid en bewoners- initiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans. We pakken veelplegers aan en bieden, als daar behoefte aan is, hulp aan ex-delinquenten mede via onze gemeenschappelijke regeling Kempenplus (Wet straffen en beschermen). Verder hebben we een social media campagne opgezet om te waarschuwen voor woninginbraken, is er een witte voetjesactie gehouden en is de politie extra aanwezig geweest in de wijken op het moment dat de kans op inbraak het hoogst is.	
Indicator	Realisatie	Norm
33. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) <i>(verplicht)</i> Aantal per 1.000 inwoners	2024 Eersel: 3,5 Gemeenten < 25.000 inwoners: 3,6	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Eersel: 2,2 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,7	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 2,5 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,9	
	Wat hebben we daarvoor gedaan? Met gerichte publicaties in het weekblad de Hint en vooral social media vragen we aandacht voor het bevorderen van meldingsbereidheid (o.a. via de meld- en herstellijn) en het doen van aangifte. Onze Boa's houden toezicht in de openbare ruimte. Dit wordt tweewekelijks besproken in de kleine driehoek.	

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Kempen Interventie Team

Om integraal toezicht uit te oefenen neemt de gemeente Eersel deel aan het KIT (Kempen Interventie Team), samen met de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Oirschot, Reusel-de Mierden, Veldhoven en Waalre, het UWV, de Belastingdienst, de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Sociale Verzekeringsbank en de Politie. Een aantal keren per jaar worden tijdens actiedagen meerdere adressen bezocht. Ook neemt het KIT deel aan prostitutiecontroles. Voor het KIT zijn structurele middelen gereserveerd van € 5.250 per jaar.

Proeftuin De Kempen

Vanaf oktober 2020 is er intensief geïnvesteerd om door middel van de methodiek uit de proeftuin inzicht te krijgen in ondermijnende signalen in het buitengebied op het gebied van productie & opslag synthetische drugs en hennep. Deze methodiek (1SO) is verder geborgd in het werkproces en ten behoeve hiervan is een informatiecel opgericht. Deze is ondergebracht bij de gemeente Veldhoven.

Vanuit de informatiecel is per gemeente een kick-off georganiseerd om signalen intern op te halen uit zowel de systemen als bij de experts die operationele kennis hebben van het buitengebied. Op deze signalen is door de informatiecel een verdiepingsslag uitgevoerd waarbij de verschillende partners de signalen verrijkt hebben met informatie. Uiteindelijk zijn deze signalen teruggebracht in de projectgroep waar de keuze is gemaakt tot een interventiestrategie op maat.

Inmiddels is deze methodiek (1SO) geborgd in het reguliere werkproces en hebben er verschillende acties plaatsgevonden, zoals in het buitengebied, op industrieterreinen en in de logistieke sector.

Jeugdcriminaliteit

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) de Kempen is er voor alle (aanstaande) ouders, verzorgers, kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar uit de Kempen. Ouders zijn zelf de belangrijkste opvoeders, maar ook het netwerk rond een gezin bepaalt het verloop van de opvoeding. Steun vanuit de leefomgeving is heel belangrijk. Onze jeugdcoach wordt structureel ingezet. Het doel is het bevorderen van de maatschappelijke participatie van jongeren. We signaleren risico's vroegtijdig en plegen preventieve inzet. Het doel is om jongeren op het rechte pad te houden. Er wordt inzet gepleegd op scholen, al dan niet samen met de politie. In Eersel wordt hierbij ook een senior gebiedsgebonden politie jeugd ingezet. Hierbij is gefocust op ondermijnende criminaliteit en drugs.

Pas als deze inzet niet voldoende is, volgt professionele hulpverlening. In gevallen dat jeugdigen een (al dan niet strafbare) misstap maken, vindt er direct afstemming plaats tussen politie en CJG+ om tot een passend (hulpverlenings-)traject te komen om de jeugdige de juiste handvatten te geven.

Delicten

Als gemeente hebben we de regie op veiligheidsbeleid. Naast een intensieve samenwerking met de overige Kempengemeenten en politie, werken we samen met het Zorg- en Veiligheidshuis. Dit is een samenwerking van diverse organisaties die gaat over jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, huiselijk geweld en radicalisering. Door deze en de samenwerkingsvormen met de inwoners van gemeente Eersel, spelen we efficiënter en slagvaardiger in op problemen en het voorkomen hiervan.

Op casusniveau zoeken we de samenwerking met onze partners. Door proces- en casusregie hebben we samen met onze partners een beter resultaat kunnen bereiken dan alleen vanuit veiligheid.

Om te zorgen dat gedetineerden op een goede manier terug kunnen keren in de samenleving werken gedetineerden tijdens hun detentie al aan hun terugkeer, zodat ze er geleidelijk aan wennen (detentiefasering). Gedetineerden zijn zelf verantwoordelijk om te werken aan terugkeer in de samenleving. Ze kunnen als dat nodig is ondersteuning krijgen van de casemanager van de gevangenis, een reclasseringsambtenaar en de gemeente. Bijvoorbeeld bij het regelen van de 5 basisvoorwaarden voor succesvolle re-integratie: een betaalde baan of dagbesteding, aanpak van schulden, onderdak, zorg en een geldig identiteitsbewijs.

Veiligheidsgevoel

Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit tast de maatschappelijke integriteit ernstig aan. Het beïnvloedt de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We werken daarom intensief samen met onder andere het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) bijvoorbeeld bij de aanpak van complexe ondermijningscasussen, met als doel om in onderlinge samenwerking het vestigingsklimaat van georganiseerde criminaliteit negatief te beïnvloeden.

Het RIEC geeft verder voorlichting over ondermijnende criminaliteit aan de organisatie en verzorgt cursussen en trainingen. Ook heeft het RIEC het voortouw genomen om het gemeentelijke Damoclesbeleid aan te passen aan de nieuwe Omgevingswet.

Verder hebben we een strikt BIBOB-beleid geïmplementeerd. Dit is het afgelopen jaar herzien. Verder treden we bestuursrechtelijk consequent op tegen (productie van) drugs, met als doel om in onderlinge samenwerking het vestigingsklimaat van georganiseerde criminaliteit negatief te beïnvloeden. Voor complexe casussen wordt het Kempen Interventie Team (KIT) ingezet.

In 2023 is onze gemeente aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Op deze manier kan iedere burger anoniem melden over bijvoorbeeld drugs, wapen- en mensenhandel, geweld, brandstichting, maar ook over fraude en corruptie. Steeds meer burgers hebben deze weg om anoniem te melden weten te vinden.

Door onze dorpsraden en leefbaarheidsgroepen in de kernen, maar ook door de komst van buurtpreventie, bereiken we inwoners en andersom. Onze inwoners oefenen meer invloed uit en organiseren zich beter door de beschikbaarheid van informatie. Hierdoor geven ze meer vorm aan hun eigen (veilige) leefomgeving.

Door het ontstaan van buurtpreventie WhatsAppgroepen en gebruik van social media worden inwoners, maar ook de gemeente snel bereikt. Hierdoor ontstaan kortere en snellere communicatielijnen, waardoor het veiligheidsgevoel vergroot wordt. De WhatsAppgroepen worden actief gedeeld met de politie.

Rampen en incidenten

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio, bestaande uit de 21 burgemeesters uit onze regio, zorgt voor passende hulpverlening in geval van rampen en crisis. Niet alleen het op peil houden van voldoende getraind personeel en het behalen van de gestelde opkomsttijden voor de brandweer, maar ook preventieve maatregelen en voorlichting worden geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio. Door het maken van goede werkafspraken tussen de Veiligheidsregio en de gemeente, ontstaat er een continue aandacht voor fysieke veiligheid. Om snel en adequaat te reageren bij een ramp of crisis, beschikt de gemeente over een goed opgeleide en toegeruste crisisbeheersingsorganisatie. Samen met de Veiligheidsregio (bevolkingszorg) vullen we deze processen in en zorgen we voor oefeningen. In 2024 is de rampenorganisatie binnen onze gemeente op niveau gebracht. Dit is een continu proces.

Regionaal crisisplan 2024-2027 is in werking getreden. Daarnaast is in de doorontwikkeling bevolkingszorg verder geïmplementeerd Crisis worden steeds vaker gekenmerkt door een complex, bovenregionaal karakter met een veelheid aan actoren en kans op maatschappelijke ontwrichting. De doorontwikkeling bevolkingszorg is een langlopend proces met als doel landelijke kwaliteitsnormen in te voeren op basis van een eenduidige beschrijving van bevolkingszorg. Dit heeft tot gevolg dat de crisisstructuur zal worden aangepast.

Jaarlijks organiseren we minimaal één grote oefening waarbij een scenario wordt beoefend.

Risicobeheersing & risicobestrijding

Op basis van een gemeenschappelijke regeling en (contract)afspraken, levert de Veiligheidsregio advies over risico's en te nemen maatregelen. Het idee daarachter wordt de komende jaren verder uitgewerkt. Advisering bij evenementen maakt hiervan onderdeel uit.

Eersel kent verschillende grote evenementen, waarbij de advisering door de Veiligheidsregio een belangrijk onderdeel vormt van het vergunningverleningsproces.

Vergroten zelfredzaamheid

Brandweer Nederland heeft diverse programma's waarin ze de zelfredzaamheid en bewustwording bij brand stimuleren. Door nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio en lokale brandweerposten, vergroten we in het kader van "Brandveilig leven" de risicobewustwording van (minder zelfredzame) inwoners en bedrijven. Dit doen we door voorlichtings- en preventiecampagnes.

De gemeente en lokale brandweer blijven in contact met de bedrijven (op bedrijfsterreinen) binnen onze gemeente, om hen bewust te maken van de eigen verantwoordelijkheid op het gebied van preventieve en risico reducerende maatregelen. Het gezamenlijke risicocommunicatieplan, waar we samen met de Veiligheidsregio en de 21 gemeenten aan hebben gewerkt, is afgelopen jaar in werking getreden.

Regelmatig hebben we communicatieboodschappen van de Veiligheidsregio doorgezet op onze site. In de zomer, als het droog is waarschuwen we bijvoorbeeld voor bosbrandgevaar. Maar we waarschuwen ook voor naderend noodweer.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Sociale veiligheid;
2. Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding.

Programma: Veiligheid					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.705.346	1.705.346	1.687.109	18.237	V
Kapitaallasten	20.592	20.592	20.615	-23	N
Apparaatskosten	410.202	410.202	423.157	-12.955	N
Totaal lasten	2.136.140	2.136.140	2.130.880	5.260	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	192.000	192.000	191.214	-786	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0	N
Totaal baten	192.000	192.000	191.214	-786	N
Saldo programma	1.944.140	1.944.140	1.939.666	4.474	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 4.474. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Veiligheid					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Sociale veiligheid	346.619	346.619	326.815	19.804	V
Brandveil., hulpverl., ramp.bestr.	1.358.727	1.358.727	1.360.294	-1.567	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.705.346	1.705.346	1.687.109	18.237	V
BATEN					
Sociale veiligheid	115.000	115.000	109.934	-5.066	N
Brandveil., hulpverl., ramp.bestr.	77.000	77.000	81.281	4.281	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	192.000	192.000	191.214	-786	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 17.452 voordelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Sociale veiligheid (voordeel van € 14.738)

Uitvoering APV/bijz. wetten (voordeel van € 37.178)

Vanuit het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) is eerder gekozen om de totale kosten ODZOB te verdelen over een drietal posten, waaronder APV/bijz wetten. Hieronder valt de toets externe veiligheid bij vergunningverlening, die door de ODZOB wordt uitgevoerd.

Via de 2e bestuursrapportage 2024 is extra budget gevraagd voor de uitvoering van het werkprogramma ODZOB. De eindafrekening ODZOB is iets lager uitgevallen dan vooraf ingeschat. Vandaar het voordeel van € 37.178.

Voor 2025 is gekozen om deze kosten voor de ODZOB niet langer vanuit APV/bijz. wetten te betalen.

Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding (voordeel van € 2.714)

Geen significante afwijkingen.

6. Verkeer en vervoer

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Goede bereikbaarheid in balans met verkeersveiligheid en met zo min mogelijk overlast”**.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
BEREIKBAARHEID		
Indicator	Realisatie	Norm
34. Kwaliteitsniveau B wegennet (eigen indicator)	2024: 5,2 2022: 4,9	Norm: was B (>6)

Uitgedrukt in de landelijke richtlijn CROW (nader toegelicht in de beleidsnotitie risicogestuurd beheer)	2020: 5,4 2018: 5,8 2016: 5,9	Norm gerealiseerd?	
Wat gaan we daarvoor doen? Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen (op basis van twee jarige inspectie) om de verkeersveiligheid te waarborgen en kapitaalvernietiging te voorkomen.			
Wat hebben we daarvoor gedaan? Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen (op basis van twee jarige inspectie) om de verkeersveiligheid te waarborgen. We accepteren hierbij per wegtype een lager kwaliteitsniveau dan onze voormalige B-ambitie. In de raadsvergadering van 23 januari 2024 is “risico gestuurd wegbeheer” geformaliseerd.			
Vanaf 2024 is een gedifferentieerd kwaliteitsniveau ingevoerd. In de periode 2022-2024 hebben we een grote inhaalslag gemaakt met onderhoud aan asfaltwegen. We hebben ook heel veel kleine reparaties laten uitvoeren, waardoor ook het rapportcijfer voor klinkerwegen is verbeterd. Daarmee is de totale kwaliteit sinds jaren weer omhooggegaan en ligt binnen de bandbreedtes welke de CROW voor gedifferentieerd kwaliteitsniveau adviseert. De onderstaande tabel is overgenomen uit het concept beheerplan wegen 2025-2029.			
Beeldkwaliteit	Situatie Gemeente 2024	Situatie Gemeente 2022	Bandbreedtes bij gedifferentieerd kwaliteitsniveau
Voldoende (A+ A)	81%	76%	61%-83%
Basis (B)	9%	7%	9%-14%
Laag (C+D)	10%	17%	8%-15%

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Uitvoering maatregelen Verkeersveiligheid

Een ongeval heeft meestal meerdere oorzaken en ontstaat door een samenloop van omstandigheden. De mens speelt daarbij de belangrijkste rol, maar ook een vervoermiddel met gebreken of de toestand van de weg kan (mede) oorzaak zijn van een ongeval. Met verschillende maatregelen maakt de gemeente het verkeer veiliger en proberen we het aantal verkeersdoden en ernstige verkeersgewonden te verminderen. Dit is een actie die continu om aandacht vraagt. Dit willen we bereiken door diverse maatregelen op het gebied van:

- Aanpak van verkeersonveilige situaties
- Gedrag weggebruiker
- Verkeerstellingen
- Regionale ontwikkelingen
- Verbeteren fietsvoorzieningen

In 2024 zijn we daarmee verdergegaan.

Aanpak van verkeersonveilige situaties

Op basis van verkeersongevallen, verkeerstellingen, meldingen en overleggen met onder andere dorpsraden en politie, beoordelen we (nieuwe) verkeersonveilige situaties. We passen deze situaties aan waar mogelijk. In overleg met de scholen kijken we naar een veilige schoolomgeving en nemen we maatregelen. Dit zijn doorlopende acties, die we in 2024 voortgezet hebben. Zo zijn in 2024 verkeersmaatregelen genomen op het Smitseind in Duizel in overleg met basisschool Sint Jan. In de gemeente zijn rode fietsstroken, infrastructurele maatregelen, verkeersborden, en/of wegmarkeringen aangepast/aangebracht om de lokale situatie te verbeteren.

Gedrag weggebruiker

De meeste ongevallen zijn het gevolg van menselijke fouten. Het is belangrijk dat de weggebruiker zich bewust is van zijn gedrag. Ook in 2024 hebben we maatregelen genomen om dat gedrag te beïnvloeden. Maatregelen zijn het ondersteunen van scholen op het gebied van verkeersveiligheid, het ondersteunen van landelijke en

provinciale campagnes en het plaatsen van digitale snelheidsdisplays, waarop de automobilist kan zien hoe hard hij rijdt. Ook zijn er in 2024 in diverse dorpen acties gehouden met een snelheidsmeterspaarpot. Verder proberen we het gedrag van de weggebruiker te beïnvloeden door het aanvragen van openbare laadpalen zo gemakkelijk mogelijk te maken. Hierdoor stimuleren we het elektrisch rijden en dragen we bij aan een duurzamere samenleving. Zo hebben we ook in 2024 meerdere laadpalen in de openbare ruimte laten plaatsen.

Verkeerstellingen

wil de gemeente structureel verkeerstellingen gaan uitvoeren. De tellingen gebruiken we bij de beoordeling van verkeerssituaties, snelheidscontroles, geluids- en luchtkwaliteitsonderzoeken en verkeersmodellen. Ook in 2024 hebben we verkeerstellingen uitgevoerd.

Regionale ontwikkelingen

De wegen houden niet op bij de gemeentegrens. Ontwikkelingen buiten de gemeente kunnen van invloed zijn op het verkeer in onze gemeente. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede afstemming met andere gemeenten in de regio. Daarom hebben we hier regelmatig overleg over. In 2016 is een plan gemaakt (Bereikbaarheidsagenda Zuidoost Brabant) met maatregelen die ervoor zorgen dat de regio Zuidoost-Brabant leefbaar én bereikbaar blijft. In 2024 hebben we deze maatregelen verder uitgevoerd. Deze maatregelen zijn onder andere:

- Voorbereiding snelle fietsverbinding de Kempen – Veldhoven;
- Onderzoek naar een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) verbinding van Reusel naar Veldhoven/Eindhoven
- Onderzoek naar een regionaal vervoersknooppunt (hub) aan de A67 als onderdeel van het mobiliteitssysteem.
- Opstellen van een Regionale Mobiliteitsvisie MRE 2040.

Verbetering Fietsvoorzieningen

In 2024 zijn we doorgegaan met voorbereiding van nieuwe fietsvoorzieningen. Voor de periode 2025-2027 staan nog negen fietspadprojecten in voorbereiding/op de rol voor uitvoering. Dit betreft de aanleg van zeven nieuwe fietspaden en twee voor groot onderhoud- c.q. rehabilitatie.

Uitvoering beheerplan wegen

De gemeente Eersel heeft een uitgebreid wegennet om te onderhouden. De uitvoering van dit onderhoud aan wegen stagneert nergens. Zolang we in staat zijn om deze financiële last te dragen, is er op korte of middellange termijn geen sprake van onderhoudsachterstanden of kapitaalvernietiging. De verkeersveiligheid staat nergens onder druk.

In januari 2024 heeft u ingestemd met het raadsvoorstel “risico gestuurd wegbeheer”. We streven niet meer naar 100% B-niveau voor al onze wegen. Dit bleek uitvoeringstechnisch onhaalbaar. We kiezen ervoor om gedifferentieerde kwaliteitsniveaus aan te houden. Het onderhoud voeren we dan op laatst mogelijke financieel/technisch moment uit. Dit is goedkoper dan planmatig onderhoud op basis van een vastgesteld onderhoudsprogramma. Uiteraard zonder de verkeersveiligheid uit het oog te verliezen.

Uit de laatst uitgevoerde weginspectie (2024) blijkt dat 82% van onze wegverhardingen goed is. Slechts 10% vraagt (enig) onderhoud.

Uitvoering Beleidsplan Openbare Verlichting

In 2024 hebben wij het beheerplan Openbare Verlichting 2025-2029 geschreven. Deze is in februari 2025 vastgesteld. Wij streven naar een energiereductie voor OV van 50% in 2030 t.o.v. het jaar 2013. Bij reguliere vervanging kiezen wij nu voor ledverlichting. In 2025 gaan we grootschalig armaturen vervangen op 4 meter hoge masten in woonwijken. De lampen van de huidige armaturen worden niet meer geproduceerd. Dit betreft ± 2.210 armaturen. Medio 2026 is dan ± 80% van onze lichtmasten voorzien van energiezuinige LED-verlichting. Dit levert een extra energiebesparing op van 12% op ons totale gebruik voor Openbare Verlichting. Wij zitten dan dicht bij het landelijke streven van 50% energiereductie in 2030 ten opzichte van het jaar 2013. (Noot: energiebesparing is iets anders dan kostenbesparing. Ten gevolge van steeds verder stijgende netwerkkosten en belastingen nemen onze energiekosten steeds verder toe).

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bereikbaarheid;
2. Verkeersveiligheid.

Programma: Verkeer en vervoer					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.720.633	3.395.353	3.486.016	-90.663	N
Kapitaallasten	755.376	928.550	490.135	438.415	V
Apparaatskosten	1.231.372	1.231.372	1.128.041	103.331	V
Totaal lasten	4.707.381	5.555.275	5.104.193	451.083	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	227.000	438.000	424.834	-13.167	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	203.686	233.364	195.472	-37.892	N
Totaal baten	430.686	671.364	620.306	-51.058	N
Saldo programma	4.276.695	4.883.911	4.483.887	400.024	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 400.024. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaal-lasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Verkeer en vervoer					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Bereikbaarheid	2.051.898	2.614.398	2.755.205	-140.807	N
Verkeersveiligheid	668.735	780.955	730.812	50.143	V
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.720.633	3.395.353	3.486.016	-90.663	N
BATEN					
Bereikbaarheid	118.000	329.000	331.795	2.795	V
Verkeersveiligheid	109.000	109.000	93.038	-15.962	N
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	227.000	438.000	424.834	-13.167	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 103.830 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Bereikbaarheid (nadeel van € 138.011)

Uitdiepen sloten en onderhoud bermen (nadeel van € 41.702 + nadeel van € 21.986)

Het structurele budget voor het uitdiepen/onderhouden van sloten bedroeg de afgelopen jaren € 15.000. Tussen oktober 2023 en juni 2024 viel er in Zuid Oost Brabant 85% meer regen dan normaal gesproken in een heel jaar (1.300 mm i.p.v. 700 mm). Met name de boeren uit het gebied Wintelre-Vessem waren en zijn wanhopig dat zij hierdoor hun land niet kunnen bewerken en geen inkomsten konden genereren. Vanaf maart 2024 zijn wij bijna continu bezig geweest met het herstel van duikers en sloten welke plusminus 10 jaar geleden door het waterschap van de legger zijn gehaald. In deze periode is het gevoel van eigenaarschap voor het beheer van voormalige B en C watergangen en het hele watersysteem vervaagd. Dit zowel bij de gemeente Eersel als bij het waterschap en andere particuliere eigenaren. In de 2e bestuursrapportage 2024 hebben wij hiervan al melding gemaakt en is het exploitatiebudget éénmalig verhoogd tot € 229.900. De werkzaamheden gingen buiten echter nog steeds door. Uiteindelijk hebben wij € 271.601 uitgegeven in 2024. Het structurele budget is in de exploitatiebegroting 2025 verhoogd naar € 90.000. In de eindsituatie is dit voldoende. Ook in 2025 zijn we echter nog steeds bezig met herstelmaatregelen, waardoor de kosten voor 2025 hoger zullen uitvallen. De financiële consequenties hiervan benoemen we in de 1^e bestuursrapportage 2025.

Wegen en kunstwerken (via reserves) (nadeel van € 33.973)

Voor de investering Aanleg openbaar gebied Eersel-West heeft de raad in 2024 besloten om een deel van de afschrijving (€ 88.624) te dekken uit de begrotingsruimte. Er zijn echter maar € 54.651 aan kosten gemaakt. Om de toekomstige dekking van deze kapitaallasten veilig te stellen is € 33.973 toegevoegd aan de algemene reserve (dekkingsreserve). Tegenover dit nadeel staat een voordeel in programma 11 overheadskosten. Per saldo heeft dit geen invloed op het rekeningresultaat.

Productgroep Verkeersveiligheid (voordeel van € 34.182)

Onderhoud en beheer openbare verlichting (voordeel van € 30.341)

Binnen deze post waren er diverse positieve en negatieve verschillen. Per saldo levert dit een voordeel op van plusminus € 30.000. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we minder geld hebben uitgegeven aan advieskosten. De verwachting was dat we in 2024 kosten zouden maken voor het schrijven van het bestek vervanging armaturen, maar hiervoor is pas in 2025 opdracht gegeven.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2017	Vervanging verharding Knegselsedijk/ Duiselseweg	830.000	468.112	361.888	361.888
2	2024	Aanleg fietspad Stevert	1.360.000	179.900	1.180.100	1.180.100
3	2019	Vrijliggend fietspad Duiselseweg	700.000	12.712	687.288	687.288
4	2020	Vrijliggend fietspad Urnenweg	700.000	134.275	565.725	565.725
5	2021	Bijdrage bereikbaarheidsagenda regio brede projecten	422.000	255.298	166.702	166.702
6	2024	Looproute mensen met beperking Markt- Hint	592.000	79.926	512.074	512.074
7	2023	Herinrichting Carquefouplein	828.000	686.400	141.600	141.600
8	2021	Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen	1.076.000	829.275	246.725	0
9	2022	Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)	159.605	150.390	9.215	0
10	2023	Vervanging verharding reconstructie Schadewijkstraat	1.396.000	58.427	1.337.573	1.337.573
11	2023	Fietsvoorziening Buivensedreef Knegsel	125.000	34.880	90.120	90.120
12	2022	Fietsviaduct Haagdoorn-Meerheide	100.000	0	100.000	0
13	2023	Vervanging verhard Willibrordusstr Wintelre	616.000	52.934	563.066	563.066
14	2022	Aanleg uitkijkpunt De Run	50.000	0	50.000	50.000
15	2022	Wandelbruggetje De Run	60.000	0	60.000	60.000
16	2023	Herinrichten Hazenstraat	536.344	536.344	0	0
17	2023	Steensel weer 1 dorp, 3e fase	1.600.000	549.210	1.050.790	1.050.790
18	2023	Reconstructie Kerkstraat (carquefouplein- hoolstr.) Wegen	265.000	265.000	0	0
19	2023	Evenemententerrein/Gildeterrein achter de markt	165.000	161.044	3.957	3.957
20	2024	Fietsvoorziening Domineespad Duizel	990.000	28.655	961.345	961.345
21	2024	Vorbereiding Fietspad Nedermolen/Zandstraat-Turfweg	230.000	1.328	228.672	228.672
22	2023	KTM Randweg A2 onderdeel F67	5.100.000	175.995	4.924.005	4.924.005
23	2023	KTM Randweg A2 onderdeel mobiliteitshub	200.000	0	200.000	200.000
24	2024	Rehabilitatie Hoogeloonsedijk	390.000	36.530	353.470	353.470
25	2024	Rehabilitatie Biemeren	75.000	0	75.000	75.000
26	2024	Rehabilitatie Kuilenhurk-De Hoefseweg (WEGEN)	100.000	42.018	57.982	57.982
27	2024	Herinrichting Hoolstraat/Aelenstraat (WEGEN)	45.000	0	45.000	45.000
28	2024	Duurzaam Duizel voorbereiding WEGEN	152.000	0	152.000	152.000
29	2024	Reconstructie Den Heuvel, Knegsel (WEGEN)	363.000	0	363.000	363.000
30	2024	Asfalteren fietspaden Postelseweg	75.000	35.634	39.366	39.366
31	2024	Aanleg openbaar gebied Eersel-West	1.238.165	54.651	1.183.514	1.183.514
32	2024	Aanschaf en plaatsing regenboogbanken	45.000	7.659	37.341	37.341
33	2021	Middenweg Eersel – Bergeijk – N397	2.172.169	2.172.616	-447	0
34	2023	Maatregelen verkeersveiligheid (2021)	117.110	125.333	-8.223	0
35	2022	Maatregelenpakket mobiliteitsstrat De Kempen	195.000	33.136	161.864	161.864
36	2022	Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2022)	130.000	82.853	47.147	0
37	2023	Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2023)	45.000	6.650	38.350	38.350
38	2024	Extra openbare verlichting Nieuwstraat Eersel	154.000	0	154.000	154.000
39	2024	Verlichting fietspad Mereneweg	150.000	4.828	145.172	145.172
40	2024	Vervanging materieel buitendienst (gladheidbestrijding)	33.000	0	33.000	33.000
		Programma: 6 Verkeer en vervoer	23.580.393	7.262.013	16.318.380	15.923.963

Toelichting

1. Vervanging verharding Knegselsedijk/ Duiselseweg

In de eerste fase van dit projectkrediet is de wegverharding van de Knegselsedijk vervangen. De tweede fase van het project is het vervangen van de wegverharding van de Duiselseweg. Eerst moet echter een keuze worden gemaakt hoe gecombineerde fietspadenstructuur Duiselseweg en Buivensedreef vorm

wordt gegeven. Hierover ligt een voorstel bij het college. Uitvoering medio 2026. Het restantkrediet moet overgeheveld worden naar 2025.

2. Aanleg fietspad Stevert

De voorbereiding is afgerond, N69-subsidie is ontvangen, Flora en Fauna-onderzoeken zijn afgerond, het bestemmingsplan is definitief vastgesteld, de nutsbedrijven starten aansluitend op het werk BRM Boterbochten 3e fase en de nieuwe fietsbrug is besteld. We hebben (mondelinge) overeenstemming over de aankoop van de meeste gronden. Deze zomer wordt de fietsbrug over de Run geplaatst. Eén grondaankoop loopt stroef. We voeren dit werk uit samen met de gemeente Bergeijk. Het civieltechnische werk wordt als één geheel aanbesteed. Afhankelijk van het resultaat van de laatste grondaankopen (in Eersel en Bergeijk) hopen we rond de zomer te kunnen gunnen. Start werk is dan in het najaar. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

3. Vrijliggend fietspad Duiselseweg

De fietsveilige verbinding tussen Duizel en Knegsel wordt voorbereid als combinatieproject met het vervangen van de verharding Duiselseweg en de aanleg fietsvoorziening langs de Buivensedreef. Uitvoering 2026. Er is een tracévoorstel met varianten geschreven voor het college. Na de principekeuze van het college leggen wij deze voor aan de direct aanliggende eigenaren/bewoners van de Duiselseweg ter toetsing van het draagvlak. Indien hier (bij voorkeur unaniem) draagvlak voor is, informeren we de gemeenteraad over het voorgenomen tracé via een RIB en is het stuk openbaar. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

4. Vrijliggend fietspad Urnenweg

De voorbereiding is in 2022 in gestart. We werken goed samen met Bladel om het fietspad door te kunnen trekken op Bladels grondgebied. Het Eerselse deel van het tracé is inmiddels volledig in ons eigendom. De Flora en Fauna onderzoeken zijn voltooid. De omgevingsvergunning wordt deze zomer afgerond. We verwachten in 2026 te starten met de aanleg. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

5. Bijdrage bereikbaarheidsagenda regio brede projecten

In 2018 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 aangegaan. Onderdeel van dit samenwerkingsovereenkomst is de financiering van de regio brede projecten door alle 21 samenwerkende gemeenten. Voor Eersel bedragen de totale kosten € 422.000. In 2025 wordt vervolg gegeven aan het project. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

6. Looproute mensen met beperking Markt-Hint

De inspraak met ondernemers, bewoners en PMB is afgerond. Op 1 juli 2025 vragen we de Raad om de plaats van de loopstroken vast te stellen. De op de Markt gevestigde ondernemers hebben wij vooraf op de hoogte gesteld van ons advies. De uitvoering volgt vanaf oktober 2025. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

7. Herinrichting Carquefouplein

De herinrichting van het Carquefouplein is voltooid (Zie ook hfst 4 RIOOL). Het restant van dit krediet is nodig voor het graven van de wadi op de daarvoor aangekochte paardenweide bij de Willibrorduskerk. De archeologisch onderzoeken worden/zijn uitgevoerd. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

8. Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen

Dit krediet is in 2021 beschikbaar gesteld voor de nulplusmaatregelen voor het compenseren van de effecten van de aanleg van de N69. Ook de aanleg van de Diepveldenweg maakte hiervan onderdeel uit. Aanvullend op deze nulplusmaatregelen N69 hebben we van dit krediet ook het asfalteren van de fietspaden langs Stokkelen betaald. Voor de aanleg van de Hazenstraat hebben we een aanvullend krediet gekregen. Door gebruik te maken van de scherpe inschrijving op het bestek Diepveldenweg zijn de fietspaden relatief goedkoop uitgevoerd. Het krediet kan worden afgesloten.

9. Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67

Rijkswaterstaat voert nu een eigen onderzoek uit naar de mogelijkheden voor energieopwekking langs de A67. Dit is het OER traject (Opwekking Energie langs Rijkswegen) Brainport. Het krediet kan worden afgesloten. Mochten er nog kosten volgen dan komen we hier indien nodig bij uw raad op terug.

10. Vervanging verharding reconstructie Schadewijkstraat

In 2023 zijn we gestart de inspraak en voorbereiding van het project. Na de hevige regenval in de winter 2023/2024 en de hoge grondwaterstanden daardoor, hebben we extra tijd besteed aan de analyse van de wateropgave in het gebied. De gesprekken met de bewoners zijn inmiddels weer opgepakt en de voorbereiding voor de herinrichting loopt weer door. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

11. Fietsvoorziening Buivensedreef Knegsel

Het tracé langs de Buivensedreef hebben we vastgesteld, de bewonersavond is geweest en momenteel benaderen we de aangrenzende landeigenaren met het verzoek om grond te verkopen. De procedures voor de benodigde omgevingsvergunning zijn gestart. Dit (voorbereidings)krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

12. Fietsviaduct Haagdoorn-Meerheide

Er heeft een planstudie plaatsgevonden naar een permanente regionaal vervoersknooppunt (HUB) nabij de afslag in Eersel bij de A67. Het traject fietsviaduct Haagdoorn – Meerheide was onderdeel van deze planstudie. Doordat de gemeenteraad heeft besloten om geen Brainporthub in Eersel te willen, moet het fietsviaduct als solitair project opnieuw opgevoerd worden. Dit restantkrediet kan worden afgesloten.

13. Vervanging verhard Willibrordusstraat Wintelre

Eind 2022 zijn we gestart met de bewonersparticipatie van dit project. Alle wensen bij elkaar leidde naar een volledige reconstructie van de straat, inclusief de aanleg van een regenwaterriool. De raad heeft voor 2025 extra kredieten beschikbaar gesteld om aan de wensen van de bewoners tegemoet te kunnen komen. In de winter/voorjaar 2023/2024 werden we geconfronteerd met veel wateroverlast langs de Willibrordusstraat. Het plan moet hierop worden aangepast. Dit levert opnieuw vertraging op. De planning is nu dat de oplossing van de waterproblematiek voor de zomer 2025 is verwerkt in het ontwerp. Inmiddels is de inspraak voor de herinrichting afgerond. Aanbesteding en gunning is in de tweede helft van 2025 en de uitvoering start in 2026. De doorlooptijd van de uitvoering is naar schatting één tot anderhalf jaar (eind 2027). Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

14. en 15 Aanleg uitkijkpunt en wandelbruggetje De Run

Deze worden gerealiseerd door Waterschap de Dommel in het kader van de KRW-maatregelen rondom de N2000 beekloop van de Run. Wij betalen hen straks onze bijdrage. De uitvoering was voorzien in 2024, maar door tegenslagen bij het vaststellen van het Projectplan Waterwet loopt dit verdere vertraging op tot de tweede helft van 2025. Momenteel ligt het projectplan Waterwet van het waterschap bij de Raad van State ter behandeling van een beroepsprocedure. De restantkredieten moet worden overgeheveld naar 2025

16. Herinrichten Hazenstraat

Het project is voltooid, de onderhoudstermijn is voorbij. Het krediet kan worden afgesloten.

17. Steensel weer 1 dorp, 3e fase

(Zie ook hfst 4 RIOOL) De herinrichting van de Eindhoveneweg is in het voorjaar 2024 gestart en is nog in volle gang. Voor de zomer van 2025 zal de weg weer worden opengesteld voor het verkeer. In de winter 2025/2026 zullen de resterende bomen en groen worden geplant. De herinrichting van het kerkplein volgt na de verbouwing van de kerk tot MFA (Multi Functionele Accommodatie), omdat het plein dient als bouwplaats hiervoor. We verwachten het kerkplein eind 2026 aan te kunnen leggen. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

18. Reconstructie Kerkstraat (carquefouplein-hoolstraat) Wegen

(Zie ook hst 4 RIOOL). Het project herinrichting Carquefouplein/Kerkstraat is voltooid. Het krediet kan worden afgesloten.

19. Evenemententerrein/Gildeterrein achter de markt

De aanleg/herinrichting is in 2023/2024 uitgevoerd. Het terrein is vrijwel direct daarna in gebruik genomen. Dit veroorzaakt extra herstelkosten van dit nieuwe grasveld. Ook in 2025 verwachten we nog herstelkosten voor dit verse werk. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

20. Fietsvoorziening Domineespad Duizel

Dit project betreft de veilige fietsverbinding tussen Duizel en Hoogeloon. Het project wordt samen met de gemeente Bladel voorbereid en mogelijk ook samen uitgevoerd. Bij de gezamenlijke participatie-bijeenkomsten is het fietspadtracé aan de oostzijde van de weg geprojecteerd. We voeren nu een gezamenlijke voorbereidingsprocedure voor beide omgevingsplannen. Met name in Bladel moet ook nog

veel grond worden aangekocht. De verwachting is dat deze voorbereiding nog twee jaar duurt. Uitvoering is dan voorzien in 2027. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025 en verder.

21. Voorbereiding Fietspad Nedermolten/Zandstraat-Turfweg

De technische voorbereiding voor de aanleg c.q. verharding daarvan is voltooid. Ook hebben we een 50% N69 subsidie gekregen. Bij het vaststellen van de begroting 2024 heeft de gemeenteraad de gevraagde kredieten echter niet vrijgegeven. Dit naar aanleiding van twijfel voor de wenselijkheid daarvan bij de dorpsraad Steensel. De raad heeft een separaat raadsvoorstel gevraagd. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

22. KTM Randweg A2 onderdeel F67

Het snelle/comfortabele fietspad F67 loopt straks vanaf Reusel via Eersel naar Eindhoven. Dit krediet komt grotendeels uit regionale c.q. Provinciale middelen. De 1^e fase van het Eerselse deel loopt vanaf de gemeentegrens bij Hapert tot de ovatonde bij Haagdoorn. De 1^e fase behelst het verbreden en verleggen van de fietspaden plus de aanleg van een fietstunnel Bij de Postelseweg. De 1^e fase moet in 2025 gestart zijn. De 2^e fase van de snelfietsroute loopt van Haagdoorn naar de gemeentegrens met Veldhoven. Ook daarvoor komen regionale middelen beschikbaar. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

23. KTM Randweg A2 onderdeel mobiliteitshub

In 2024 zijn alle MRE gemeenten akkoord gegaan met een bijdrage aan de ontwikkeling van een eerste stap in de realisatie van regionale mobiliteitshubs. Voor Eersel bedraagt deze bijdrage € 200.000. In 2025 wordt vervolg gegeven aan het project. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

24. Rehabilitatie Hoogeloonsedijk

De kwaliteit van deze weg is slecht en de weg is te smal voor het huidige verkeer. Daarom is een volledige rehabilitatie nodig. Door het vertrek van een van onze projectleiders was de voorbereiding nog niet gestart. De vacature is inmiddels ingevuld. Het werk besteden we aan in combinatie met het asfaltonderhoud en/of rehabilitatie Biemerden. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

25. Rehabilitatie Biemerden

De kwaliteit van de weg is laag en de weg moet worden gerehabiliteerd. De voorbereiding is in 2024 gestart. Uitvoering najaar 2025 of voorjaar 2026. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

26. Rehabilitatie Kuilenhuk-De Hoefseweg (WEGEN)

(Zie ook hfst 4 RIOOL) Voorbereidingskrediet. Dit werk stond op verzoek van nutsbedrijven al enige jaren op de rol. Zij wilden hier in 2025 kabels en leidingen vervangen. Wij combineren dit project met afkoppelen van regenwater en het herinrichten van de weg. Een deel van nieuwe woonwijk Vessem Noord wordt straks op deze weg ontsloten. De voorbereiding is in 2024 gedaan. De uitvoering van het werk is in maart 2025 gestart en wordt dit jaar voltooid. Het restantkrediet moet worden overgeheveld naar 2025.

27. Herinrichting Hoolstraat/Aelenstraat (WEGEN)

(zie ook hfst 4 RIOOL). Dit voorbereidingskrediet is nodig voor de aanleg van een regenwaterriool in delen van de Aelenstraat en Hoolstraat. Dit regenwaterriool verbindt straks het Carquefouplein, de Kerkstraat en de wadi paardenweide Willibrorduskerk met de nieuwe waterbergingen rondom de nieuwbouwwijk Veldhoek. In de toekomst wordt hierop ook het regenwater van de Pankenstraat en omgeving aangesloten. Deze afkoppeling (medio 2029) is nodig om capaciteit in het rioolstelsel van Eersel vrij te maken om de nieuwe woonwijken (Veldhoek en Stokkelse Akker) te kunnen aansluiten. De voorbereiding is in 2024 gestart. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

28. 2024 Duurzaam Duizel voorbereiding (WEGEN)

(zie ook hfst 4 RIOOL) Dit project omhelst het afkoppelen van riolering, herinrichting (meer groen, minder steen) in oudere woonwijken van het dorp. Naast duurzaamheid door schoon regenwater te infiltreren in de bodem en niet af te voeren naar de RWZI, is deze maatregel ook nodig om capaciteit in het huidige riool vrij te maken voor aansluiting van nieuwe woonwijken zoals Duizel Noord. De inspraak is voltooid, tekeningen en bestek zijn na de zomer klaar. De aanbesteding is in 2025 en de 1^e fase van het werk start in 2026. Het krediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

29. Reconstructie Den Heuvel, Kneysel (WEGEN)

(Zie ook hfst 4 RIOOL) De voorbereiding en aanbesteding is in 2023 gedaan. Vervolgens hebben wij een vol jaar moeten wachten op de start werk van de nutsbedrijven. De uitvoering is uiteindelijk in maart 2025 gestart. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

30. Asfalteren fietspaden Postelseweg

De nutsbedrijven zijn in maart 2025 gestart met de uitvoering. Daarna volgen wij met de inrichting van de bovengrond. Het werk is voor de zomer klaar. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

31. Aanleg openbaar gebied Eersel-West

De voorbereiding voor het bouwrijp maken is in 2023/2024 gedaan. Het werk is in 2025 aanbesteed, gegund en is inmiddels in uitvoering. Gelijktijdig worden langs de Duizelsweg (Eersel) parkeerstroken aangelegd en wordt hier de rioolaansluiting van Eersel-West gemaakt. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

32. Aanschaf en plaatsing regenboogbanken

De eerste twee bankjes zijn geleverd en geplaatst. Er zijn nog vier bankjes in bestelling/productie, zodat straks in iedere kern een soortgelijk regenboogbankje staat. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

33. Middenweg Eersel – Bergeijk – N397

De Diepveldenweg is een samenwerkingsproject van de gemeente Bergeijk en Eersel. Het was een onderdeel van de N69-maatregelen. Een groot deel van de kosten is gedragen door de Provincie. De penvoering en financiën zijn gedaan vanuit Bergeijk, de uitvoering door Eersel. Dit krediet was bestemd voor ons aandeel in de kosten. De Diepveldenweg is nu bijna 3 jaar in gebruik en financiële afronding vond plaats in 2024. Afgelopen jaar hebben we nog wat aanplant gerealiseerd. Het krediet kan worden afgesloten.

34. Maatregelen verkeersveiligheid

Project is afgerond. Het restantkrediet kan worden afgesloten.

35. Maatregelenpakket mobiliteitsstrategie De Kempen

Betreft voorbereidingskosten en onderzoekskosten voor uitwerking van het maatregelenpakket Mobiliteitsstrategie De Kempen. Daar zijn we nog volop mee bezig, zoals het onderzoek naar een (H)OV verbinding in de Kempen. Het restantkrediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

36. Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2022)

Project is afgerond. Het restantkrediet kan worden afgesloten.

37. Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2023)

Het voetpadenplan en het parkeerbeleidsplan zijn nog niet gereed. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025

38. Extra openbare verlichting Nieuwstraat Eersel

Dit project is in voorbereiding. De masten en armaturen die wij in het centrum gaan gebruiken zijn niet standaard. Hierop zal extra levertijd zitten. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025.

39. Verlichting fietspad Merenweg

De voorbereiding en aanbesteding is in 2024 uitgevoerd. De aanleg is in de winter 2025 voltooid. Het krediet moet worden overgeheveld naar 2025 en kan bij de jaarrekening 2025 worden afgesloten.

40. Vervanging materieel buitendienst (Gladheidsbestrijding)

De fietspadstrooier wordt ge-remanufactured in 2025. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

7. Cultuur, sport en recreatie

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Mogelijkheden creëren om inwoners mee te laten doen aan en te kunnen laten genieten van sport, cultuur en recreatie*”**.

*Recreatie komt ook terug in programma 8 ‘Economische structuur’ (toerisme).

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?

SPORT

Indicator	Realisatie	Norm
35. Niet-sporters (verplicht) In %	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel 46% Gemeenten <25.000 inwoners 47,9%	
Wat gaan we daarvoor doen? - Inzet combinatiefunctionarissen op basisscholen en De Groote Aard (speciaal onderwijs); - Inzet buurtsportcoaches voor ouderen, ouders en jonge kinderen, 30-plussers en 50-plussers en mensen met een beperking; - Ondersteuning verenigingen door sportcoördinator; - Deelname aan Uniek Sporten. - Uitvoering geven aan het regionaal Kempisch Sport- en Beweegakkoord (Sportakkoord 2.0).		
Wat hebben we hiervoor gedaan? *Inzet combinatiefunctionarissen voor basisscholen en Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) school; *Inzet buurtsportcoaches voor ouderen, ouders en jonge kinderen, 30-plussers en 50-plussers en mensen met een beperking; *Ondersteuning verenigingen door sportcoördinator. *Deelname aan Uniek Sporten. Uniek Sporten Brabant biedt gratis ondersteuning aan Brabanders met een beperking of chronisch ziekte bij het vinden van een passende sport. *Initiatief voor Parkinson en MS. Het opzetten van een werkgroep voor doelgroepen Parkinson en MS getuigt van proactief handelen en het identificeren van wat we missen in het bestaande aanbod. Dit zal naar verwachting leiden tot nieuwe en verbeteren programma's voor deze specifieke doelgroepen. Verschillende trainers zijn inmiddels gecertificeerd voor het begeleiden van personen uit deze doelgroep. *Uitvoering geven aan het regionaal Kempisch Sport- en Beweegakkoord. Aanstellen van coördinator sport en preventie voor de verbinding tussen de thema's en onderdelen binndne brede SPUK gezondheid, sport en bewegen en sociale basis.		
Indicator	Realisatie	Norm
36. Inwoners die (zeer) tevreden zijn over sportvoorzieningen (eigen indicator) In %	2024 Eersel: 65%	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023 Eersel: Gegevens (nog) niet beschikbaar Gemeenten <25.000 inwoners 68%	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel: 74%	
	2020 Eersel: 76%	
Wat gaan we daarvoor doen? - Sportbeoefening voor iedereen mogelijk (blijven) maken; - Ondersteunen van maatschappelijk relevante Faciliteren ten behoeve een betaalbaar verenigingsleven voor maatschappelijk relevante sporten;		

- Tijdig renoveren van accommodaties volgens het accommodatiebeleid;
- Uitvoering geven aan het accommodatiebeleid gemeente Eersel, 2024;

Wat hebben we hiervoor gedaan?

*In stand houden voldoende toekomstbestendige sportvoorzieningen.

*Sportbeoefening voor iedereen mogelijk (blijven) maken;

*Open staan voor nieuwe sporten, maar kiezen van multifunctioneel gebruik van bestaande voorzieningen;

*Nieuw accommodatiebeleid vastgesteld waarin realisatie van een betaalbaar verenigingsleven voor maatschappelijk relevante sporten mogelijk wordt gemaakt.

*Uitvoering geven aan het regionaal Kempisch Sport- en Beweegakkoord.

CULTUUR EN CULTUUREDUCATIE

Indicator	Realisatie	Norm
37. Tevredenheid van inwoners over het aanbod van culturele voorzieningen (<i>eigen indicator</i>) <i>Uitgedrukt in een rapportcijfer (burgerpeiling waarstaatjegemeente)</i>	2024 Eersel 6,2-6,3	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023: Eersel 6,6	Norm gerealiseerd?
	2022 Eersel 6,5 Deze vraag is als maatwerkvraag toegevoegd aan de standaard vragenlijsten Inwonerspeiling. Derhalve is er geen cijfer beschikbaar van gemeenten tot 25.000 inwoners.	Niet van toepassing. Er zijn geen cijfers beschikbaar van gemeenten tot 25.000 inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Inzet combinatiefunctionarissen;
- Cultuureducatie bieden we structureel aan alle leerlingen van 4 tot en met 18 jaar aan. Ieder kind komt minimaal één, en zo mogelijk twee keer, in aanraking met elke kunstdiscipline (theater, dans, muziek, beeldend, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed);
- Muziekschool, harmonieën en fanfare verzorgen muzieklessen op basisscholen;
- We houden een basisbibliotheek in Eersel en een jeugdbibliotheek-voorziening in elke kern in stand;
- Vier keer per jaar bieden we een naschools aanbod cultuur aan voor een periode van zes weken;
- We ondersteunen instellingen op gebied van cultuur;
- We ondersteunen ad hoc producties en manifestaties;
- We ontwikkelen een kunstwandelpad Het Groene Lint in samenwerking met de stichting.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

*Inzet combinatiefunctionarissen;

*Cultuureducatie bieden we structureel aan alle leerlingen van 4 tot en met 18 jaar. Ieder kind komt minimaal een, en zo mogelijk twee keer, in aanraking met elke kunstdiscipline (theater, dans, muziek, beeldend, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed);

*Muziekschool, harmonieën en fanfare verzorgen muzieklessen op basisscholen;

*We houden een basisbibliotheek in Eersel en een jeugdbibliotheek-voorziening in elke kern in stand;

*Vier keer per jaar bieden we een naschools aanbod cultuur aan voor een periode van zes weken;

*We ondersteunen instellingen op gebied van cultuur via een subsidieprogramma;

*We ondersteunen ad hoc producties en manifestaties;

*We ontwikkelen een kunstwandelpad Het Groene Lint in samenwerking met de stichting.

*Het Kempenmuseum wordt verbouwd en het museaal profiel wordt aangepast aan deze tijd.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker maken

Zie hiervoor de toelichting onder investeringen de tekst in programma 1.

Zwembad Eersel

Zie voor de toelichting de tekst onder Investerings.

De aannemer heeft in augustus 2024 behouders enkele opmerkingen akkoord gekregen op het Voorlopig Ontwerp (VO) en zij zijn gestart met het Definitief Ontwerp (DO) Conform planning is de insteek dat wij het DO in eind 2024 ontvangen. Indien akkoord op het DO, kan de aannemer verder met het Uitvoering Ontwerp (UO). In de tussentijd (DO-UO) zal ook het vergunningstraject lopen. Momenteel zijn wij aan het uitzoeken hoe de netcongestie (zo lang noodzakelijk) opgelost kan worden, hierover hebben we u reeds geïnformeerd in vorige rapportages. De start van de bouw staat gepland voor medio 2025 en zal naar verwachting in Q3 2026 gereed zijn, als alles volgens planning verloopt. In Q1 2025 zal ook gestart worden met de aanbesteding voor de exploitatie.

De vergunning is inmiddels verleend en de aannemer is bezig met de uitwerking van het Uitvoerings Ontwerp. Start bouw zal naar verwachting in april 2025 zijn en oplevering juni 2026.

Verder zijn wij druk met de voorbereiding van de exploitatieaanbesteding.

Kunstroute Het Groene Lint

De werkzaamheden met betrekking tot de vlechthekken ten behoeve van de "Kunstroute Het Groene Lint" zijn overgedragen aan "Stichting Kunstroute Het Groene Lint".

Naast de aanleg van het verbindende element 'Het Lint' in de vorm van vlechthekken plaatsen de deelnemende gemeenten Eersel, Eindhoven en Veldhoven autonome kunstwerken. In 2024 zijn de voorbereidingen voor plaatsen van Kunstwerk Het Verdwenen Volkje uitgevoerd en zijn de heggen gecontroleerd en waar nodig bijgeplant. Ook is bij wijze van proef een deel van de heggen gevlochten. De route op grondgebied Eersel is in 2025 helemaal aangeplant en zijn de kunstwerken geplaatst.

Kempenmuseum de Acht Zaligheden

Op 31 mei 2022 heeft de raad besloten in te stemmen met de plannen voor de herinrichting van het Kempenmuseum en hiervoor een krediet beschikbaar te stellen. Sindsdien is de Canon van de Kempen geschreven en is gestart met zowel de uitwerking van het museaal profiel als de uitwerking van de plannen voor herinrichting en toekomstig gebruik van de gebouwen.

Hiervoor zijn de schetsontwerpen voor het compleet vernieuwde museaal profiel en de aanpassing van de gebouwen uitgewerkt tot Voorlopige Ontwerpen (VO's). In 2024 is op basis van aanbesteding een bouwteam gevormd. De VO's zijn uitgewerkt tot Definitieve Ontwerpen waarvoor een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd. Hierna kan gestart worden de realisatie van de plannen voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum inclusief de hooimijt, de Themaroute en de inrichting van het Poeljoepark.

De verwachting is dat in het 2 kwartaal 2026 het museumconcept, de vernieuwde bebouwing en de nieuwe inrichting klaar zijn.

Update van het bestand cultuurhistorisch waardevolle panden

In 2024 hebben we verdere stappen gezet in het actualiseren van het erfgoedbestand. Naast gemeentelijke monumenten zijn er ook beschermde cultuurhistorisch waardevolle panden in Eersel. Deze panden zijn beschermd via het omgevingsplan. De lijst met cultuurhistorisch waardevolle panden van de gemeente Eersel is ongeveer 600 panden groot, zonder dat er een duidelijke redengevende omschrijving voor alle panden is. In 2022 zijn al de panden in Eersel beschreven. In 2023 zijn de cultuurhistorisch waardevolle panden in Steensel en Duizel beschreven en in 2024 zijn de panden in Knegsel beschreven. De opdracht voor de inventarisatie van de panden in Vessem en Wintelre is in 2024 gegeven. Begin 2025 is begonnen met de inventarisatie van de cultuurhistorisch waardevolle panden in Vessem. Afgelopen jaar is het niet gelukt om de inventarisaties af te ronden, mede vanwege drukte bij de monumentenwacht. Dit komt onder andere door grootschalige veranderingen bij de monumentenwacht, waaronder een locatieverhuizing en wisseling van directeur. Daarnaast heeft er bij de gemeente ook een wisseling van erfgoedmedewerker plaats gevonden. Verwacht wordt dat de inventarisaties in de loop van dit jaar klaar zullen zijn. Vervolgens kan een integrale afweging worden gemaakt of de huidige lijst nog aansluit bij het beoogde doel van de bescherming van waardevolle panden/ objecten in Eersel.

Brede regeling combinatiefuncties en buurtsport coaches (BRC)

De Brede regeling combinatiefuncties en buurtsport coaches (BRC regeling) is gericht op gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis. In 2023 is de BRC regeling ondergebracht in de Brede SPUK en daarmee wordt een volgende stap gezet in het doelgericht inzetten van functionarissen. De inzet van de functionarissen in de Brede Regeling Combinatiefuncties hangt samen met de doelen die zijn afgesproken in programma's zoals het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De functionaris die hiermee de verbinding legt is de Coördinator Sport en Preventie. De bekostiging van de bevoegde vak- of groepsleerkracht bewegingsonderwijs wordt met ingang van 1 januari 2027 volledig vanuit het onderwijs gefinancierd. Voor de looptijd van de huidige Brede Regeling Combinatiefuncties ontwikkelen we in overleg met de schoolbesturen een afbouwmodel en heeft het onderwijs tot en met 31 december 2026 de tijd om de inzet van combinatiefunctionarissen in onderwijstijd af te bouwen met als doel uiteindelijk de combinatiefunctionarissen alleen voor extra aanbod, buiten onderwijstijd, in te zetten.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Sport en recreatie;
2. Kunst en cultuur.

Programma: Cultuur, sport en recreatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.646.855	1.863.727	1.837.604	26.123	V
Kapitaallasten	496.902	504.302	304.481	199.821	V
Apparaatskosten	283.700	283.700	291.454	-7.754	N
Totaal lasten	2.427.457	2.651.729	2.433.539	218.190	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	155.886	419.808	404.121	-15.687	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	67.012	67.012	V
Totaal baten	155.886	419.808	471.133	51.325	V
Saldo programma	2.271.571	2.231.921	1.962.407	269.514	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 269.514. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Cultuur, sport en recreatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Sport en recreatie	867.554	939.426	994.117	-54.691	N
Kunst en cultuur	779.301	924.301	843.487	80.814	V
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.646.855	1.863.727	1.837.604	26.123	V
BATEN					
Sport en recreatie	105.595	259.517	326.107	66.590	V
Kunst en cultuur	50.291	160.291	78.013	-82.278	N
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	155.886	419.808	404.121	-15.687	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 10.436 voordelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Sport en recreatie (voordeel van € 11.899)

Bevorderen sport en recreatie (voordeel van € 56.291)

In 2024 is geen nieuw speelbeleid opgesteld. De hiervoor geraamde advieskosten € 20.000 zijn nog niet besteed. Deze zouden gedekt worden uit de algemene reserve dus is budgetneutraal. Hier naast zijn er circa € 40.000 hogere SPUK Sport inkomsten (voor de compensatie van kostenverhogende BTW) dan geraamd in 2024.

Onderhoud sportvelden en groenvoorziening (nadeel van € 27.392)

Door de natte weersomstandigheden in 2024 hebben we extra werkzaamheden moet uitvoeren ter voorkoming en oplossing van de wateroverlast bij de sportverenigingen.

Productgroep Kunst en cultuur (nadeel van 1.464)

Geen significante afwijkingen.

Investerings

Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
2022	Accommodatiebeleid	80.000	31.913	48.087	0
2024	Zwembad Eersel	9.454.000	358.870	9.095.130	9.095.130
2022	Zwembad Eersel grond	612.000	0	612.000	612.000
2024	Renovatie tennisaccommodatie Vessem	238.000	6.235	231.765	231.765
2023	Gevelrenovatie hockeyaccommodatie	88.400	95.555	-7.155	0
2021	Omheinen sportparken Eersel en Steensel	50.000	33.448	16.552	0
2022	Realiseren extra parkeerplaats sportpark Kneegsel Eersel	180.000	179.413	587	0
2024	Renovatie buitensportaccommodaties	42.000	0	42.000	42.000
2024	Onderhoud sportvelden, robotmaaiers	60.000	46.147	13.853	13.853
2022	Herijking en update erfgoedbestand	28.000	25.377	2.623	2.623
2023	Update bestand cultuurhistorisch waardevolle panden	30.000	10.606	19.394	19.394
2024	Herontwikkeling Kempenmuseum	3.310.936	295.137	3.015.799	3.015.799
2024	Themaroute, Hooimijt en Poelijoepark	359.975	0	359.975	359.975
2020	Kunstwandelpark "verbinden door verbeelden"	238.820	239.147	-327	-327
	Programma: 7 Cultuur, sport en recreatie	14.772.131	1.321.846	13.450.285	13.392.214

Toelichting

1. Accommodatiebeleid

Het nieuwe accommodatiebeleid is op 28 mei 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Het krediet kan worden afgesloten.

2. 3. Zwembad Eersel (grond)

Per raadsbesluit van 27 september 2022 is besloten tot de bouw van een nieuw zwembad. Tijdens de raadsvergadering is de configuratie (incl. opties) vastgesteld, Eersel-West (kwadrant 4) aangemerkt als locatie en zijn de financiële middelen beschikbaar gesteld. De bouw van het zwembad is reeds aanbesteed en gegund, de bouw start in de loop van 2025. Voor wat betreft het krediet voor aankoop grond is in april 2024 de grondexploitatie geopend voor de locatie. In feite koopt de 'Algemene dienst' de grond aan vanuit de grondexploitatie. Deze boeking zal na realisering van de openbare weg plaatsvinden.

De vergunning is verleend en is de verwachting dat start bouw april 2025 zal zijn en de oplevering juni 2026. Het restantkrediet van het zwembad Eersel dient te worden overgeheveld naar 2025.

4. Renovatie tennisaccommodatie Vessem

De verbouwing van de tennisvereniging te Vessem is toe aan een renovatie hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld. De tennisvereniging heeft uitgezocht om de verbouwing in eigen beheer te realiseren, maar hier is de tennisvereniging op terug gekomen. Gemeente Eersel gaat de verbouwing nu zelf uitvoeren. De start van de verbouwing staat gepland in 2025. Het krediet dient zodoende overgeheveld te worden naar 2025.

5. Gevelrenovatie hockeyaccommodatie

Gevelrenovatie van de hockey Eersel is in 2024 volledig afgerond. Er is een overschrijding van €7.155 opgetreden, doordat de uitvoering duurder uitviel dan oorspronkelijk begroot.

6. Omheinen sportparken Eersel en Steensel

De omheining bij Sportpark Eersel is deels uitgevoerd, na afronding van het Bikepark rondom Sportpark Eersel kan het restant worden uitgevoerd, daar was in het oorspronkelijke krediet niet in voorzien en om die reden wordt dit krediet nu afgesloten. Mocht er nog een separaat krediet noodzakelijk zijn voor het resterende deel dan komen we daarop terug.

7. Realiseren extra parkeerplaats sportpark Knegsel Eersel

Dit project is gerealiseerd en het restantkrediet kan worden afgeboekt.

8. Renovatie buitensportaccommodaties

De scheidsrechterkleedlokalen van Dosko zijn toe aan renovatie en hiervoor is een krediet beschikbaar gesteld. In 2024 is dit voorbereid in overleg met Dosko, de uitvoering staat gepland voor 2025. Het krediet dient zodoende overgeheveld te worden naar 2025.

9. Onderhoud sportvelden, robotmaaiers

Robotmaaiers bevallen zowel de gemeente (eigenaar) als de gebruikers (sportverenigingen) goed. De verenigingen doen het dagelijks onderhoud hiervan en de gemeente zorgt voor het leveren van de te vervangen mesjes, het verhelpen van elektronische storingen en het groot onderhoud in de winterperiode. Bij gebruik van de robotmaaiers ondervinden we problemen met GPS, we zijn met de leverancier in overleg om deze problemen op te lossen. Het krediet dient zodoende te worden overgeheveld naar 2025.

10. Herijking en update erfgoedbestand

Het krediet doorschuiven naar 2025. Dit bedrag in combinatie met het krediet voor het update bestand cultuurhistorische panden wordt gebruikt voor de laatste inventarisatie van de kernen Knegsel, Vessem en Wintelre. Tevens wordt begin 2025 het laatste deel van het project de belangrijke wederopbouwpanen in de gemeente in kaart gebracht.

11. Update bestand cultuurhistorisch waardevolle panden

Zie ook de toelichting op punt 10. De totale herijking loopt door in 2025. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2025.

12 en 13 Herontwikkeling Kempenmuseum,

Themaroute, Hooimijt en Poelijoepark zijn hierboven al toegelicht. De kredieten moeten worden doorgeschoven naar 2025.

14. Kunstwandelpad "verbinden door verbeelden"

Het restantkrediet laat een negatief resultaat zien van € 327,38. Het resultaat is negatief omdat er nog een tegoed is aan Leadersubsidie. Het is gebruikelijk dat facturen eerst worden betaald en pas daarna worden ingediend bij Leader. In het 1e of 2e kwartaal 2025 wordt de Leadersubsidie over het project afgerekend. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

8. Economische structuur

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Economische ontwikkeling gericht op een zo groot mogelijke welvaart"**.

*Werkgelegenheid komt ook terug in programma 0 'Sociale voorzieningen'.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
BEHOUD VAN WERKGELEGENHEID		
Indicator	Realisatie	Norm
38. Banen (verplicht)	2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners
	2023	Norm gerealiseerd?

Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	Eersel: 684,3 (waarstaatjegemeente) Gemeenten < 25.000 inwoners: 587,4 2022 Eersel: 679.9 (waarstaatjegemeente) Gemeenten < 25.000 inwoners: 576,7 (Op waarstaatjegemeente.nl is alleen het aantal banen beschikbaar per 1.000 inwoners tussen 15 – 74 jaar)	
Wat gaan we daarvoor doen? - Uitvoering Slimme maakregio; - Scholingsprogramma's De Kempen; - Informatievoorziening aan ZZP'ers. Wat hebben we daarvoor gedaan? *Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA); *Scholingsprogramma's De Kempen;		
Indicator 39. Functiemengingsindex (Verhouding tussen banen en woningen, 0 = alleen wonen en 100 = alleen werken) <i>(verplicht)</i> In %	Realisatie 2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar 2023 Eersel: 54,0% (waarstaatjegemeente) 2022 Eersel: 53,6% (waarstaatjegemeente) Gemeenten < 25.000 inwoners: 49,3%	Norm Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners Norm gerealiseerd?
Wat gaan we daarvoor doen? - Accountmanager bedrijven in dienst voor een goede relatie met het bedrijfsleven en de behoeftes van de ondernemers weet. Afgelopen jaar bedrijfsbezoeken geïntensiveerd, verschillende bedrijven in de gemeente Eersel zijn bezocht door de accountmanager. Wat hebben we daarvoor gedaan? Door bedrijfsonderzoeken de behoeftes van het bedrijfsleven geïnventariseerd. Visie Werklocaties versie 4.1 aangeboden aan de Raad ter besluitvorming.		
GOED VESTIGINGSKLIMAAT		
Indicator 40. Vestigingen (van bedrijven) <i>(verplicht)</i> Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	Realisatie 2024 Gegevens (nog) niet beschikbaar 2023 Eersel: 204,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 187,3	Norm Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners Norm gerealiseerd?
Wat gaan we daarvoor doen? - Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandels-visie; - Betrokkenheid bij RPW programma van de MRE Uitvoering Kempenvisie Bedrijventerreinen. Wat hebben we daarvoor gedaan? *Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandels-visie; *Betrokkenheid bij Kempisch Bedrijvenpark;		

*Uitvoering Kempenvisie Bedrijventerreinen.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Behoud van werkgelegenheid

Scholingsprogramma's De Kempen

Het Kempisch Ondernemersplatform heeft drie scholingsprogramma's: Ondernemend Onderwijs de Kempen (OOK), Kies Kempische Bedrijven en het Leerportaal. Deze programma's zullen ook in 2025 financieel ondersteund worden.

Voorname programma's worden sinds vijftien jaar vanuit het KOP ingezet op het verbinden van het onderwijs aan het bedrijfsleven. Daarbij lag de focus met name op de maakindustrie. Sinds 2023 is besloten dit te verbreden naar ook andere sectoren. Daarvoor is het project VakRoute de Kempen opgezet.

Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandelsvisie

Zowel lokaal, in Kempenverband als in regionaal verband zijn detailhandelsvisies opgesteld. De Eerselse Detailhandelsvisie is voornamelijk de bestuurlijke leidraad voor nieuwe detailhandelsontwikkelingen.

De Kempische Detailhandelsvisie is in 2020 geëvalueerd. De conclusie is dat deze visie geen aanpassing behoeft, maar dat nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan de uitvoering daarvan. Samenwerking met de andere Kempengemeenten is daarbij noodzakelijk. Als eerste van de aanbevelingen is de monitoring van (leegstaande) winkelpanden in 2021 uitgevoerd. In Eersel is nog steeds (2024) nagenoeg geen winkel-leegstand. Jaarlijks wordt de winkelleegstand gemonitord. Wel zien we dat winkels met regelmaat vervangen worden door andere banches zoals horeca, fitnessruimtes en (personal) coaches.

De Kempische Detailhandelsvisie wordt periodiek besproken binnen het Kempisch Retail Board, waarin ook de gemeente Eersel zitting heeft. In dit Kempisch Retailboard worden ook de acties voor 2025 besproken en afgestemd.

Informatievoorziening aan zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers)

Een groot deel van de Eerselse ondernemers bestaat uit ZZP'ers. Daarom besteden we aan deze groep aandacht op het gebied van voorlichting. In 2025 wordt er, wederom een voorlichtings- en/of netwerkbijeenkomst gehouden.

Kempische Bedrijventerreinenvisie

De belangstelling voor bedrijfsterrein, zowel voor grote als kleine kavels, is onverminderd groot. De laatste bedrijfsterrein op Meerheide III, 2^e fase, is inmiddels geheel uitgegeven. Op dit moment zijn geen uitgifbare bedrijfsterreinen meer voorhanden. Ook de gronden op het KBP zijn inmiddels verkocht of in optie gegeven.

Februari 2025 is door onze raad besloten om 11ha (22ha bruto) aan bedrijfsterrein te ontwikkelen voor lokale ondernemers. Hiermee gaan wij aan de slag door eerst de kaders van deze opdracht vast te stellen om daarna een vervolgplan te maken.

Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA) – Slimme Maakregio

Door het Huis van de Brabantse Kempen is in samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Kempengemeenten een Kempische Industrie Agenda (KIA) ontwikkeld. Dit is een economisch plan voor de Kempen. In samenwerking met de Kempengemeenten wordt hieraan uitvoering gegeven. Voorbeelden zijn het onderzoek naar de Kempische maakindustrie en de Ambitie Slimme Maakregio De Kempen.

De eerste twee jaren zijn projecten echter maar mondjesmaat van de grond gekomen. Reden was het ontbreken van structurele samenwerking tussen de triple helix partijen waardoor de synergie ontbrak. Het KOP heeft daarom het initiatief genomen om ter uitvoering van het KIA alle partijen aan de tafel te krijgen. Inmiddels heeft het uitvoeren van KIA weer focus, meestal benoemd als Slimme Maakindustrie. Voor Kempische Economische projecten is in de begroting structureel onder de laatste noemer geld opgenomen en uitgegeven voor financiering van project zoals bedoeld door het KIA.

Bevorderen Vrijtijdseconomie

Vrijtijdseconomie is een speerpunt in het beleid van onze gemeente. We brengen de vrijetijdseconomie waar nodig verder tot bloei en zorgen ervoor dat we een aantrekkelijke, leefbare en levendige gemeente blijven voor bewoners, bedrijven en bezoekers.

Wat hebben we gedaan - sub-regionaal

Samen met de Kempengemeenten Bladel, Bergeijk en Reusel-De Mierden hebben we in 2024 verder invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma dat hoort bij de gezamenlijke visie vrijetijdseconomie Brabantse Kempen. De focus lag in 2024 met name op het versterken van de sub-regionale samenwerking en marketing in de vorm van Visit de Kempen pilotjaar 2024. Het doel van Visit de Kempen: bewoners en bezoekers laten rondbewegen door de Kempen. Gedurende het pilotjaar is hier een merkidentiteit voor ontwikkeld die vertaald is naar een bezoekerswebsite met de highlights van de Brabantse Kempen. Zie www.visitdekempen.com.

Verder is Visit de Kempen samen met VisitBrabant en een geselecteerde groep recreatieondernemers uit de Kempen aan de slag gegaan met de optimalisatie van de klantreis. Concreet hield dit in dat ondernemers trainingen kregen over de kracht van meertaligheid, reviewmanagement en kennis over de Kempen. Dankzij dit "Regioboosttraject" en de jaarlijkse netwerkbijeenkomst is het onderlinge netwerk verder verstevigd.

Tot slot zijn de Kempengemeenten in 2024 gestart met de voorbereidingen voor het herijken van de gezamenlijke visie vrijetijdseconomie met bijbehorend uitvoeringsprogramma. Beide beleidsstukken lopen tot 2026. De herijkte visie met bijbehorend uitvoeringsprogramma wordt in de 2de helft van 2025 aan de raad aangeboden.

Zie voor meer informatie over de werkzaamheden die in 2024 hebben plaatsgevonden "[Raadsinformatiebrief Terugblik UVP2 VTE Kempen 2024](#)".

Wat hebben we gedaan - lokaal

Visit Eersel:

Het doel van Visit Eersel: de gemeente Eersel aantrekkelijk(er) maken- en leefbaar houden voor bewoners, bedrijven en bezoekers op het gebied van vrijetijdsbesteding. Het grote hoogtepunt in 2024: de organisatie van Wintervillage Eersel. Zie voor een compleet overzicht van de activiteiten van Visit Eersel het [jaarverslag 2024](#).

Optimaliseren routestructuren:

De toegankelijke ommetjes in iedere dorpskern hebben een vervolg gekregen. In 2024 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden om het toegankelijke ommetje Duizel te koppelen aan de historische dorpswandeling die ter ere van 1.000 jaar Duizel in 2025 op feestelijke wijze wordt geopend. Verder zijn de bordjes van het toegankelijk ommetje Grootmeer in Wintelre vervangen. De overige dorpskernen Steensel en Vessem worden in 2025 opgepakt. De mountainbike-lus bij Eurocamping Vessem wordt dit jaar opgepakt. In het kader van 80 jaar bevrijding is het audio-ommetje 'Op oorlogspad in Eersel' gerealiseerd. Verder is de fietsbelevingsroute De Gloeiige uitgebreid met een extra kunstwerk. De uitbreiding en aanpassing van het knooppuntennetwerk bij de Levende Beerze en de Run worden in 2025 opgepakt.

Fietskronkel:

Het realiseren van een fietskronkel in de gemeente Eersel is één van de uitkomsten van het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie van de Kempen. In 2024 is voor iedere gemeente een concept fietskronkel uitgewerkt. Het is nu aan iedere gemeente om deze fietsbeleving op de aangewezen locatie te realiseren. Hier wordt in 2025 verder invulling aan gegeven.

Innovatie

In 2023 is het innovatieproject van het Meetnet Luchtkwaliteit & Geluid in Eersel gestart. Het project, mede opgezet vanuit de Klankbordgroep Luchtkwaliteit & Geluid in Eersel, is gericht op het vergroten van de relevantie en effectiviteit van het lokale meetnetwerk. Nieuwe meetinitiatieven uit deze Klankbordgroep, afgestemd op specifieke vraagstukken, hebben geleid tot een herverdeling van de meetcapaciteit (ten opzichte van het Meetnet 1.0) en is afgestemd op regionale en landelijke netwerken voor kwaliteitsborging. De lancering van het vernieuwde meetnet, met een sterke focus op burgerparticipatie voor een gezonde leefomgeving, stond voor begin 2024 gepland. Door vertragingen in de ontwikkeling van de nieuwe meetunits is de formele oplevering van het Meetnet uitgesteld naar voorjaar 2025. In samenwerking met de leverancier is in 2024 het meetnet uitgerold en is vooral getest met het meetsysteem.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bevorderen economische bedrijvigheid;
2. Privaatrechtelijke eigendommen

3. Toerisme en recreatie

Programma: Economische structuur					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	465.583	592.901	467.198	125.703	V
Kapitaallasten	121.023	230.223	159.782	70.441	V
Apparaatskosten	368.394	368.394	323.700	44.694	V
Totaal lasten	955.000	1.191.518	950.679	240.839	V
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	488.723	736.041	688.554	-47.487	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	110.000	183.561	73.561	V
Totaal baten	488.723	846.041	872.114	26.073	V
Saldo programma	466.277	345.477	78.565	266.912	V

In totaliteit kent dit programma een voordelig saldo van € 266.912. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaal-lasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Economische structuur					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Bevord. econ. bedrijvigheid	99.950	99.950	59.988	39.962	V
Privaatrecht. eigendommen	166.003	293.321	199.930	93.391	V
Toerisme en recreatie	199.630	199.630	207.279	-7.649	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	465.583	592.901	467.198	125.703	V
BATEN					
Bevord. econ. bedrijvigheid	0	0	2.986	2.986	V
Privaatrecht. eigendommen	488.723	736.041	685.568	-50.474	N
Toerisme en recreatie	0	0	0	0	N
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	488.723	736.041	688.554	-47.487	N

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 78.216 voordelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Bevorderen economische bedrijvigheid (voordeel van 42.948)

Economie algemeen (voordeel van € 41.417)

Door dit jaar tijdens de ZZP avond voor een niet bekende Nederlander als spreker te kiezen zijn de kosten aanmerkelijk lager uitgevallen dan begroot. Verder was de bijdrage regionaal stimuleringsfonds afwijkend begroot. Op basis van de kadernota 2024 van de MRE was rekening gehouden met een bijdrage van € 70.000, in werkelijkheid bedroeg de bijdrage € 54.000. Hiernaast was de bijdrage aan stichting Techniekportaal de Kempen Lager dan in 2023 i.v.m. een eenmalig project in 2023.

Productgroep Privaatrechtelijke eigendommen (voordeel van 42.918)

Beheer gronden (grondzaken alg.) (voordeel van € 32.899)

In 2024 zijn er diverse reststroken verkocht. Dit heeft – na aftrek kosten - een voordeel opgeleverd van netto € 33.000 ten opzichte van hetgeen begroot is.

Productgroep Toerisme en recreatie (nadeel van 7.649)

Geen significante afwijkingen.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2024	Innovatie	670.000	616.804	53.196	53.196
2	2022	Meetnet luchtkwaliteit en geluid	85.000	36.440	48.560	48.560
3	2022	Slim Steensel	75.000	0	75.000	0
4	2022	Onderzoek Locaties bedrijventerrein in de Kempen	25.000	9.433	15.567	15.567
5	2022	Ongeregistreerd grondgebruik	75.000	9.500	65.500	65.500
6	2020	Recreatieve uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad	315.000	117.834	197.166	197.166
7	2024	Projecten vrijetijdseconomie	557.000	272.139	284.861	284.861
		Programma: 8 Economische structuur	1.802.000	1.062.150	739.850	664.850

Toelichting

1. Innovatie

Ter uitvoering van de innovatie-agenda (=data gedreven werken) wordt extern deskundigheid ingehuurd. Vanuit de organisatie is steeds meer vraag naar actuele en betrouwbare data. Om aan deze vraag te voldoen moet het restantbudget naar 2025 worden overgeheveld.

2. Meetnet luchtkwaliteit en geluid

Het meetnet 2.0 is na enige vertraging sinds eind 2024 operationeel. Met de leverancier van de meetkasten is een huurcontract afgesloten tot en met Q1 2027. De totale projectkosten zijn hoger dan het geraamde bedrag. Grotendeels worden deze extra lasten gedekt door een SPUK subsidie. In de eerste bestuursrapportage wordt voorgesteld om het budget te verhogen, zodat ook de tweede fase van het project volledig uitgevoerd kan worden. De raad zal in mei geïnformeerd worden over de voortgang van het lokale meetnet. Het restantkrediet dient overgeheveld te worden naar 2025.

3. Slim Steensel

Ter uitvoering van de innovatieagenda zijn in Steensel een drietal meetkasten (luchtkwaliteit en geluid) aan het Kerkdijkje, Korte Kerkstraat en de Boterbochten. Op deze laatste locatie is ook nog een ILM meetkast (regionaal Innovatief Lucht Meetnet) geplaatst. De kosten van de meetkasten zijn betaald uit het krediet Meetnet luchtkwaliteit en geluid. Er zijn verder geen aanvullende innovatieve ideeën voor het project Slim Steensel. Dit krediet kan worden afgesloten.

4. Onderzoek Locaties bedrijventerrein in de Kempen

Er loopt een regionaal proces met betrekking tot programmering werklocaties. Onderdeel hiervan is een studie naar locaties, welke reeds is uitgevoerd en waarover uw raad in mei 2023 tijdens een bijeenkomst is geïnformeerd.

Tijdens de raadsvergadering van 25 februari j.l. is beslist om niet in te stemmen met Ontwikkelstrategie De Kempen. Daaruit vloeide voort dat er geen KBP2 ontwikkelt gaat worden in de gemeente Eersel, maar wel een nieuw bedrijventerrein van 11ha netto voor lokale ondernemers. Hoe dit vorm kan krijgen en waar het geografisch het beste ontwikkelt kan worden zal onderzocht moeten worden. Hiervoor wenden wij bovengenoemd krediet aan. Hierdoor dient het krediet te worden overgeheveld te worden naar 2025.

5. Ongeregistreerd grondgebruik

De gemeente bezit veel gronden die versnipperd door de gehele gemeente liggen. Diverse stukken grond zijn door inwoners in gebruik genomen, zonder dat hiervoor afspraken met de gemeente zijn gemaakt (ongeregistreerd grondgebruik noemen we dat). Er is een kans aanwezig dat deze grond door verjaring in eigendom overgaan op de inwoners. En dat willen we zoveel mogelijk voorkomen/beperken.

Momenteel ontbreekt een volledig inzicht op het aantal locaties/ gevallen van ongeregistreerd grondgebruik. Om het ongeregistreerde grondgebruik in beeld te brengen, heeft een extern bureau in opdracht van de gemeente een analyse gemaakt, waarbij is aangegeven welke gemeentegronden in gebruik zijn bij inwoners. In dit overzicht is nog niet meegenomen met welke inwoners een overeenkomst is vastgesteld.

Momenteel wordt bekeken voor welke stukken gemeentegrond er een overeenkomst is gesloten en er dus geen sprake is van ongeregistreerd grondgebruik. Er is reeds een aanvang gemaakt met het verkrijgen van het volledig inzicht waar sprake is van ongeregistreerd grondgebruik en dit wordt in de loop van 2025 afgerond. Tevens wordt er een beleidsvoorstel voorbereid hoe het ongeregistreerd grondgebruik gemeentebreed aangepakt gaat worden. Het restantkrediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

6. Recreatieve uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad

De gemeente Bladel heeft op 09-11-2023 het Bestemmingsplan Cartierheide vastgesteld. Hiertoe hoort ook het beoogde perceel voor de uitkijktoren en een deel van het fietstracé. Er is hiertegen echter door twee partijen beroep ingesteld bij de Raad van State. Hierdoor wordt de realisatie van de uitkijktoren vertraagd. De verwachting is dat het nog minimaal 2 jaar gaat duren voordat een uitspraak volgt. Ondertussen is de gemeente Bladel een mediation traject gestart om te verkennen of er mogelijkheden zijn om het plan dermate aan te passen zodat de procedure bij de Raad van State kan worden ingetrokken.

Daarnaast is de gemeente Eersel bezig met de voorbereiding voor de procedure om fietspaden op haar grondgebied aan te leggen als onderdeel van het gezamenlijke project Beleef de Cartierheide. Het restantkrediet dient daarom te worden overgeheveld naar 2025.

7. Projecten vrijetijdseconomie

Nog niet alle projecten zijn afgerond. De openstaande projecten fietskronkel en optimaliseren route-structuren worden in 2025 verder opgepakt. Het restantkrediet mag worden overgeheveld naar 2025.

9. Bestuur en organisatie

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Invulling geven aan een 21e-eeuwse cultuur waarin we als gemeente ruimte geven aan de netwerksamenleving. Samen met partners stimuleert gemeente Eersel een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur waarin initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn, met als doel betere dienstverlening”**.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Samenwerking Kempengemeenten, strategische agenda

Met onze buurgemeenten binnen ‘de Kempen’ werken we samen volgens de Strategische Kempenagenda. Het doel van de samenwerking is om gezamenlijk te bouwen aan inhoud en proces. Op ambtelijk niveau wordt samengewerkt via werkgroepen op diverse thema’s. Deze werkgroepen rapporteren aan portefeuillehouderoverleggen met verantwoordelijk wethouders. Voorbeelden van thema’s zijn wonen, mobiliteit, economie en sociaal domein.

Een bijzondere samenwerking binnen ‘de Kempen’ in 2023 en doorlopend in 2024 is de Bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie de Kempen. In 2024 hebben verschillende dorpsraadplegingen plaatsgevonden in het kader van de ontwikkelstrategie. In 2024 is de bestuursopdracht afgerond en dat heeft geleid tot de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040.

Op woensdag 22 mei 2024 is er Kempencongres georganiseerd met als thema armoede, schulden en de nieuwe kadernota Geldzorgen. Tijdens het Kempencongres konden de vier gemeenteraden, maar ook commissieleden en colleges van de Kempengemeenten elkaar ontmoeten en uitwisselen op dit thema.

Organisatievisie

Een toekomstbestendige gemeente vraagt om een sterke organisatie om alle wensen van de bevolking en de dienstverlening waar te maken. Er moet een evenwicht zijn in de ambities, (externe) ontwikkelingen en de daarbij horende capaciteit. De organisatievisie geeft richting aan de structuur, cultuur en ontwikkeling van de organisatie. De gemeente Eersel had een gemeentelijke bezetting in fte’s per 1.000 inwoners van 5.6 in 2024. De groei van het inwoneraantal van Eersel, die in 2023 groeide naar meer dan 20.400 inwoners, zet zich de komende jaren door. De organisatie zal in lijn met deze groei mee moeten groeien om het met inwoneraantal meegroeiende aantal werkzaamheden te kunnen blijven beheersen.

Uitvoering coalitieakkoord

Het coalitieakkoord ‘Doen, tenzij’ is een belangrijke agenda voor de projecten die in 2024 zijn uitgevoerd. Hieronder vind je per thema de status van projecten uit het coalitieakkoord, bijgewerkt tot eind 2024.

Nieuw welzijnskader: meenemen uitkomsten burgerpeiling in stappenplan

Afgerond. Nieuw welzijnskader vastgesteld: Welzijnsplan 2023 – 2026. 23 mei 2023 behandeld in de raad.

Actualisatie vrijwilligersbeleid: wordt meegenomen in Welzijnskader

Afgerond. Uitgebreide informatie over vrijwilligers opgenomen in het Welzijnsplan 2023-2026.

Actualisatie subsidiebeleid: vaststelling subsidieprogramma door college

Afgerond. Nieuw subsidieprogramma vastgesteld: Subsidieprogramma 2024-2027. 26 september 2023 vastgesteld door college.

Dorpsondersteuner afhankelijk van initiatief en ambitie van dorpen

Loopt. In Steensel en Vessem is de inzet van een dorpsondersteuner beschikbaar. In Vessem is 8 uur beschikbaar, in Steensel loopt een pilot voor uitbreiding van uren naar 20 uur. Evaluatie van de pilot met de dorpsondersteuner in Steensel in 2025.

Onderzoek naar welzijn en gezondheid: goed beeld krijgen van welzijn en gezondheid van inwoners. Indien nodig komen tot een uitvoeringsprogramma (inclusief verborgen eenzaamheid)

Afgerond. Lokaal gezondheidsbeleid 2024-2026 vastgesteld. 16 april 2024 behandeld in de raad.

Beeld van de gezondheid binnen gemeente is verwerkt, op basis van resultaten uit de burgerpeiling. GGD monitort dit regulier en deelt bevindingen met de gemeente.

Onderzoek toekomstig accommodatiebeleid/ gratis gebruik eigen inwoners

Afgerond. Najaar 2023 participatiebijeenkomsten plaatsgevonden met betrokken partijen en belanghebbenden, onderzoek naar wensen en behoeften. Nieuw accommodatiebeleid vastgesteld: Accommodatiebeleid 2024. 28 mei 2024 behandeld in gemeenteraad. Gratis gebruik voor inwoners niet meegenomen in het nieuwe beleid. Alternatief hiervoor is dat gemeenschapshuizen meer budget hebben gekregen.

Onderzoeken haalbaarheid van samenbrengen van het beoogde nieuwe zwembad en/of het Rythovius College en/of het gemeentehuis en/of de Muzenval in één gebouw aan de rand van Eersel. Gebruik van voorzieningen laagdrempeliger maken (**onderzoek combinatiekansen**).

Loopt. Zwembad wordt los ontwikkeld. 27 november 2022 behandeld in raad. Haalbaarheidsnotitie gemeentehuis, Muzenval en Rythovius afgerond met RIB, behandeld in raad 23 april 2024. Geleid tot amendement. Raadsvergadering 10 december 2024. Vervolg moet verder vormgegeven worden, vanaf januari 2026. Mogelijke combinatie met sportpark ook toegevoegd aan het onderzoek.

Realiseren van een programma voor 1.200 nieuwbouwwoningen

Afgerond. Veel ontwikkelingen met veel onderliggende raadsbesluiten. Resultaat een planning die uitkomt op meer dan 1200 nieuwbouwwoningen. Hier zijn al gebieden voor aangewezen.

Visie uitbreidingslocaties met criteria in sessies met raad bespreken. Onderdeel van cyclisch bouwen. Uitkomst wordt meegenomen in Omgevingsvisie 3.0

Afgerond. Weging uitbreidingsgebieden woningbouw kern Eersel; behandeld in de raad op 4 juli 2024.

Visie op de omgeving/ omgevingsvisie Conform aanpak omgevingsvisie 3.0

Loopt. Omgevingsvisie 3.0 wordt in 2025 aangeboden aan de raad. Afhankelijk uitkomst raad 25 februari 2025 m.b.t. ontwikkelstrategie de Kempen.

Onderzoeken deelname aan het Schone Lucht akkoord

Afgerond. Aangesloten bij het Schone Lucht akkoord. In september 2022 raadsinformatiebrief aangeboden aan gemeenteraad. In september 2022 aangesloten bij Schone Lucht akkoord.

Schaalsprong met integrale afweging brede welvaart. Informeren over en bezinnen op de schaa sprong en verwerken in de omgevingsvisie

Loopt. Schaalsprong/ ontwikkelstrategie. Bestuursopdracht voor de gemeente, 11 april 2023 behandeld in raad. Voorstel ter kennisgeving, 24 september 2024 behandeld in raad. Definitieve ontwikkelstrategie, 21 januari 2025 in raad > uitgesteld. 25 februari opnieuw ter behandeling in raad, besloten tot het voorkeursscenario van 50%.

Ontwikkeling HUB, haalbaarheidsonderzoek

Afgerond. Onderzoek naar nut en noodzaak regionale mobiliteitshub, 1 november 2022 behandeld in de raad. 2023 en 2024 planstudie uitgevoerd; geresulteerd in 2 voorkeurslocaties. Gepresenteerd aan de raad in werkbijeenkomst 7 mei 2024. Formeel moet nog besluit genomen worden over locatie hub, wordt onderdeel van Omgevingsvisie 3.0

Ontwikkeling KBP 2.0, haalbaarheidsonderzoek

Afgerond. Haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Studie naar gedaan en verschillende avonden voor georganiseerd. Regionale visie op KPB: 21 januari 2025 behandeld in raad in regionale visie werklocaties. Besluitvorming hangt daarnaast ook vast aan de besluitvorming rondom de ontwikkelstrategie de Kempen.

Ontwikkeling lokaal bedrijventerrein, haalbaarheidsonderzoek

Loopt. Eerste analyse gedaan, vervolgactie is in gesprek gaan met belanghebbenden. Besluitvorming hangt samen met ontwikkeling KBP 2.0 en Ontwikkelstrategie, vervolg na 25 februari.

Doorontwikkeling Visit Eersel/ recreatie. Gefinancierd tot 2024 in de voorjaarsnota.

Afgerond. Onderzoek 213a plaatsgevonden naar doorontwikkeling Visit Eersel. Raadsinformatiebrief aangeboden aan de raad 9 april 2024. Financiële vertaling RIB in begroting 2025.

Kempenmuseum: uitbreiding en vernieuwing locatie

Loopt. Plannen voor herontwikkeling Kempenmuseum vastgesteld 31 mei 2022. Krediet gekregen voor uitvoering, budget inmiddels 2 keer bijgesteld. Voorbereiding moet klaar zijn 31 december 2025.

Ontwikkelen van bijvoorbeeld groene zones, fietskronkels en ommetjes ter beleving van de groene omgeving

Loopt. 22 februari 2022 uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 2022-2026 vastgesteld door de raad. (Toegankelijke) ommetjes worden gefaseerd gerealiseerd. In Eersel, Knegsel en Wintelre zijn al ommetjes gerealiseerd. Belevingsfietsroute ontwikkeld voor Eersel, 'de gloeiige landheer van Eersel', gerealiseerd.

Bidbook opgesteld voor realisatie fietskronkels in Kempengemeenten. Geplande realisatie in 2025. Raad geïnformeerd met raadsinformatiebrief 17 december 2024.

Duurzame leefomgeving in nauwe samenwerking met andere initiatieven, zoals Kempenenergie. Uitgangspunt daarbij is een resultaatgerichte energietransitie.

Afgerond. Samenwerkingsovereenkomst gesloten met Kempenenergie. Raadsinformatiebrief aangeboden aan de raad op 19 juni 2024. Uitvoeringskosten gedekt uit '1 miljoen' bestemmingsreserve voor duurzaamheid tot en met 2028.

Subsidie/ andere financiële mogelijkheden ten behoeve van verduurzaming huishoudens

Loopt. Besparingsprogramma woningen vastgesteld door raad 6 juli 2023. Onderdeel van dit besparingsprogramma is de subsidieregeling voor particulieren. Uitvoering van allerlei projecten die gedekt zijn uit de bestemmingsreserve duurzaamheid tot en met 2026.

Beleid maken voor energiearmoede

Afgerond. Besparingsprogramma woningen gemeente Eersel bevat een subsidieregeling verbetering voor eigenaar-bewoners in energiearmoede 2023-2024. Subsidieregeling energiearmoede verlengd tot eind 2025, kan nogmaals verlengd worden tot 2027. Wordt in 2025 ingebracht bij het college.

Realiseren van voorgenomen grondstoffencentrum t.b.v. circulaire economie

Afgerond. Realisatie grondstoffencentrum is niet doorgegaan. Er werd geen overeenstemming bereikt met Bladel en Reusel omdat het grondstoffencentrum ontwikkeld zou worden op het KBP. Als alternatief is daarom onze eigen milieustraat doorontwikkeld op het gebied van circulaire economie, waarbij gekeken wordt hoe we binnen de afvalketen kunnen verbeteren. Zo is de mogelijkheid tot het inleveren van spullen voor de kringloop toegevoegd en is het KCA (klein chemisch afval) depot compleet vervangen. Tenslotte is een mobiel scheidingsstation opgericht waar inwoners spullen kunnen afgeven.

Experimenteren realisatie nieuwe natuur in combinatie met tiny houses

Afgerond. Beleid Tiny Houses vastgesteld 13 juli 2021 door college. Bleek onsuccesvol na evaluatie. Beleid in 2023 ingetrokken door college, initiatieven daarna behandeld als maatwerk. 10 december 2024 door raad beleidsregels vastgesteld voor tiny houses in buitengebied, als wijziging op de visie Buitengebied.

Verdere uitvoering geven aan plan Bos en Boom

Loopt. Project Bos en Boom wordt uitgevoerd, loopt nog 7 jaar. Project bijgesteld in de voorjaarsnota 2025-2028. Er zijn te weinig gronden beschikbaar om volledig uitvoering te geven aan het project. Daarnaast is de subsidie vanuit Groen Ontwikkefonds Brabant gestopt, waardoor grond niet meer goedkoop afgewaardeerd kan worden naar bosgrond. Vanuit krediet en subsidies wordt nog grond aangekocht en bomen geplant. Er zijn tot nu toe ongeveer 120.000 bomen geplant.

De raad jaarlijks proactief op de hoogte brengen van welke initiatieven zijn aangemeld en hoe daarmee is omgegaan

Afgerond. Op 28 februari 2024 is de raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over burgerinitiatieven uit 2022 en 2023. Dit wordt jaarlijks voortgezet. In 2023 is ook een rekenkameronderzoek naar burgerinitiatieven uitgevoerd, behandeld 23 januari 2024 in de raad. Het actief informeren van de raad sluit aan bij een van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek.

Voorstel opheffen 4/8 variant

Afgerond. Bekrachtigd in de begroting van 2023.

Voor projecten waarvoor geen eigen budget beschikbaar was kon ook in 2024 gebruik gemaakt worden van het krediet 'Uitvoering coalitieakkoord'. Hiervan is met name gebruik gemaakt voor de Ontwikkelstrategie de Kempen.

Dienstverlening

De primaire taak van gemeenten is dienstverlening. Ontwikkelingen zoals de participatiesamenleving, digitalisering, netwerksamenleving en datagedreven werken zijn van invloed op onze dienstverlening.

De gemeente wil ruimhartig ruimte geven aan initiatieven en kansen van inwoners. Laagdrempelig en servicegericht.

Bij onze visie op dienstverlening "De mens centraal" horen 3 belangrijke uitgangspunten en resultaten:

1. We verplaatsen ons in de beleavingswereld van onze inwoners;
2. We communiceren duidelijk en eenvoudig;
3. We werken intern en extern samen in het belang van onze inwoners.

Samen met inwoners werken we aan de ontwikkeling van de gemeente als een aantrekkelijke en veilige woongemeente. Inwoners leveren waardevolle input over de leefbaarheid en openbare ruimte op het gebied van afval, verkeer en veiligheid in de vorm van meldingen openbare ruimte. Los van het individueel verzamelen van feedback over de verschillende diensten die we leveren, verzamelen we één keer per twee jaar gestructureerd integrale feedback op onze dienstverlening via de inwonerspeiling.

In 2025 wordt onze visie op dienstverlening herzien, aangezien de looptijd van deze visie eindigt.

Bestuursopdracht vervolg ontwikkelstrategie de Kempen

De uitvoering van de Bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie de Kempen heeft in 2024 een vervolg gekregen en is afgerond. In februari 2025 is tot het voorkeursscenario van 50% besloten.

Bezwaarschriftencommissie

Wanneer een belanghebbende zich niet kan vinden in een besluit van de gemeente Eersel, dan bestaat de mogelijkheid om een bezwaarschrift in te dienen. Bij ontvangst van een bezwaarschrift onderzoekt de handelend ambtenaar of het bezwaar kan worden weggenomen. Als dat niet het geval is, wordt het bezwaarschrift op een hoorzitting behandeld. De bezwaarschriftencommissie adviseert onafhankelijk en op basis van de Verordening commissie bezwaarschriften gemeente Eersel 2010. Daarna komt de commissie met een advies.

In 2024 is er op elf bezwaarschriften geadviseerd (dit was in 2023 ook het geval). Hiervan hadden er drie betrekking op handhaving, twee op een omgevingsvergunning, twee op een verkeersbesluit (laadpaal), één op de gemeentelijke basisadministratie, één op een standplaatsvergunning en één op de Wet open overheid.

Van deze bezwaarschriften is er één ingetrokken, was er één niet-ontvankelijk, waren er drie ongegrond, vier (deels) gegrond/ (deels) herroepen en in twee gevallen waren de bezwaren gegrond, maar moest nader onderzoek uitwijzen of de besluiten met nadere motivering in stand konden blijven, of moesten worden herroepen.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bestuursorganen
2. Organisatie

Programma: Bestuur en organisatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.375.962	1.461.962	2.089.858	-627.896	N
Kapitaallasten	0	0	81.616	-81.616	N
Apparaatskosten	551.322	551.322	751.688	-200.366	N
Totaal lasten	1.927.284	2.013.284	2.923.162	-909.878	N
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	251.000	331.000	443.779	112.779	V
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	81.616	81.616	V
Totaal baten	251.000	331.000	525.395	194.395	V
Saldo programma	1.676.284	1.682.284	2.397.767	-715.483	N

In totaliteit kent dit programma een nadelig saldo van € 715.483. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Bestuur en organisatie					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Bestuursorganen	1.259.456	1.345.456	1.870.075	-524.619	N
Maatschappelijke registratie	116.506	116.506	219.783	-103.277	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.375.962	1.461.962	2.089.858	-627.896	N
BATEN					
Bestuursorganen	0	0	0	0	N
Maatschappelijke registratie	251.000	331.000	443.779	112.779	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	251.000	331.000	443.779	112.779	V

Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 515.117 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Bestuursorganen (nadeel van € 524.619)

Pensioen- en wachtgeldverplichtingen (ex)-wethouders (nadeel van 504.413)

Bij de jaarrekening wordt de voorziening pensioenverplichting (ex-)bestuurders geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Dit leidt tot een nadeel van € 504.413.

Maatschappelijke registratie (voordeel van € 9.502)

Geen significante afwijkingen.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2022	Uitvoering coalitieakkoord	164.125	60.346	103.779	103.779
2	2023	Coalitieakkoord bestuursopdracht Ontwikkelstrategie de Kempen	85.875	79.726	6.149	6.149
		Programma: 9 Bestuur	250.000	140.072	109.928	109.928

Toelichting

1. Uitvoering coalitieakkoord

Het krediet voor de uitvoering is ingesteld voor het financieren van projecten die voortkomen uit het coalitieakkoord 'Doen, tenzij', gedurende de coalitieakkoord 2022-2026. Een gedeelte van de projecten kent haar eigen financiering, een ander deel niet. Deze tweede categorie vindt voor de uitvoering haar financiering binnen dit krediet. In 2023 waren dit voornamelijk het onderzoek naar het combineren van voorzieningen aan de rand van Eersel en de bestuursopdracht om te komen tot een vervolg op de Ontwikkelstrategie voor de Kempen. Begin 2024 is het krediet opgesplitst in een krediet voor de Ontwikkelstrategie en een krediet voor de overige projecten uit het coalitieakkoord. Om dit krediet beschikbaar te houden voor projecten die hier hun financiering in kunnen vinden dient het restant overgeheveld te worden naar 2025.

2. Coalitieakkoord bestuursopdracht Ontwikkelstrategie de Kempen

Halverwege 2023 is de Bestuursopdracht vervolg Ontwikkelstrategie de Kempen in de Kempengemeenten vastgesteld. In 2024 hebben verschillende dorpsraadplegingen plaatsgevonden in het kader van de ontwikkelstrategie. In 2024 is de bestuursopdracht afgerond en dat heeft geleid tot de Ontwikkelstrategie de Kempen 2024-2040, Samen op eigen wijze vorm geven. Op basis van een raadsbesluit van september 2024 is voor Eersel ook een 50%-scenario uitgewerkt. Eind 2024 is de ontwikkelstrategie in de gemeenten Bergeijk, Bladel en Reusel-De Mierden vastgesteld. Begin 2025 is in Eersel besloten tot het 50%-scenario. De werkzaamheden aan de bestuursopdracht worden begin 2025 afgerond. Dus moet het bedrag overgeheveld worden.

10. Algemene baten en lasten

Het programma algemene baten en lasten is een specifiek programma dat geen maatschappelijk effect beoogt, maar de algemene dekkingsmiddelen en de stelposten. De algemene dekkingsmiddelen zijn met name de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen en de deelnemingen.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen;

1. Algemene dekkingsmiddelen

Programma: Algemene dekkingsmiddelen					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	1.025.021	17.108.102	18.025.721	-917.619	N
Kapitaallasten	0	0	0	0	N
Apparaatskosten	296.385	296.385	313.998	-17.613	N
Totaal lasten	1.321.406	17.404.487	18.339.719	-935.232	N
BATEN					
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	41.243.902	60.448.362	61.620.118	1.171.756	V
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	1.179.330	1.426.867	642.564	-784.303	N
Totaal baten	42.423.232	61.875.229	62.262.682	387.453	V
Saldo programma	-41.101.826	-44.470.742	-43.922.963	-547.779	N

In bovenstaande tabel worden de lasten exclusief resultaat getoond. In totaliteit kent dit programma een nadelig saldo van € 547.779. Voor een toelichting tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11.

Programma: Algemene dekkingsmiddelen					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Verschil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Algemene dekkingsmiddelen	2.495.438	20.468.225	21.776.674	-1.308.449	N
Totaal lasten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	2.495.438	20.468.225	21.776.674	-1.308.449	N
BATEN					
Algemene dekkingsmiddelen	41.243.902	60.448.362	61.620.118	1.171.756	V
Totaal baten (excl. Kap.lasten & app.kst.)	41.243.902	60.448.362	61.620.118	1.171.756	V

In bovenstaande tabel worden de lasten inclusief resultaat getoond. Het resultaat van de direct aan deze productgroep toe te rekenen lasten en baten bedraagt € 136.692 nadelig. De cumulatieve verschillen groter dan € 25.000 op deze productgroepen worden hieronder toegelicht.

Productgroep Algemene dekkingsmiddelen (nadeel van 136.692)

Uitvoering wet WOZ (nadeel van € 29.753)

Vanwege extra verrichtte werkzaamheden door het taxatiebureau en ingehuurde ondersteuning (meerwerk extra bezwaren) zijn de kosten inzake de uitvoering van de Wet WOZ hoger uitgevallen dan begroot.

Baten Onroerende zaakbelasting (gebruikersgedeelte) (nadeel van € 38.146)

Er is bij de tariefberekening OZB onvoldoende rekening gehouden met de woondelenvrijstelling (woondelen van niet-woningen zijn vrijgesteld van OZB-gebruik). Zo is bij de tariefberekening uitgegaan van een bedrag van € 16.000 aan OZB-vrijstellingen. Na analyse is gebleken dat de totale WOZ-waarde van niet-woningen minus de totale WOZ-waarde die is toegekend aan woondelen maal het OZBG-percentage, resulteert in een restant (nadeel) van circa minus € 13.105. Dit restant is te verklaren door het aantal objecten waarvan de WOZ-waarde naar aanleiding van bezwaren zijn verminderd (vanwege niet toegepaste cultuurgrondvrijstellingen of een te hoge WOZ-waarde).

Baten toeristenbelasting (voordeel van € 330.007)

In 2024 is de toeristenbelasting van 2023 ontvangen. Dit levert een eenmalig voordeel van € 317.000 doordat de schatting voor de opbrengst voor vorig jaar te laag was vastgesteld. Deze schatting hebben we nu bijgesteld naar 767.000 voor 2025, Voor 2024 is de verwachting dat we 13.000 meer zullen ontvangen dan begroot.

Baten forensenbelasting (voordeel van € 55.288)

In 2024 is de forensenbelasting over 2023 ontvangen. Er is in totaal € 68.101 aan forensenbelasting ontvangen, terwijl er € 50.000 begroot was. In paragraaf 1, Lokale Heffingen, wordt het financiële voordeel uitgelegd.

Algemene uitkering gemeente fonds (voordeel van € 147.485)

In december jl. is de decembercirculaire 2024 uitgebracht waarin voor 2024 nog bijstelling zijn opgenomen. Enkele grotere bijstellingen zijn onder andere € 31.500 extra rijksmiddelen voor de spreidingswet en € 55.000 voor de meerkosten in het sociaal domein voor de opvang van Oekraïners. Daarnaast zijn er nog enkele (technische) bijstellingen zoals hoeveelheden. Totaal € 147.485 meer dan geraamd bij de september-circulaire 2024.

Exploitatiesaldo bouwgrondexploitatie (voordeel van € 340.000)

Zie toelichting ook toelichting in programma 3. In 2024 was een positief resultaat geraamd van € 1.350.000. Conform het BBV wordt het resultaat berekend conform de techniek van de POC (percentage of completion). Op basis hiervan is het resultaat in de jaarrekening € 1.010.000. Per saldo dus € 340.000 lagere storting in de reserve dan geraamd en op deze plek dus een voordeel.

Exploitatiesaldo (excl. Bouwgrondexploitatie)

Het geraamde begrotingssaldo 2024 bedraagt € 2.010.123. Het werkelijke rekeningssaldo bedraagt € 2.740.953. Het verschil tussen deze saldo wordt in de programma's 0 t/m 11 toegelicht.

Stelposten (nadeel van € 36.360)

Enerzijds is het budget ter dekking van kredieten uit het meerjarig investeringsprogramma niet volledig aangewend hetgeen een voordeel is van € 42.055. Dit betreft o.a. de niet beschikbaar gestelde kredieten aanleg fietspad Steensel -Heers en opwaardering fietspad Zandstraat.

Anderzijds is er een nadeel inzake resterende stelposten van € 78.415. Enerzijds betreffen dit voor 2024 niet aangesproken rijksmiddelen zoals prijsbijstelling jeugdbescherming, robuust rechtsbeschermingssysteem en wet open overheid.

Een nadeel binnen de resterende stelposten betreft € 120.000 voor Pensioenpremie ABP. In de tweede bestuursrapportage zijn de personeelslasten afgeraamd naar de werkelijk verwachte lasten. Hierbij is per abuis deze stelpost niet in de berekening meegenomen. Hierdoor zijn de personeelskosten teveel naar beneden bijgesteld.

Vennootschapsbelasting (nadeel van € 148.668)

In 2024 is op basis van een concept aangifte VpB het positieve belastbaar bedrag berekend op € 732.269--. De te betalen VpB 2024 bedraagt dan € 175.325. Hiernaast is er een voordelig resultaat vanuit de definitieve aanslag 2023 van € 26.657, waardoor de totale VpB last in de jaarrekening 2024 € 148.668 bedraagt. De VpB last maakt onderdeel uit van een van de verplichte taken in programma 10 en komt ten laste of ten gunste van de exploitatie.

11. Overheadkosten

Wat wilden we bereiken en wat hebben we daarvoor gedaan?		
ORGANISATIE		
Indicator	Realisatie	Norm
41. Formatie (verplicht)	2024: 6,0 2023: 6,0	Norm: ≤ 7,3

Begrote bezetting in fte per 1.000 inwoners	2022: 4,5	Norm gerealiseerd?
42. Bezetting (verplicht)	2024: 5,6 2023: 5,0 2022: 4,5	Norm: ≤ 7,3
Werkelijke bezetting in fte per 1.000 inwoners		Norm gerealiseerd?
43. Apparaatskosten (verplicht)	2024: € 766 2023: € 746 2022: € 623	Norm: ≤ € 710
Kosten per inwoner (apparaatskosten zijn de noodzakelijke middelen die nodig zijn voor het inzetten van personeel, huisvestings-, materieel- en automatiseringskosten.)		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? Organisatievisie uitvoeren, die streeft naar het maximaal bezetten van onze formatie, in plaats van invullen middels externe inhuur;		
ORGANISATIE		
Indicator	Realisatie	Norm
44. Externe inhuur (verplicht)	2024: 25,3% 2023: 26,0% 2022: 26,3%	Norm: ≤ 18,8%
Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen		Norm gerealiseerd?
45. Overhead (verplicht)	2024: 5,9% 2023: 6,0% 2022: 7,2%	Norm: ≤ 15%
% van totale lasten		Norm gerealiseerd?
Wat hebben we daarvoor gedaan? - Organisatievisie uitvoeren, die streeft naar het maximaal bezetten van onze formatie, in plaats van invullen middels externe inhuur; - Het invullen van vacante posities met (nieuwe) medewerkers in dienst van de gemeente; - Monitoren van bovenstaande indicatoren aan de hand van gegevens die beschikbaar zijn vanuit het A&O-fonds.		
COMMUNICATIE		
Indicator	Realisatie	Norm
46. Waardering inwoners communicatie en voorlichting (eigen indicator)	2024 Eersel: 6,7 Nederland: 6,2	Norm: ≥ 6.9
Uitgedrukt in rapportcijfer	2022 Eersel: 6,7 Nederland: 6,4	Norm gerealiseerd?

Wat hebben we daarvoor gedaan? • Door focus op communicatie aan te brengen, inwoners voornamelijk meegenomen in onderwerpen die 'buiten' leven; • Inwoners tijdig betrokken door participatietrajecten te doorlopen; • Inzet van een breed aanbod aan (toegankelijke) communicatiemiddelen om elke doelgroep te voorzien van de benodigde informatie. •		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2024

Personeel & Organisatie

Kosten inhuur externen als percentage van de totale loonsom + kosten inhuur externen

Door de bekende arbeidskrapte probeert gemeente Eersel de medewerkers te binden aan de organisatie. Gemeente Eersel is een inclusieve en betrokken werkgever, die de ontwikkeling van medewerkers centraal heeft staan. Een grotere mobiliteit op de arbeidsmarkt en extra inzet van P&O op het zoeken van medewerkers heeft ertoe geleid dat er veel nieuwe medewerkers zijn geworven. De inwerktijd van nieuwe medewerkers zorgt in projecten voor een langere doorlooptijd. Ook ziet gemeente Eersel een trend dat steeds jonge(re) kandidaten zich melden op de vacatures. Gemeente Eersel geeft deze kandidaten graag een kans. Dit zorgt ervoor dat gemeente Eersel het opleidingsbudget volledig benut om (junior) medewerkers op te leiden. Daar tegenover staat ook dat senior medewerkers vaak meer tijd kwijt zijn met het inwerken van de nieuwe medewerkers. Dit zorgt er dan ook voor dat gemeente Eersel extern personeel inhuurt om de eerste periode van een nieuwe medewerker te overbruggen. Dit is de ene reden waarom er niet aan de indicator van externe inhuur is voldaan.

De andere reden is dat er ook in 2024 veel capaciteit ingehuurd is om de ambities van de gemeenteraad te realiseren. Conform organisatievisie wordt voor tijdelijke werkzaamheden ingehuurd. Denk hierbij aan projecten. Er zijn dus ook (veel) externe medewerkers ingezet om de projecten te realiseren.

Personeelsbegroting

Een aantal werknemers in dienst van gemeente Eersel worden niet betaald uit het krediet van de personeelsbegroting, maar uit de subsidie van CDOKE. Dit betreft 3,44 fte. Mocht de subsidie voor CDOKE ophouden, dan zal gemeente Eersel onderzoeken of het belang van de functies er nog is binnen de organisatie. Het is mogelijk dat dan de personeelsbegroting uitgebreid moet worden.

Communicatie

Een gemeente werkt aan heel veel projecten. Hoe communiceren we dit nou naar inwoners, zonder ze te overstelpen met informatie, waar ze soms ook helemaal niet op zitten te wachten? We werken in Eersel met de methode 'Focus op communicatie'. Een methodiek die we nu drie jaar inzetten. We kiezen onderwerpen die leven in onze samenleving, die concreet worden voor onze inwoners en die politieke prioriteit hebben. Door keuzes te durven maken kunnen we communicatie beter inzetten voor het maatschappelijke belang. Door met maatschappelijk relevante thema's te werken, proberen we onze inwoners en de gemeente dichter bij elkaar te brengen. Dit draagt bij aan het vertrouwen in de overheid. Op de volgende thema's lag in 2024 de focus van communicatie:

Hoe blijven we als dorp leefbaar in een omgeving die groeit;

Energietransitie/ klimaat;

Opvang en huisvesting vluchtelingen, statushouders & urgent woningzoekenden;

In 2024 hebben we ons bijvoorbeeld gericht op communicatiestrategieën voor Wintermans, Hart van Steensel, Stokkelse Akker en Veldhoek. Op het gebied van duurzaamheid hebben we de uitvoeringsstrategie verder vormgegeven en meegedacht over de zichtbaarheid van onze energiecoaches. Ook communicatieadvies gegeven bij duurzaamheidsprojecten, zoals isoleren bij energiearmoede, zonnepark, Groen zone isoleren en Transitievisie Warmte.

Op het gebied van urgente doelgroepen kun je denken aan communicatiestrategieën over verplaatsbare woningen, de aankoop van woningen aan de Kerkheide, de aankoop van het pand in Vessem, verlengen opvang STG (Scandinavian Tobacco Group), maar ook over hoe animaties een bijdrage kunnen leveren in het verduidelijken van de Nieuwe Wet Inburgering voor onze statushouders.

Op organisatieniveau kun je denken aan arbeidsmarktcommunicatie, inwonerspeiling en het interne communicatiebeleid.

We vinden de dienstverlening naar onze inwoners heel belangrijk. Daarom hebben we ook dit jaar geïnvesteerd in een communicatievaardig 'gemeentehuis'. Denk aan (herhalings)trainingen als Conflictvaardigheden, Helder schrijven en Helder adviseren.

Voor mensen met een (functie)beperking moet communicatie ook toegankelijk zijn. Wij leggen in de toegankelijkheidsverklaring op de website verantwoording af over waar we staan en welke stappen we ondernemen. We blijven continue monitoren op onze toegankelijkheid. In 2024 hebben we een toegankelijkheidsonderzoek laten uitvoeren voor:

www.eersel.nl

www.eerselvoorelkaar.nl

<https://eersel.bestuurlijkeinformatie.nl/>

<https://afspraken.eersel.nl:8026/NEW/>

<https://iburgerzaken.eersel.nl>

De resultaten van de onderzoeken zijn verwerkt in het Dashboard DigiToegankelijk van het ministerie van BZK. Voor de gemeentelijke website zijn de verbeterpunten al opgepakt en is een nieuwe test gedaan. Dit heeft geleid tot status A voor de website.

Eind 2024 stond een nieuwe inwonerspeiling op het programma. Deze voeren we één keer per twee jaar uit. De peiling kreeg een andere vorm. Het doel van de vernieuwing was een minder "grote en onaantrekkelijke" peiling uit te voeren om de respons te vergroten. Door de vragenlijst (en onze inwoners van 18+) op te delen, werd de hoeveelheid vragen behapbaar. En dit heeft gewerkt. De respons was erg hoog, namelijk 2383 respondenten. Bij de vorige meting in 2022 waren dit er 1171. De resultaten van de peiling waren bij het schrijven van de jaarrekening nog niet bekend.

Participatie

Participatie is (bijna) niet meer weg te denken uit onze samenleving. De manier waarop we inwoners, ondernemers en instellingen betrekken is ontzettend belangrijk. Hoe creëren we een zo groot mogelijk draagvlak voor onze plannen? Op welk moment betrekken we onze belanghebbenden? En wat is dan onze vraag? Soms begint het met uitleggen en informeren, om in een volgende fase het project/ plan echt samen vorm te geven.

Als organisatie willen we onze projecten/ plannen zoveel als mogelijk laten aansluiten bij de behoefte van de omgeving. Waarbij we vooraf helder zijn over de wettelijke of ruimtelijke kaders waarin participatie mogelijk is. De methode die we hiervoor gebruiken is van Relevant Gesprek® (dit is een methode om participatiegesprekken te voeren): een simpele en gestructureerde werkwijze om te bepalen hoe je de omgeving betreft bij jouw vraagstuk. Belangrijk: het gaat hierbij om participatie op gemeentelijke initiatieven.

In 2024 zijn we gestart met het intern opleiden van collega's om dezelfde methode (Relevant Gesprek) te gebruiken voor participatie. Het gaat hierbij om 'specialisten', zodat zij een aanspreekpunt kunnen zijn en collega's verder kunnen helpen in hun vraagstukken. Daarnaast zijn we gestart met het 'vernieuwen' (herijken) van de huidige burgerparticipatienota. De uitgangspunten van de (nieuwe) nota zijn ook de basis voor de participatieverordening. Het uitdaagrecht wordt opgenomen in de verordening.

Informatiebeheer

De dienstverlening en bedrijfsvoering van de gemeente verloopt steeds meer digitaal. Hoewel inwoners nog zelf kunnen kiezen hoe ze informatie op- of aanvragen bij de gemeente, moet de gemeente haar processen digitaal inrichten voor de inwoners die graag digitaal communiceren met de gemeente. De gemeente moet er daarom voor zorgen dat werkprocessen digitaal doorlopen kunnen worden en dat de informatie ook goed digitaal wordt opgeslagen en beheerd, zodat deze later gemakkelijk weer terug te vinden is. Hiervoor moet de gemeente bijvoorbeeld zorgen dat documenten ook digitaal ondertekend kunnen worden.

Digitale bewaarstrategie

Net als voor het beheer van papieren informatie, moet de gemeente maatregelen treffen om de digitale informatie goed te bewaren. Dit brengt uitdagingen met zich mee, omdat de digitale ontwikkelingen zich snel opvolgen en de systemen en apparaten waarop digitale informatie wordt opgeslagen, soms na een paar jaar alweer worden vervangen door andere systemen of apparatuur. Om te voorkomen dat digitale informatie verloren gaat, denken we na over de manier waarop we onze digitale informatie opslaan. Dit wordt vastgelegd in een bewaarstrategie.

Informatiebeheerplan

Om vervolgens de digitale informatie te bewaren zoals vastgelegd in de bewaarstrategie, moeten we inzicht hebben waar we onze informatie opslaan en beheren. Ook is het belangrijk dat we weten waar we onze

informatie digitaal hebben opgeslagen, om bijvoorbeeld informatie openbaar te kunnen maken volgens de vereisten uit de Wet open overheid (Woo). Dat inzicht is dus erg belangrijk. Vervolgens nemen we maatregelen om binnen de systemen waarin we de informatie opslaan, de informatie volgens de eisen van wet- en regelgeving te bewaren én vernietigen. Deze eisen komen bijvoorbeeld voort uit de Archiefwet of de AVG. Daarnaast zullen we ook nieuwe systemen moeten aanschaffen en inrichten, bijvoorbeeld om informatie actief openbaar te maken volgens de Woo.

Digitaal samenwerken

Onze organisatie heeft ook behoefte aan tools om efficiënt digitaal samen te werken. Daarvoor maken we al gebruik van de vergadermogelijkheden van Microsoft 365. Samen met ons SSC de Kempen gaan we aan de slag om de mogelijkheden van Microsoft 365 verder in te richten zodat medewerkers gemakkelijk digitaal kunnen vergaderen en informatie kunnen uitwisselen, hiermee is in 2024 gestart en in 2025 wordt dit uitgerold. Dit bevordert efficiënt en prettig werken binnen de organisatie.

Renovatie gemeentehuis

In september 2023 is gestart met het in kaart te brengen van wat er nodig is om het gemeentehuis ook in de toekomst een omgeving te laten zijn waar het fijn werken is én een werkomgeving die voldoet aan de laatste eisen op het gebied van arbo en (informatie)veiligheid. Dat wat is opgenomen voor renovatie in 2023 of 2024 in het Meerjarig Onderhoudsplan voor het gemeentehuis is de basis van de renovatie: schilderwerk, stoffering en arbo-verantwoord inrichten van de werkplekken bij de gemeentebalie. Duurzaamheid en hergebruik zijn belangrijke uitgangspunten in de renovatie. De werkzaamheden ten behoeve van de renovatie van het gemeentehuis worden in 2025 afgerond.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Overheadkosten

Onderstaande tabel is een nadere toelichting op de uitgaven en inkomsten over 2024 en de doorbelasting aan de programma's 1 tot en met 10.

Programma: Overheadkosten					
Productgroep	Begroting 2024		Werkelijk 2024	Vershil 2024	
	Primitief	Na wijziging			
LASTEN					
Overhead	26.318.357	28.335.251	28.033.244	302.007	V
Totaal lasten	26.318.357	28.335.251	28.033.244	302.007	V
BATEN					
Overhead	809.660	2.139.435	2.683.533	544.098	V
Beschikking reserves tbv kapitaallasten	1.748.816	2.946.068	2.415.617	-530.451	N
Totaal baten	2.558.476	5.085.503	5.099.150	13.647	V
Saldo programma	23.759.881	23.249.748	22.934.094	315.654	V
Doorbelasting kapitaallasten	-1.314.707	-1.648.238	-1.022.378	-625.860	N
Doorbelasting apparaatskosten	-16.004.916	-16.098.849	-15.486.169	-612.680	N
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	-175.637	175.637	V
Totaal doorbelasting	-17.319.623	-17.747.087	-16.684.184	-1.062.903	N
Saldo programma na doorbelasting	6.440.258	5.502.661	6.249.910	-747.249	N

Overheadkosten	Totaal uitgaven	Totaal inkomsten	Totaal saldo	Toerekening aan programma 0-10	Resteert tlv programma "Overhead"
Overhead personeel					
Lonen en salarissen	11.129.654	402.230	10.727.425	7.359.190	3.368.235
Bijdragen (VTH/Jeugd/KempenPlus)	8.126.979	0	8.126.979	8.126.979	0
Subtotaal personeel	19.256.633	402.230	18.854.404	15.486.169	3.368.235
Overhead organisatiekosten					
Indirecte personeelskosten	892.923	112.403	780.520	0	780.520
ICT (incl. SSC)	2.208.315	54.551	2.153.764	0	2.153.764
Huisvestingkosten	480.089	247.683	232.406	0	232.406
Facilitaire zaken/inkoop/docum voorz./ catering/ administratie/ verzekeringen	614.907	21.815	593.092	0	593.092
Materieel/werf buitendienst	199.000	4.053	194.947	0	194.947
vervoermiddelen gemeentehuis	12.842	0	12.842	0	12.842
Algemene kosten	113.659	422.407	-308.748	0	-308.748
Subtotaal organisatiekosten	4.521.733	862.912	3.658.822	0	3.658.822
Kapitaallasten	4.254.877	3.834.009	420.869	1.198.015	-777.146
Totaal overheadkosten	28.033.244	5.099.150	22.934.094	16.684.184	6.249.910

In relatie tot de begroting worden hieronder de afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht:

Productgroep overheadkosten (voordeel van € 315.654)

Overhead personeel (nadeel € 467.931)

De salariskosten van alle afdelingen op de kostenplaatsen zijn € 467.931 hoger dan geraamd.

Hiervan heeft € 254.622 betrekking op de toevoeging aan de voorziening Cao-voorziening. De CAO Gemeenten geeft werknemers de mogelijkheden tot verlofsparen en vervroegd uit dienst te treden (RVU). Daarnaast voorziet onze gemeente eventuele verlofstuwmeren van werknemers zodat voor (tijdelijke) vervanging wordt gereserveerd. Het is een wettelijke verplichting om voor bovengenoemde zaken een voorziening in te stellen. Eind 2024 is hier beleid voor gevormd. In 2024 is dit beleid financieel vertaald, waarmee de verplichtingen van vóór 2024 zijn meegenomen. Hierdoor is sprake van hogere dotatie aan de voorziening CAO-voorzieningen, die per 2024 is gevormd. De verwachting is dat de mutatie op deze voorziening in de toekomst beperkt zullen zijn.

De totale salariskosten en inhuur zijn € 213.309 hoger dan geraamd. Dit wordt o.a. veroorzaakt door hogere inhuur van juridisch medewerker via de gemeente Reusel, inhuur voor werkzaamheden voor onderzoek 50% scenario, hogere inhuurkosten voor juridische zaken en lagere loonkostensubsidies van onze medewerkers met een garantiebanaan.

Overhead Organisatiekosten

Personeelszaken (nadeel van € 77.335)

De overschrijding kent een aantal oorzaken binnen het personeelssysteem Youforce:

- Er zijn (verlate) implementatiekosten van het personeelssysteem Youforce. Deze kosten waren aan het einde van 2023/begin 2024 niet inzichtelijk;
- De kosten voor het functionele beheer van 2023 voor het personeelssysteem Youforce zijn pas in 2024 gedeclareerd.
- Ook de kosten voor het laatste half jaar van 2023 voor het gebruik van het personeelssysteem Youforce zijn pas in 2024 gedeclareerd.

In resumé blijkt dat er eind 2023/begin 2024 niet goed is gekeken welke kosten nog te betalen moesten worden op de posten van 2023. De hoogte van de kosten was daarbij ook niet aan de voorkant duidelijk.

Het overige nadeel wordt met name veroorzaakt door voormalig werknemers die recht hadden op een werkloosheidswetuitkering (WW). Gemeenten zijn eigenrisicodrager voor de kosten van WW, waardoor deze kosten door het UWV zijn doorbelast aan gemeente Eersel.

Gemeenschappelijke samenwerking (voordeel van € 268.502)

Dit voordeel bestaat uit het voordelige resultaat over 2023 voor Gemeenschappelijke regeling samenwerking Kempengemeenten (GRSK) en Kempenplus respectievelijk € 51.475 en € 393.241. In 2024 is het resultaat van de GRSK € 176.214 nadelig. Conform de richtlijnen moet een nadelig resultaat verwerkt worden in het

huidige boekjaar. Het resultaat over 2024 van Kempenplus is positief, de besluitvorming over het resultaat vindt plaats in 2025 en zal verwerkt worden in de bestuursrapportage in 2025.

Financiële administratie (nadeel van € 32.091)

Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door een combinatie van achterblijvende inkomsten voor de aansluiting van glasvezel (€ 13.626) en te laag begrote kosten voor de controlewerkzaamheden voor de accountant (€ 7.910).

Beheer/beleid informatie en communicatie technologie (voordeel van € 77.993)

Bij de resultaatbestemming 2023 is voor implementatie van de Wet Open Overheid dit budget verhoogd met € 31.800. De kosten zouden dan gedekt worden uit een onttrekking uit de algemene reserve om zo geen invloed te hebben op het resultaat van 2024. Het software pakket is niet aangekocht in 2024. Diverse werkzaamheden die hiermee samenhangen zijn ook uitgesteld, omdat deze software nog niet is uitgerold. Daarnaast is er budget voor vervanging monitor schermen meegenomen. Ook deze kosten zijn nog niet gemaakt.

Centrale inkoop (voordeel van € 36.321)

Vanaf 2025 is een nieuwe werkwijze voorgesteld in de tweede bestuursrapportage van 2024. Voor 2024 was een noodoplossing bedacht en is het budget (in dezelfde bestuursrapportage) eenmalig met € 100.000 verhoogd. Dit bedrag bleek te hoog ingeschat bij de eindafrekening die we van Bizob ontvangen hebben. Hierdoor hebben we nu een voordeel van € 36.321 op dit budget.

Communicatie/ voorlichting algemeen (voordeel van € 26.359)

Jaarlijkse kosten met betrekking tot de website heeft het SSC meegenomen in hun begroting. Dit scheelt +/- € 10.000. Verder een aantal projecten zoals het gemeentemagazine doorgeschoven naar 2025, waardoor we de kosten niet in 2024 hadden.

Onderzoek 213a en datagedreven werken (voordeel van € 29.190)

In 2024 is op gebied van data-gedreven werken / onderzoek 213a samengewerkt met de gemeente Reusel-De Mierden. De kosten van de inzet van de data-specialist zijn doorberekend. De kosten voor de 213a onderzoeken zijn lager dan begroot.

Kapitaallasten (programma 0-11) (voordeel van € 402.986)

De kapitaallasten (rente en afschrijving) over 2024 zijn per saldo € 402.986 lager dan geraamd. Door de tijdelijk overtoollige liquide middelen hebben we in 2024 een positief renteresultaat van per saldo € 71.960. Daarnaast zorgt de hoogte van de restantkredieten er mede door dat de afschrijvingslasten lager zijn dan geraamd. Rekening houdende met de dekking uit reserves resteert er nog een lagere last voor afschrijving van € 331.026.

Investerings

#	Jaar	Omschrijving	Beschikbaar	Uitgaven t/m 2024	Restant	Over te hevelen
1	2021	Digitaal vervanging milieuvergunning	40.000	5.941	34.059	34.059
2	2024	Inhuur cyclisch bouwen	881.514	573.488	308.026	308.026
3	2024	Capaciteitsuitbreiding (fysieke aanpassingen)	201.735	1.432	200.303	200.303
4	2022	Materieel buitendienst (pick-up)	45.000	42.418	2.582	0
5	2023	Materieel buitendienst loader en vrachtauto	177.000	176.525	475	0
6	2024	Vervanging materieel buitendienst	25.000	18.167	6.833	6.833
7	2024	Combinatiekansen maatschappelijke voorzieningen	15.000	12.617	2.383	2.383
		Programma: 11 Overhead	1.385.249	830.587	554.662	551.604

Toelichting

1. Digitaal vervanging milieuvergunning

De digitalisering van de milieuvergunningen is op dit moment in volle gang. De voorbereidingen zijn begin 2025 afgerond. De overgebleven dossiers worden op dit moment aangeboden aan het

scanbedrijf. Het streven is in 2025 alle milieuvergunningen tot en met 2010 digitaal over te brengen naar het RHCe. Daarom willen we het volledige restantkrediet overhevelen naar 2025.

2. **Inhuur cyclisch bouwen**

We werken continue aan woningbouwprojecten. Vooruitlopend op de financiering uit grondexploitatie of via anterieure overeenkomsten bereiden we projecten voor. Hiervoor is het budget cyclisch bouwen beschikbaar. Vanwege de grote woningbouwopgave waar we voor staan, is het nodig deze werkwijze de komende jaren te continueren en dit krediet beschikbaar te houden.

3. **Capaciteitsuitbreiding (fysieke aanpassingen)**

In 2024 is het uitvoeringsplan voor de renovatie van het gemeentehuis opgesteld. De daadwerkelijke uitvoering van de renovatie staat gepland voor 2025. Dit geldt ook voor de uitbreiding van de fietsenstalling bij het gemeentehuis. Het krediet dient te worden overgeheveld naar 2025.

4. **Materieel buitendienst (pick-up)**

Het bedrijfsvoertuig is aangekocht en in gebruik genomen, dit krediet kan worden afgesloten.

5. **Materieel buitendienst loader en vrachtauto**

De vrachtwagen is geleverd in 2024, de Loader al in 2023. Beiden voertuigen zijn in gebruik. Het krediet kan worden afgesloten.

6. **Vervanging materieel buitendienst**

In 2024 is de bedrijfsauto geleverd. Voorgesteld wordt om het restantkrediet over te boeken naar 2025 en toe te voegen aan het krediet voor de aanschaf van nieuwe bedrijfsvoertuigen. De prijzen zijn gestegen t.o.v. het oorspronkelijk begrote bedrag in 2025.

7. **Combinatiekansen maatschappelijke voorzieningen**

De gemeenteraad gaf op 2 juli 2024 opdracht voor het verplaatsen van de gebouwen/voorzieningen van het gemeentehuis, De Muzenval, bibliotheek en muziekschool naar nieuwe locatie(s) en hierbij koppelkansen te zoeken. Het komende jaar werkt het college aan de uitvoering van deze opdracht. Het restantkrediet dient te worden overgeboekt naar 2025.